APRILIE 2024

REVISTA LICEENII

ISSN 1223-4788

AN XXXI. NR. 1-2 (86-87)

LICEENII
Revista Colegiului Nțional ”Andrei Mureșanu”Dej
Redacția și administrația: Colegiul Național „Andrei Mureșanu”, str. 1 Mai nr. 10, Dej, județul Cluj, 405200, tel 0264-211604

Director prof. dr. Mureșan Emilia
Director adjunct Chindriș Camelia

Redacția
Jurca Alessia, XID – redactor șef
Pușcaș Petra, XI D – redactor șef adjunct
Chiș Alesiu, IX A - redactor
Câmpean Riona, IXC – redactor
Gavrea Diana, XI C - redactor
Micle Diana, XI D – redactor artistic
Mureșan Maria, XI D – redactor, corector
Nistor Aimee, XI A – redactor, corector
Rafa Mădălina, XI A - redactor
Sfechiș Daniela, XI D – redactor, corector
Szilagyi Arianna, XI D – redactor, aranjare în pagină
Vescan Lorena, XI D- redactor, aranjare în pagină

Coordonatori echipa redacțională

Pușcaș Iuliana, bibliotecar
Marchiș Ramona, profesor

Imaginile de la paginile 7-14, 24, 36-56, 59, 61-62, 68-70, 73-75, 78, 80 sunt realizate în Canva de către eleva Pușcaș Petra, XI D

Coperta Micle Diana , XI D

Colaboratori elevi cu texte

Morariu Marta, IX B
Oprisan Noemi, X C
Berei Cristiana, X A
Andras David, X B
Mocodean Antonia, X D
Pașca Alexandra, XI A
Feier Adelina, XI D
Lazin Ana, XI D
Tănăselea Carina, XI D
Fustos Miriam, XII C
Șuteu Bianca, XII D
Toderel Petruța, XIID
Trifan Ștefana, XII D
Sebi Lilla, XII E
Fatol Raisa, a V-a
Boldor Maia, a VI- a
Matroș Ryan, a VI-a
Morar Maria, a VII-a
Băban Natalia, a VII-a
Antal Mara, a VIII-a
Duca Vanessa, a VIII-a

Coordonatori elevi
Mureșan Emilia, director
Marchiș Ramona, profesor
Pușcaș Iuliana, bibliotecar

Colaboratori cadre didactice cu articol
Mureșan Emilia, director
Albinetz Cristina, profesor istorie
Vancia Loredana, profesor limba și literatura franceză
Vladu Ionelia, profesor limba și literatura franceză

Colaboratori cadre didactice fără articol
Haitonic Marta, profesor limba și literatura română
Marchiș Ramona, profesor limba și literatura română
Obreja Elena, profesor limba și literatura română
Vaida Simona, profesor limba și literatura engleză
Vancia Loredana, profesor limba și literatura franceză

Au verificat textele: în limba franceză profesor Vancia Loredana

În limba engleză profesor Vaida Simona

Tipar executat la Lumina Dej

7 ani de management educational în CNAM Dej

Partea I

În ianuarie 2017, în urma desfăşurării concursului pentru postul de director al Colegiului Naţional „Andrei Mureşanu” Dej, am dat curs unei noi provocări în mediul educațional – managementul celei mai prestigioase şi vechi unităţi de învăţământ de pe Valea Someşului.

Bineînţeles că echipa de redacţie a revistei şcolii a solicitat un interviu în care să detaliez planul managerial şi mai mult decât atât doreau să cunoască omul şi directorul care avea să conducă şcoala timp de cel puţin patru ani.

Obiectivele de atunci se axau pe cele patru mari domenii funcţionale ale şcolii subsumate unor ţinte realiste din punct de vedere strategic, modeste oarecum pe palierul administrativ functional şi al bugetării, unde recunosc onest experiența era zero, bani puţini trebuind a fi planificaţi cu maximă chibzuinţă, prudentă în ceea ce priveşte resursa umană, însă de un curaj care exceda optimistul oricărui începător în management educațional pe domeniul curricular şi extracurricular.

Backgroundul profesional a impus de la sine forţa cu care am demarat fiecare plan operațional din fiecare an de mandat: formarea mea profesională cu două masterate şi un doctorat în domeniul educațional, dar şi diversele locuri de muncă din învăţământ care mi-au permis să lucrez cu elevi din toate ciclurile de învățământ: de la nivel preşcolar până la studenţii de la Facultatea de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei, UBB Cluj sau DPPD al Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară Cluj.

Primele zile ale noii profesii au însemnat în primă etapă identificarea şi localizarea problemelor stringente ale instituției din punct de vedere al infrastructurii, logisticii şi securităţii şcolii. Podul clădirii centrale era de-a dreptul sufocat de ţiglele provenite din decopertări anterioare, mobilier vechi, materiale didactice de mărime mare, drept pentru care a durat mai mult de un an degajarea acestuia prin contribuţia angajaţilor, suport logistic al unor firme de construcţii din Dej şi a multor voluntari.

Fiecare spaţiu din acelaşi corp al clădirii era dotat cu sobă de teracotă pe gaz, în condiţiile în care fiecare etaj era deja dotat cu două centrale termice pe gaz. Au urmat demolarea şi reparaţiile care se impuneau ulterior, realizate cu mult efort şi conştiinciozitate de domnul Teodor Badiu, operaţiune ce a durat de asemenea peste doi ani.

Sălile de clasă cu tablă neagră sau verde şi cretă sunt actualmente o amintire fiind înlocuite cu table albe şi markere, videoproiector în fiecare sală de curs, cabinet sau laborator. Renovarea treptată a spaţiilor este nefinalizată din mai multe motive: costurile foarte mari, specificul clădirii, săli înalte, pardoseală din lemn acoperită de pal melaminat, substrat pe zgură şi pământ tasat, vechimea de 126 de ani a construcţiei, instalaţie electrică perimată. Cu toate acestea s-au renovat o clasă la parter, patru la etajul I şi două la etajul II, muzeul şcolii, spaţiile administrative de la parter, cabinetul de geologie şi sunt în lucru cabinetul de biologie, muzeul zoologic şi cabinetul de fizică – lucrări destul de avansate.

Zona de spaţiu verde a şcolii a fost completată cu gazon, 100 de tuia plantaţi în jurul terenului sintetic de fotbal, tradafiri ornamentali şi căţărători, arbuşti cu flori mov care înfloresc în luna septembrie. Prin implicarea Primăriei am completat cu 10 bănci spaţiul de relaxare al elevilor. Actualmente vizăm înlocuirea padimentului din spatele terenului de fotbal şi amplasarea a patru mese de ping-pong.

Din punct de vedere logistic una dintre cele mai mari investiţii a fost renovarea şi dotarea a două cabinete de informatică în colaborare şi prin contribuţia materială, donaţie de calculatoare şi mobilier de către Asociaţia de Părinţi condusă de economistul Virgil Oşan.

Iniţiativa creării Asociaţiei de Părinţi a venit firesc în primul an de mandate, iar azi este un parter implicat active în toate zonele de interes ale colegiului: premierea elevilor, scrierea de proiecte, sprijinirea activităţilor extracurriculare.

Fundaţia Andrei Mureşanu a trecut prin restructurări (statut nou) care permit funcţionarea acesteia în temei legal – un process coordonat de avocat Diana Domşa, acelaşi profesionist fiind şi cel care a dat viată asociaţiei.

Primul proiect realizat a fost Radio CNAM, o investiţie care a vizat starea de bine a elevilor în spaţiul şcolar. Echipele care au activat în primă etapă erau compuse din DJ şi prezentatori – un exerciţiu foarte practic ce i-a condus pe mulţi dintre aceştia spre descoperirea unor abilităţi, dezvoltarea acestora şi azi unii absolvenţi sunt jurnalişti sau DJ.

Analiza primară de nevoi a indicat lipsa unui spaţiu confortabil pentru desfăşurarea de activităţi nonformale, extracurriculare, prezentări de proiecte, dezbateri, drept pentru care am amenajat la subsolul clădirii noi cel mai îndrăgit spaţiu al colegiului dotat cu fotolii modulare din burete, iar pereţii au fost decoraţi cu primele tablouri ale nou înfiinţatului Club de pictură Elena Servaczius.

Clubul a împlinit cu success şapte ani de existenţă fiind coordonat de prof. Anca Dalia Bogdan, secondată de prof. Robert Gal, ambii lucrând voluntar cu tinerii artişti în fiecare sâmbătă timp de patru ore. Sediul este la parterul internatului într-o sală de peste 100 de metri pătraţi renovate prin înlocuire de pardoseală, montare gresie şi panotaj pentru expunere de lucrări. Elevii lucrează pe măsuţe speciale procurate din Olanda. Clubul este deja un brand al instituţiei cu zeci de expoziţii la activ, cinci tabere la Dej, Băişoara, Caps, Valea Ierii finanţate parţial prin proiecte depuse la Consiliul Judeţean Cluj sau Consiliul Local Dej. Colegiul şi internatul sunt adevărate expoziţii permanente ale generaţiilor de artişti care au început să picteze şi coridoare, săli de curs sau cabinet. Foștii elevi, mulţi dintre ei web designeri, arhitecţi, pictori, se întorc cu mare drag sâmbăta pentru a retrăi clipe frumoase din adolescenţă şi a se reîntâlni cu profesorii lor.

O iniţiativă de success este Clubul de voluntariat al colegiului coordonat de prof. Seria Lăcrămioara

Un proiect amplu de modernizare a fost cabinetul de geologie, situat la etajul II al corpului principal: dulapuri de expunere a unei uluitoare colecţii de minerale, table albe, videoproiector, mobilier modular, dulăpioare individuale pentru elevi. Costurile fiind foarte mari banii au provenit din multe surse: bugetul şcolii, Asociaţia de părinţi, Fundaţia Andrei Mureşanu, dar şi voluntariat al elevilor în selectarea, etichetarea şi aranjarea mineralelor, sub îndrumarea profesorilor Man Ana, Seria Lăcrimioara şi Prodan Mihai.

director prof. dr. Mureșan Emilia

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA-NC

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în conditiile CC BY-SA

Yin și yang: o analiză a contemporanului

În ciuda diferenţelor superficiale, atât de uşor de observat la prima vedere, noi oamenii suntem extrem de asemănători în străfundurile fiinţei noastre, pe care o numim cu atât de mult patos *unică*. Încă de când homosapiens a deprins un nivel minim de conştiinţă asupra acţiunilor şi consecinţelor sale, oamenii au început să gândească mai profund, punându-şi cele dintâi întrebări existenţiale, care îşi ocupă până astăzi locul de drept în societate, fiind tema comună de contemplare a filozofilor, artiştilor şi curioşilor din toată lumea. Este adevărat că nu ne putem aştepta ca umanitatea să găsească răspunsul, adevăratul sens al vieţii, atât timp cât marea majoritate a populaţiei se luptă cu supravieţuirea, fiind împovăraţi de războaie, foamete şi sărăcie. Totuşi, scopul acestei lucrări nu este să criticăm existenţa, ci să privim evoluţia umană dintr-o altă perspectivă şi, în cel mai fericit caz, să înţelegem câteva dintre fundamentele ei.

Aţi auzit vreodată de „Universe 25”? Fiind principala mea sursă de inspiraţie academică, mama îmi trimite din când în când articole ştiinţifice sau de literatură, încercând să îmi păstreze activ interesul pentru dezvoltarea intelectuală.

Unul dintre acestea era despre un experiment realizat pe şoareci, care a avut loc între anii 1968 şi 1973 sub conducerea cercetătorului John B. Calhoun, experiment care a revoluţionat ştiinţa şi a oferit o direcţie cercetărilor ce vor avea să urmeze.

Studiul punea un grup de şoareci într-un spaţiu relativ utopic, în care animalele nu duceau lipsă de nimic, aveau apă şi mâncare din belşug şi spaţii special amenajate pentru nevoile lor. Totuşi, cheia experimentului se leagă chiar de faptul că spaţiul era unul limitat, indiferent de numărul crescând de exemplare. În prima etapă, civilizaţia de rozătoare duce o viaţă obişnuită, înmulţindu-se simţitor, dar păstrându-şi comportamentul natural. Odată ce starea critică este atinsă, iar spaţiul este suprapopulat, şoarecii încep să manifeste un comportament anormal, violent, de multe ori atacându-şi propriii pui, etapă în care scad în mod drastic naşterile şi, implicit, se încetineşte evoluţia civilizaţiei. Puii care totuşi se nasc în timpul acestui haos manifestă şi ei dereglări comportamentale, dar diferite faţă de cele ale părinţilor lor, de data aceasta în a stabili relaţiile obişnuite de curtare, împerechere şi creşterea puilor. Masculii devin preocupaţi doar de propria igienă, astfel femelele rămânând singure, incapabile să continue specia fără masculi.

Un alt lucru interesant era că niciun şoarece cu dereglări comportamentale nu reuşea să şi le corecteze, nici chiar dacă era scos din mediul respectiv şi adus

într-o civilizaţie obişnuită. În ciuda oricăror încercări, colonia s-a stins în întregime, lucru care l-a şocat şi îngrijorat pe John Calhoun potrivit unui interviu din perioada aceea.

Desigur că, aflându-ne într-o societate grăbită spre a judeca fără fundament, omul de ştiinţă a fost îndelung criticat şi acuzat pe nedrept că ar fi realizat experimentul pentru a susţine tentativele de control a creşterii populaţiei, manifestate în general asupra comunităţilor defavorizate, dar şi la nivel mondial, încă din perioada respectivă. Cu toate acestea, John Calhoun afirmă că este departe de a considera umanitatea ca fiind condamnată. În alte experimente, acesta descoperă că rozătoarele manifestă abilităţi intuitive impresionante de construcţie a unor reţele de tuneluri pentru a adăuga spaţiu civilizaţiei lor. Acesta mărturiseşte că scopul principal al cercetării sale era de a revoluţiona arhitectura închisorilor, spitalelor de psihiatrie sau a altor clădiri cu risc de suprapopulare şi că nicio altă sferă intelectuală nu merită mai mult efort decât cea care contribuie la îmbunătăţirea vieţii şi a mediului construit de noi.

Astfel, deşi de o natură îngrijorătoare, experimentul şi-a atins scopul, creând totodată valuri de speculaţii. Un adevărat George Orwell al ştiinţei, John Calhoun nu numai că prevede un potenţial deznodământ al civilizaţiei umane, dar ne şi învaţă cum să îl împiedicăm. Nu pot să nu fac o analogie a experimentului cu societatea în perioada comunistă, oare cât ar mai fi rezistat lumea într-un spaţiu atât de constrâns dacă lucrurile nu s-ar fi încheiat în ’89? Şi nu sunt oare vizibile diferenţele comportamentale şi de percepţie a lumii, chiar dacă la un nivel mai redus, între noi şi civilizaţia de atunci? Mai mult, privind în perspectivă, imperfecţiunile lumii ne ţin cu picioarele pe pământ, ne forţează să avem nevoie unii de alţii şi să găsim bucuria în lucrurile simple. Prin acest text nu vreau să justific cruzimile care se întâmplă la nivel mondial din cauza capriciilor unor oameni influenţi, care condamnă ţări întregi doar pentru dorinţe deşarte, aceste cauze ies din discuţie. Pe parcursul istoriei, neajunsurile şi nevoile au fost cea mai bună motivaţie către evoluţie şi către descoperirile care au schimbat lumea în mai bine, asemenea unui ying şi yang al vieţii omeneşti.

Aşadar, ca notă de încheiere, vă îndemn pe voi, cititorii, să trăiţi conştient şi în loc să vă petreceţi timpul dorindu-vă o situaţie ideală, ocupaţi-vă mintea cu metode de a vă dezvolta pe voi înşivă, căci prin voi se dezvoltă comunitatea, iar prin comunităţi, civilizaţia, ca la un moment dat să ajungem să fim pregătiţi pentru acea situaţie ideală, cândva când vom fi eradicat răutatea, ura şi lăcomia din sufletele noastre.

Rafa Mădălina, XI A

The art of coexisting
Flesh and bones, skins and souls

Ever since we were born, we are forced to live within an identity: race, ethnicity, religion, gender, sexuality, all factors that contribute to the so called “persona”. Wha tif it was all erased? What would we be then? Flesh and bones, skins and souls. Nothing more, nothing less. So what makes it so hard and has been making it for centuries for us, humans, fleshandbones, to get along?

I would say the issue starts with the word “peace”. What is this peace we alllong for? How can we long for something that does not and never has existed? For centuries we have had an enormous number of endless wars, battles and riots; some of which continue even today. Because of our incapability of achieving peace, we simply cannot coexist. What more can we do to create this “unattainable” art of coexisting? From my perspective, this art of coexisting could indisputably exist in our world through attaining empathy, diplomacy, and most importantly through **education and love**.

Firstly, empathy plays a crucial role in society, in the world we all live in. Empathy enables us to be in touch with our souls, and to connect and resonate with other souls. In my opinion, empathy is the purest, most humane way of feeling and of making others feel. As one of my personal favorite poets, Maya Angelou said: *“I’ve learned that people will forget what you said, people will forget what you did, but people will never forget how you made them feel.”,* empathy and kindness will always have an impact on human beings. Consequently, by achieving a sense of understanding otherpeople’s feelings, upbringings and ways of thinking, we become able to live together, to coexist. Of course this does not mean we have to agree with the other person’s point of view, we have to learn to understand where they are coming from and manage to brush that certain subject off. However, when it comes to matters which people cannot change, such as ethnicity, sexuality and race, which are some of the most discriminated nowadays in our society, somei ndividuals seem to forget about empathy…

Whether it is about their religious beliefs or exclusively their beliefs, these individuals throw awful insults at the people in question, or, in worst case scenarios, even resort to violence. This is where empathy comes in handy. It is not about what one’s beliefs are, it’s about another human being, exactly like them, as I have mentioned before, flesh and bones, skins and souls. Well these “souls” belong to both sides, therefore no feelings should be hurt simplyby one’s existence or way of loving. Empathyis,

undoubtedly, one of the brushs trokes on this “art” of coexisting, by adding understanding of each others’ feelings, thus creating a perfect environment of living together.

Secondly, diplomacyis decisive when it comes to coexisting in the same place, country or evenworld. What comes to mind when one says diplomacy is definitely politics, international relationships and statesmanship. While it is essential to maintain international relationships through diplomatic representatives, these matters are only focused on connections of the society as a whole, and not so much on situations which happen frequently inside the society. Therefore, I am not going to focus on this definition of the word “diplomacy”, I am going to focus on the second one, which, in my opinion, holds more power. Diplomacy is “theart of dealingwithpeople in a sensitiveand tactful way”. Similar to coexisting, diplomacy is also an art which leads to it, through these almost bewitching skills. This shows that, if one does not “possess” any empathy, whose purpose I have previously explained, one can resort to this skill of diplomacy, which does not necessarily require any. Diplomatic persons, however, must have numerous other qualities, such as cleverness, quick-thinking, tact and a bit of “savoir faire”. In the unfortunate situation of persons who have certain beliefs which discriminate others just for “existing as they are”, diplomacy proves to be useful. Hence, when one is bothered by different classes of people because of their discriminatory thinking, instead of showing it through words or brutality, they could simply choose to be diplomatic.

They do not have to agree with what the others believe in, with their way of living and loving, they simply must show discretion by measuring their words and by keeping the conversation or encounter polite. This does not mean that I agree with keeping one’s mouth shut and not expressing one’s opinion. I believe that everyone should speak their minds, as long as it does not involve hurting others by denigratingtheir “skins and souls”. Diplomacy adds a great touch on this “art” of coexisting, by keeping the social encounters prudent and discrete.

Thirdly, education, which is the most important out of all of them, contributes the most to peaceful coexistence. When I say education, I am not referring to academic education, where one learns general intellectual knowledge in diverse subjects, because educating the mind without educating the soul is no education at all. On that account, the education of the soul starts with one’s upbringing, the way they are taught to react in different situations and with different individuals. It certainly does not mean that only the family plays a role in it, but also their kindergartens and schools, where they make their first social interactions and are corrected if they present certain spiteful behaviors. Therefore, I think the family and the schools should have this role of **teaching children** from an early age **to love** all living things. We should all love each other deeply, without even beginning to think about people’s race, religions, sexuality, gender and so on. The education of the soul is one every single person should receive. Without being able to love, connect with each other and understand each other, we cannot live together. Why bother live in a world where there is no love for one another? We should replace our constant desire for peace with

a desire for endless love; as a result, we would all be able to live together, leaving all prejudices and cruel beliefs behind.

Though empathy and diplomacy surely help in the process of attaining a peaceful coexistence, nothing can ever be achieved without love. Love is the one who births all of us, whether we are white, black, Muslims, Catholics, heterosexuals, homosexuals, Indians or Danes; we are all, as I have already mentioned, flesh and bones, skins and souls. Thus, we should all be taught to see no "body" of the outside, but the pure, innocent inner souls of each other. Love is the muse of the art of coexisting, being the only solution to a peaceful coexistence.

In summary, the creation of the art in question is made by empathy, diplomacy and the art's muse, love. Each of these "materials" add important structures, patterns and touches to the art of coexisting. That being the case, we shall, at all times, remember that we are nothing more than flesh and bones, skins and souls.

Lazin Ana, XI D

Antisemitismul

Ce este antisemitismul?

Antisemitismul reprezintă atitudinea ostilă față de evrei. Acesta provine dintr-o prejudecată veche și adânc înrădăcinată îndreptată contra evreilor, care a supraviețuit până astăzi și care poate conduce la incidente de violenţă, hărțuire şi discursuri de incitare la ură împotriva lor. Multe dintre stereotipurile și miturile despre evrei, folosite de naziști, au fost preluate din perioada medievală, iar acestea răsună și astăzi, în propaganda antisemită contemporană.

Cum a apărut acest termen?

Termenul *„antisemitism"* a fost utilizat, pentru prima dată, în 1879, de jurnalistul german Wilhelm Marr (1819-1904), într-o broșură intitulată*"Der Weg zum Siege des Germanenthums über das Judenthum"* (*"Calea spre victoria germanismului asupra iudaismului")*.

Originile antisemitismului

Antisemitismul a existat, într-o oarecare măsură, oriunde s-au stabilit evreii în afara Palestinei. În lumea antică greco-romană, diferenţele religioase erau baza principală pentru antisemitism. În Epoca elenistică, de exemplu, refuzul lor de a-I recunoaște pe zeii adorați de alte popoare au stârnit resentimente în rândul unor păgâni. Cu toate că Isus din Nazaret și ucenicii săi erau evrei practicanți, iar creștinismul își are rădăcinile în învățătura evreiască despre monoteism, iudaismul și creștinismul au devenit rivali la scurt timp după ce Isus a fost răstignit.

Totodată, Papa Grigore I (540-604) poate fi privit drept fondatorul politicii evreiești papale, acceptate atât în aspectele sale pozitive, cât și în cele negative. Pe de o parte, el a ordonat ca evreii să nu fie molestați, ci protejați de violență, permiţândexercitarea liberă a religiei lor. El și-a exprimat dezaprobarea față de convertirea forțată și a fost ferm în a permite evreilor exact acele privilegii de care se bucurau în conformitate cu legea romană târzie. Pe de altă parte, el a susținut că evreii ar trebui să fie împiedicați să-și exercite orice aparență de autoritate asupra creștinilor sau să se bucure de statut egal cu creștinii. Rivalitatea religioasă a fost inițial teologică. Curând, a devenit și politică.

Antisemitismul în Europa modernă

Multe dintre practicile antisemite observate în Germania nazistă își au de fapt rădăcinile în Europa medievală. În multe orașe europene, evreii erau închiși în anumite cartiere numite ghetouri. Unele țări au cerut evreilor să se distingă de creștini cu o insignă galbenă, purtată pe haine, sau o pălărie special numită “Judenhut”.

Unii evrei au devenit proeminenţi în domeniul bancarși al împrumuturilor, deoarece creștinismul timpuriu nu permitea împrumutul cu dobândă. Acest lucru a dus la resentimente economice care au forțat expulzarea evreilor din mai multe țări europene, inclusive Franța, Germania, Portugalia și Spania, în timpul secolelor al XIV-lea și al XV-lea. Astfel, evreilor li s-au refuzat cetățenia și libertățile civile, inclusive libertate areligioasă, în Europa medievală.

Polonia a fost o excepție notabilă. În 1264, prințul polonez Bolesław cel Cuvios a emis un decret care permitea evreilor libertăți personale, politice și religioase. Cu toate acestea, evreii nu au primit cetățenia și nu au câștigat drepturi, în Europa de Vest, până la sfârșitul anilor 1700 și 1800.

Apogeul

Furtuna violenței antisemite s-a dezlănțuit în Germania nazistă, sub conducerea lui Adolf Hitler, din 1933 până în 1945. În această perioadă, antisemitismul a atins o dimensiune rasială neexperimentată până atunci. Poporul german a căutat „soluția finală la problema evreiască”, uciderea tuturor evreilor: bărbați, femei, copii, şi eradicarea lor din rasa umană. În ideologia nazistă, eliminarea evreilor a fost esenţială pentru purificarea și salvarea poporului german. În 1941, lichidarea evreilor europeni a

devenit politica oficială de partid. Pe parcursul celui de-al Doilea Război Mondial, se estimează că 5,7 milioane de evrei au fost exterminați in lagărele morţii, cum ar fi: Auschwitz-Birkenau, Belzec, Chelmno, Majdanek, Treblinka și Sobibor.

Cum împiedicăm propagarea antisemitismului?

Consider că informarea prin intermediul lecturii este cea mai potrivită soluţie pentru această problemă, întrucât, citind, îţidezvolţi noi percepţiişi abilitatea de compătimire a celor din jur. Totodată, prin acest mod, poţi contribui la evoluţia semnificativă a societăţii, reuşind să influenţezişi alte persoane să-şi schimbe mentalitatea.

De exemplu, romanul „Gemenele de la Auschwitz”, de AffinityKonar, pune în lumină importanţaegalităţiişi a libertăţii, prezentând o lume lipsită de valori, plină de cruzime.

Descrierea cărţii

Această carte se centrează în jurul a două gemene, Staşaşi Perla Zagorski, care ajung la Auschwitz, împreună cu mama şi bunicul lor, de care sunt separate. În noua lor lume întunecată, fetele îşi găsesc refugiul în relaţia lor specială, alinându-şisuferinţa cu jocurile copilăriei şi limbajul unic pe care-l împărtăşesc. Ele au parte de un amestec de privilegii şi orori necunoscute celorlalţi, iar, în urma experienţelor înfiorătoare la care le supune teribilul doctor Mengele, viaţa lor se schimbă radical, identitatea şi personalitatea lor fiind transformate sub povara vinovăţieişi a durerii.

La un concert organizat de Mengele, Perla dispare, Staşaplângându-şi sora, dar, în acelaşi timp, agăţându-se de posibilitatea ca aceasta să fie încă în viaţă. Când lagărul este eliberat de Armata Roşie, ea şi prietenul ei, Feliks, pornesc la drum prin oraşele devastate ale Poloniei. În ciuda rănilor, a foametei, a haosului din jur, nimic nu reuşeşte să stea în calea celor doi copii, motivaţi deopotrivă de mânie şisperanţă. Pe măsură ce tinerii supravieţuitori descoperă ce a rămas din lumea pe care o ştiau, trebuie să încerce să-şi imagineze un viitor în ea.

Impresii personale în urma lecturii

Această poveste şi-a lăsat profund amprenta asupra mea, conţinutul fiind unul extrem de captivant şiemoţionant. Legătura puternică dintre cele două surori este unică, bazată, în întregime, pe iubire şi loialitate. Cele două au personalităţi diferite, Staşa fiind o tânără ambiţioasă, dornică de a descoperi tainele medicinii, iar Perla, o fată cu simţ artistic, pasionată de dans, muzică, cinematografie. Cu toate acestea, relaţia dintre ele decurge armonios, aceasta fiind capabilă de a învinge orice barieră, în momentul în care sunt separate de restul familiei. Ele îşiîmpărtăşesc grijile, speranţele, gândurile ascunse, fapt ce le încheagă relaţia într-un mod surprinzător. Eforturile Staşei de a-şi proteja sora, mama, bunicul, impresionându-l pe Mengele, prin interesul pentru medicină, şi câştigându-i simpatia, evidenţiază altruismul şi ingeniozitatea ce învăluie

caracterul fetei. Totodată, frământările şi tumultul interior cauzate de dispariţia Perlei, valorifică afecţiunea pentru sora sa. În ciuda tuturor impedimentelor, ea îşi păstrează o fărâmă de optimism, dorind cu ardoare să o revadă şi căutând-o pretutindeni, potenţându–se legământul indesctructibil dintre cele două surori de nedespărţit.

În acelaşi timp, sunt surprinse anumite trăsături dominante ale societăţii, ce conturează atitudinea, reacţiile oamenilor în raport cu ideologia nazistă. Astfel, se redă universul interior al lui Mengele, supranumit „Îngerul Morţii", ce dă dovadă de o cruzime de nedescris. Acesta culege roade din experimente realizate pe copii sau oameni cu dizabilităţi. Una dintre atrocităţile sale, care îmi stârneşte un sentiment de aversiune, dispreţ, revoltă, este gestul său de a o duce pe Perla într-o cameră întunecoasă, închizând-o într-o cuşcă şi lăsând-o neîngrijită. El o ţine departe de sora sa, doar pentru a observa efectele despărţirii dintre gemeni. Din aceste acţiuni, se desprind trăsături relevante, definitorii caracterului său, precum barbaria şi egoismul.

Referinţe critice

„Acesta nu este un roman ușor de citit, dar povestirea evocatoare a lui AffinityKonar, personajele feroce și proza bântuitoare îl fac la fel de greu de renunțat. Staşa și Perla se bazează pe supraviețuitoarele din viața reală de la Auschwitz, Eva și Miriam Mozes, care au fost printre cei 3.000 de gemeni care au devenit cobai pentru experimentele genetice demente, ale infamului doctor nazist Josef Mengele. Perla și Stasha sunt eroine captivante."(PattyRhule**,** *USA Today)*

„Konar face ca vieţileemoţionante ale celor două inspirate naratoare să pară sfâşietor de reale… surprinzând totodată ambiţia multor prizonieri, capacitatea lor de a se agăţa de orice speranţăşi bunătate în mijlocul cele mai crunte suferinţe - de a rămâne, după cum spunea Elie Wiesel, umani «într-un univers inuman»." (MichikoKakutani, *The New York Times)*

Concluzii

Este esenţial să ne remediem comportamentul, ideile care pot fi nocive celor din jur. Doar noi suntem cei capabili de a produce schimbări majore, în mâinile noastre stă destinul întregii omeniri. Trebuie să ne acceptăm indiferent de naţionalitate, rasă, religie, deoarece ele nu ne definesc ca persoane. Un popor împlinit nu se clădeşte prin ură şimaliţiozitate, ci prin **cultură**, **pace** şi **respect reciproc**!

Surse bibliografice:

https://www.britannica.com/topic/anti-Semitism/Nazi-anti-Semitism-and-the-Holocaust
https://ro.wikipedia.org/wiki/Antisemitism
https://www.history.com/topics/holocaust/anti-semitism
https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-media_memo-antisemitism-survey_ro.pdf

Câmpean Riona, IX C

"TRENUL VIEȚII"
Vineri, 27 Ianuarie,
între orele 13:00-15:00

Cafeneaua literară - Explorăm universul cunoașterii prin Clubul de lectură al școlii

Într-o lume plină de tehnologie și distragere constantă, inițiativele care promovează lectura și explorarea literaturii devin din ce în ce mai importante. În acest context, clubul de lectură al școlii noastre aspiră spre a deveni o oază propice cunoașterii și creativității pentru elevi.

Înființat cu pasiune și dedicare, acest club se dorește a fi mult mai mult decât o simplă adunare de cititori; este o comunitate care împărtășește și celebrează dragostea pentru cărți și pentru descoperirea universelor lor fascinante.

Principala lui misiune este de a promova lectura ca pe o călătorie plină de aventuri și învățăminte. Fiecare membru este încurajat să exploreze o gamă diversă de cărți, de la clasici ai literaturii universale la autori contemporani, de la ficțiune la non-ficțiune, pentru a-și îmbogăți mintea și imaginația, de a se adânci în lumi noi și fascinante prin intermediul cărților.

Un aspect remarcabil și apreciat este atmosfera sa prietenoasă și incluzivă. (de aceea l-am și numit „Cafeneaua literară"). Fiecare elev este întâmpinat cu brațele deschise și încurajat să își împărtășească gândurile și sentimentele despre cărțile citite. Discuțiile vii și dezbaterile provocatoare nu numai că încurajează gândirea critică, dar și creează legături puternice între noi, membrii clubului. Suntem încurajați să ne exprimăm viziunea și interpretarea personală prin intermediul proiectelor literare, a concursurilor de scriere și a prezentărilor de carte. Astfel, fiecare participant își dezvoltă nu doar abilități de citire și analiză, ci și talente artistice și de comunicare.

Pe lângă activitățile interne, clubul nostru de lectură este și o sursă de inspirație pentru întreaga comunitate școlară. Evenimente deschise publicului, cum ar fi târgurile de carte și orele tematice de lectură, aduc elevii și profesorii împreună într-o atmosferă de celebrare a cunoașterii și culturii.

În esență, clubul de lectură se dorește a fi un laborator al cunoașterii și un far al luminii. Prin promovarea lecturii și a gândirii critice, acest club își propune să inspire și să transforme viețile elevilor, deschizând uși către lumi noi și posibilități nelimitate, încurajându-i să exploreze lumea minunată a cărților. Prin promovarea lecturii și a gândirii critice, acest club contribuie la formarea unei generații de cititori pasionați și de gânditori curioși, pregătiți să exploreze universul cunoașterii și să își urmeze visurile.

De asemenea, prin intermediul clubului organizăm diverse activități și evenimente care îmbogățesc experiența de lectură. De la întâlniri cu cititori și autori, până la dezbateri literare, concursuri și prezentări de carte,

activități de creație, tot ceea ce facem este conceput astfel încât să atragem cât mai mulți colegi spre l încurajându-i să exploreze lumea minunată a cărților.

Iar anul acesta am desfășurat o activitate intensă care a necesitat mult efort din partea noastră, dar văzând deschiderea cadrelor didactice și bucuria elevilor, zicem că a meritat. Sperăm să avem și în anul următor la fel de multe, sau chiar mai multe activități de celebrare a lecturii și de premiere a creativității colegilor noștri.

Pe lângă întâlnirile noastre regulate în care doar ne împărtășeam impresiile despre ultimele cărți citite, am avut invitați care ne-au vorbit despre ceea ce citesc ei, ce le-a plăcut și ce nu, ce autor i-a impresionat în măsura în care i-ar citi întreaga operă și pe care nu l-ar mai citi vreodată.

La începutul anului școlar am gândit un joc special pentru clasele începătoare (a V-a și a IX-a), „Ștafeta în bibliotecă" menit să îi familiarizeze mai ușor cu colecțiile bibliotecii. De-a lungul anului școlar am mers în toate clasele de la a V-a până la a X-a cu prezentări de carte, activități de lectură și creație, jocuri și fișe interactive realizate pe diferite platforme, toate având ca temă comună lectura și beneficiile ei. Printre acestea amintim nearpod, jigsaw, canva, educatieinteractiva.md, action bound, genially și multe altele. Am adaptat jocurile „Nu te supăra frate" și „Bingo" temei noastre de interes și am creat cu colegii noștri mai mici texte ficționale pornind de la anumite cuvinte.

Ne-am implicat activ în celebrarea Zilelor CNAM inițiind, organizând și desfășurând o activiate de anvergură care să-l omagieze pe patronul spiritual al școlii și am încheiat un parteneriat cu Biblioteca Județeană din Bistrița, având-o ca invitat special pe bibliotecara și documentarista Laura Seserman, autoarea mai multor bibliografii, printre care și cea a lui Andrei Mureșanu. Invitata noastră a venit cu informații mai puțin cunoscute despre poetul pașoptist, iar noi am pregătit o prezentare realizată în canva, un moment liric, iar elevi din alte clase ne-au ajutat cu desene, lucrări inspirate din poezia lui și un joc de cunoaștere realizat în canva. Am marcat împreună cu colegii noștri Ziua Culturii, Ziua Cititului Împreună, 8 Martie cea mai cuprinzătoare a fost însă activitatea gândită de noi pentru Ziua Națională a Lecturii în realizarea căreia ne-au ajutat, pe lângă colegii din clasele gimnaziale, cei de la Clubul de pictură al școlii, dar și cei de la Clubul de robotică, care și-au adaptat roboțelul pentru a contribui și el la succesul evenimentului.

Dar, deși suntem mebrii Clubului de lectură nu ne ocupăm doar de lectură. Interesul nostru se manifestă pe mai multe planuri. De 8 Martie i-am vizat pe colegii noștri din clasa a VI-a și i-am învățat să facă flori și plicuri (în care să pună un gând frumos pentru mama) din cărți vechi, care nu se mai pot folosi.

Cel mai frumos și inedit proiect la care am participat ca membră a clubului de lectură a fost și cel care ne-a solicitat cel mai mult. A trebuit să ne folosim toate abilitățile și cunoștințele pentru a ne documenta, a reuși să sintetizăm toată informația, a concepe și a juca într-o scenetă, iar la final a realiza un filmuleț care să transmită tot ceea ce consideram noi că este esențial, în doar trei minute. A fost vorba despre participarea la un concurs lansat de Parlamentul European pentru echipaje de liceeni din toată Europa. Tema noastră a fost „Equal rights for women". Candidatura noastră a fost validată și proiectul a trecut în etapa următoare. Trebuia să adunăm cât mai multe voturi deoarece doar trei echipe dintre toate țările participante urmau să câștige, iar aici lucrurile s-au împotmolit. Dar lucrul în echipă, munca de documentare, scenariul, depășirea fricilor a meritat din plin și este de departe cel mai complex, inedit și frumos proiect în care am fost implicați.

Pușcaș Petra, XI D

Luna lecturii

Cu ocazia lunii februarie, noi, clasa a IX-a C, am ales să ne bucurăm de “luna lecturii”. Am avut șansa de a explora limitele pe care le putem atinge cu ajutorul lecturii, aflând că acestea sunt nelimitate. La propunerea doamnei profesoare de română, ne-am împărțit în trei grupe, fiecare grupă având sarcina de a-și exprima gândurile legate de lectură, căutând citate, realizând desene, afișe, lăsând creativitatea să zboare.

Cu toate că tema era aceeași pentru fiecare grupă, rezultatele au fost unice, bine gândite și chiar emoționante. O echipă a ales să compare cartea cu un fluture, pe baza unui citat care sugerează că aripile cărții au posibilitatea de a ne transpune în lumi pe care ni le putem doar imagina. O altă echipă a ales să prezinte frumusețea și profunzimea lecturii, atât prin citate extrase din cărți și din mediul online, cât și gânduri personale, experiențe proprii legate de cărți. Ei au reprezentat și prin desene felul în care o carte este un portal spre posibilități, dând culoare prin cuvintele care se află într-o simfonie perfectă.

Membrii echipelor au lucrat împreună pentru a surprinde și contura ce este cu adevărat lectura. În urma acestei luni, noi toți am constatat că lectura este “ o călătorie în lume, spre cei mai înalți munți, dar și în interiorul nostru, spre cele mai adânci mistere ale sufletului ”.

Oprișan Noémi, IX C

Textul suprarealist – provocări ale traducătorului
Dilemele unei încercări de analiză traductologică - scurt fragment din *Arcane 17* de André Breton (II)

La finalul unui articol scris în urmă cu câţiva ani în aceeaşi revistă şi pe tema traducerii aceluiaşi text suprarealist, spuneam că fără pasiunea pentru literatură, pentru cuvinte, pentru reverie discursivă, efortul traducătorului este imposibil şi gradul de dificultate a operei de tradus poate deveni o piedică majoră atât pentru demersul în sine, cât şi pentru reuşita textului în limba-ţintă. În egală măsură, precizam că, în ceea ce mă priveşte, piedicile întâlnite în cursul umilelor mele încercări de traducere nu fac decât să îmi trezească interesul. Iată că mă întorc la acelaşi text emblematic pentru suprarealism, în încercarea de a oferi nu doar o simplă transpunere a cuvintelor dintr-o limbă în alta, ci şi de a păstra vibrația, tonalitatea și profunzimea mesajului original într-un nou cadru lingvistic. Problemele de natură traductologică pe care textul ales de mine spre analiză le pune ţin tocmai de caracterul său- « récit de rêve »-în care ar putea surprinde asociaţiile de cuvinte şi imagini ce urmează logica onirică.

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA

« Dans ce cœur se déroule avec faste le mystère du souvenir et de l'avenir et moi qui, à cet instant, le contemple, je suis le premier à craindre d'en être aveuglé. C'est maintenant tout l'étang renversé dans l'œil de l'oiseau, et ce que déchire l'oiseau c'est lui-même, car la profondeur de l'étang est en lui, et cette profondeur se découvre à son tour. Dans son reflet aérien la pyramide est rendue à l'ensemble qu'elle forme avec sa base immergée et cet ensemble est un long coffre dont le cri de l'oiseau révèle qu'il est hermétiquement clos sur une dépouille chérie. Ce coffre, rien n'est plus impérieux pour

lui que de continuer à le voir, que de le disputer du regard à l'embroussaillement des herbes et à la fureur des houles. C'est là, à l'instant critique entre tous où il vient de le découvrir, de saluer d'un cri de détresse l'irrémédiable, qu'en s'acharnant du bec contre son propre cœur, à son émoi suprême il ne parvient qu'à l'agrandir. Dans un spasme qui fait à lui seul la gloire du monde, ce cœur en s'étranglant sur ce qui fut touche à la limite brusque où il se dilate pour accueillir, au comble de l'exaltation contraire, ce qui va être. Et dans ce cœur d'ombre s'ouvre à ce moment un jeune cœur de lumière, encore tout dépendant du premier et qui réclame de lui sa subsistance. Il n'a fallu rien moins que le vertige de cet abîme pour que le sang reflue à travers les canaux de la vie. La vieille Égypte n'a su mieux figurer les circonstances qui entourent la conception d'un Dieu. »

*(André Breton, **Arcane 17**, Paris, Éditions Jean-Jacques Pauvert, 1972, p. 96-98)*

Şi pentru că am vorbit şi în articolul anterior despre dubla provocare pe care o presupune „confruntarea” traducătorului cu textul bretonian, provocare la lectură mai întâi, la o interpretare a textului, transpunere într-o altă limbă mai apoi, voi trece direct şi punctual la câteva aspecte practice ale traducerii fragmentului abordat.

- ***1. Dans ce cœur se déroule avec faste le mystère du souvenir et de l'avenir et moi qui, à cet instant, le contemple, je suis le premier à craindre d'en être aveuglé.***

- Un ***şi*** narativ mi s-ar părea util în limba română pentru a da continuitate reveriei, mai ales că fraza începe cu *cœur*, care a mai fost prezent în fraza anterioară
- ***acea inimă***, şi nu *această inimă* ar fi cerut de utilizarea lui acolo în fraza precedentă

-se déroule avec faste - fiind vorba de mister, mi se pare ca *se revelează* ar fi mai potrivit, dacă nu ar fi ideea de durată şi de reprezentare exprimată de verbul se dérouler. Revelaţia, în plus, este bruscă. De aceea un termen potrivit mi se pare ***se înfăptuieşte***, care are cele două valenţe pomenite mai sus.

- ***moi qui, à cet instant, le contemple*** - problema e referentul lui ***le*** (*cœur*sau*le mystère* ?) Aş înclina să cred că *le* substituie *le mystère*, căci el se expune celui ce priveşte

- ***je suis le premier à craindre d'en être aveuglé*** – Problema este antecedentul lui ***en*** –*mystère* sau *lumière* ? Lumina pare a fi legată de *aveugler*, dar ,dacă am identificat ca referent al lui *le* - *mystère*, consider că acelaşi cuvânt este antecedentul lui ***en***, mai ales că distanţa textuală faţă de *lumière* este prea mare.

- Şi în acea inimă se înfăptuieşte, cu fast, misterul amintirii şi al viitorului, iar eu, ce-n clipa aceea îl contemplu, sunt primul care mă tem să nu fiu orbit.

- ***2. C'est maintenant tout l'étang renversé dans l'œil de l'oiseau, et ce que***

déchire l'oiseau c'est lui-même, car la profondeur de l'étang est en lui, et cette profondeur se découvre à son tour.

- ***tout l'étang renversé dans l'œil de l'oiseau***- verbul ***renverser*** –***se revarsă*** sau ***se răstoarnă*** ? ***A se revărsa*** ar fi sugestiv în sensul că exprimă ideea de curgere a apei. ***A se răsturna*** sugerează poate cu o mai mare forţă imaginea onirică ce anulează reperele spaţiale-curgerea e posibilă nu numai de jos în sus, ci şi invers.

- ***ce que déchire l'oiseau c'est lui-même- pasărea se sfâşiepe sine***

- Chiar atunci tot iazul se răstoarnă în ochiul de pasăre şi aceasta se sfâşie pe sine, căci adâncimea iazului e în e aînsăşi şi dezvăluie astfel/ la rându-i.

- ***3. Dans son reflet aérien la pyramide est rendue à l'ensemble qu'elle forme avec sa base immergée et cet ensemble est un long coffre dont le cri de l'oiseau révèle qu'il est hermétiquement clos sur une dépouille chérie.***

- ***la pyramide est rendue à l'ensemble qu'elle forme avec sa base immergée rendue à l'ensemble*… *redatăîntregului***

- coffre- *ladă, cufăr*. Aş opta totuşi pentru ***scrin***, datorită asonanţei cu ***sicriu*** în limba română, dată fiind continuarea frazei cu ***dépouille chérie***

dépouille (Le Robert 2007) :1¨ (1573) Peau enlevée à un animal. Dépouille d'un lion. — Spécialt Peau que les serpents et certains insectes perdent lors de leur mue. Þ exuvie, mue. — Par anal. (végétal) Branches d'arbres coupées. Feuilles tombées. Des « enfants qui se partageaient la dépouille des palmiers » (Nerval). Centre de l'épi de maïs dont on a détaché les grains.

2¨ (1550) Fig. et littér. Dépouille (mortelle) : le corps humain après la mort. 3¨ Méd. Forme de dépouille : taille donnée à la dent qui doit recevoir une couronne. à Bât., matér. Angle que l'on donne aux flancs d'une forme, d'un moule, d'un coffrage pour en faciliter le démoulage. à Mécan. Dépouille ou angle de dépouille : angle que forme avec la surface usinée la surface d'attaque de l'outil de coupe.

Mi s-ar părea utilă o fragmentare a frazei în limba română, din raţiuni de claritate a textului, precum şi o schimbare a naturii propoziţiei relative introduse prin ***dont***. Aş opta pentru o coordonare cu şi în contextul « tăierii » frazei după ***immergée***.

- … piramida este redată întregului ce-l formează cu baza sa scufundată. Acest întreg este un scrin lung şi strigătul păsării îmi descoperă că e ermetic închis peste rămăşiţele unui trup drag inimii lui.

Am optatpentru***drag inimii lui***, cu riscul de a trăda textul de origine, dată fiind repetiţia lui ***cœur.***

- ***4. Ce coffre, rien n'est plus impérieux pour lui que de continuer à le voir, que de le disputer du regard à l'embroussaillement des herbes et à la fureur des houles***

- ***impérieux*** - *imperios, presant, vital*

- ***continuer à le voir*** - poatecă mai expresivàar fi utilizareauneilocuţiuni verbale decât a verbului*a continua*urmat de conjunctiv. Aşpropune mai degrabă***a pierdedinvedere/ochi***

- ***disputer du regard*** – verbul ***disputer*** mi se pare a conferi frazei o anumită tensiune, şi, urmat fiind de ***embroussaillement des herbes*** (ierburi încâlcite), aş propune traducerea lui prin***a smulge din priviri***, deoarece verbul ***a smulge*** redă tensiunea mişcării

- ***fureur des houles***- dacă am tradus ***embroussaillement des herbes*** prin *substantiv + adjectiv*, din raţiuni de simetrie a frazei aş opta pentru aceeaşi structură şi în acest caz – nu *talazuri*, pentruca nu e vorba de mare, ci ***und efurioase***

- ***5. C'est là, à l'instant critique entre tous où il vient de le découvrir, de saluer d'un cri de détresse l'irrémédiable, qu'en s'acharnant du bec contre son propre cœur, à son émoi suprême il ne parvient qu'à l'agrandir***.

- Personal, mi se pare o frază extrem de dificilă, îns pecial din perspectiva pronumelui ***le***

utilizat în două contexte şi care pune probleme în ceea ce priveşte identificarea referentului. Primul ***le*** ar putea să trimită la ***coffre***, dar, în primul context şi la ***irrémédiable,*** iar al doilea, la ***coffre*** sau la ***cœur***. Ceea ce urmează- inima ce se dilată- arputeasă ne ofere un indiciuasupra celui de-aldoilea ***le***, fără ca, în ceea ce mă priveşte, să am siguranţa bunei alegeri. Primul ***le*** nu ar pune probleme în ceea ce priveşte transpunerea în limba română, datorită coincidenţei formale a pronumelui, ceea ce nu e cazul pentru al doilea.

- ***en s'acharnant du bec contre son cœur***. Nu cred că ***a se îndârji*** ar fi o soluţie acceptabilă, aş opta pentru repetarea verbului ***a sfâşia*** utilizat anterior, însoţit de adverbul ***îndârjit–sfâşiindu-şi indârjit propria inimă cu ciocul***

- ***à son émoi suprême –spre tulburarea ei supremă***

- ***6. Dans un spasme qui fait à lui seul la gloire du monde, ce cœur en s'étranglant sur ce qui fut touche à la limite brusque où il se dilate pour accueillir, au comble de l'exaltation contraire, ce qui va être.***

- ***spasme*** – nu *spasm*, prea « medical », ci ***zvârcolire***
- ***ce cœur en s'étranglant sur ce qui fut***

Triplă problemă :
- gerundivul din franceză, transpus, mai firesc, în limba română printr-o relativă, utilizare a gerunziului îngreunând oarecum curgerea frazei
- perfectul simplu din franceză, care în limba română va fi redat cu perfectul compus ; aş propune chiar varianta ***a fost odată***, pentru a sublinia valoarea de «aspect révolu, objectif, coupé du présent»

- ***s'étranglant sur ce qui fut– ce sugrumătot ce afostodată***
- ***ce qui va être***- traducereacu***ce va să fie*** mi se pare expresivă, având în vedere că textul are o oarecare dimensiune mitică, profetică

- ***7. Et dans ce cœur d'ombre s'ouvre à ce moment un jeune cœur de lumière, encore tout dépendant du premier et qui réclame de lui sa subsistance.***

-***encore tout dépendant du premier***- transpunere în limba română cu o relativă, mai firească în determinarea antecedentului

- ***8. Il n'a fallu rien moins que le vertige de cet abîme pour que le sang reflue à travers les canaux de la vie***

- ***il n'a fallu rien moins que le vertige de cet abîme***

abîme – *hău, prăpastie, abis.* Varianta abis e parcă mai « filosofică ».
Ameţeala abisului a fost de ajuns ca…

- ***… le sang reflue …***

refluer= *se mettre à couler en sens inverse.*Mi se pare important aici a păstra ideea de curgere în sens invers, de aceea aş propune ca variantă …***pentru ca sângele să se retragă***…

- ***A travers les canaux de la vie***- cred că metafora lui Breton ar trebui păstrată aici, prin traducere, în special prin asocierea cu elementul acvatic dominant în text

- ***9. La vieille Égypte n'a su mieux figurer les circonstances qui entourent la conception d'un Dieu.***

- ***La vieille Égypte***- avem de ales între ***Egiptul antic*** şi ***bătrânul Egipt***, personificare ce mi se pare a reda sensul textului de origine, căci verbul cu care este asociat subiectul este ***figurer*** , exprimând o acţiune profund umană.
- ***Figurer***- *a reprezenta, a figura, a reda*. Aş opta pentru ***a reprezenta***, care ar exprima dimensiunea teatrală a evenimentului la care tocmai am asistat în calitate de cititori-spectatori
- ***les circonstances qui entourent la conception d'un Dieu***- ***împrejurările proprii conceperii/ naşterii vreunui zeu.***

Am optat pentru varianta ***zeu (***deşi în limba franceză avem o majusculă care ne-ar îndreptăţ isă ne gândim la ***Dumnezeu***) datorită referinţei la Egiptul antic.

Rămâne totuşi întrebarea (nu singura, de altfel), de ce a fost scris cu majusculă?

Vancia Loredana, prof. lb și lit franceză

„Fântâna dintre plopi”- tema iubirii tragice

Mihail Sadoveanu deține o operă monumentală a cărei măreție constă în densitatea epică, grandoarea compozițională, precum și tematica variată prin care îmbogățește literatura română cu adevărate capodopere care pun în evidență trăsăturile unui întreg popor, trecutul, lupta sau frumusețea morală a oamenilor, locuitori ai acestor meleaguri, transformandu-i în admirabile modele pentru predecesori.

În „epopeea tragică” a povestirii „Fântâna dintre plopi”, tema iubirii aduce în prim-plan o frescă vastă, înnobilată de sacrificiul adus de către personajul feminin în numele acestui sentiment divin.

Într-o scenă marcantă, cea a atacului de la fântână, este surprins mai întâi gestul de devotament al căpitanului Neculai Isac, și anume, acela de a-i aduce Margăi haina dorită, semn că și-a ținut promisiunea făcută ei, tranformând momentul într-unul de profundă înălțare sufletească. În brațele sale, căpitanul își primește iubita senzual, dar, în același timp, percepe o urmă de tristețe în ochii ei, dovadă a poverii grele purtate pe umerii sufletului eroinei. În fața insistențelor disperate ale iubitului, Marga dezvăluie, cu inima sfâșiată de durerea despărțirii, conspirația pusă la cale de unchiul ei, Hasanache. În adâncul ei, simțindu-se însuflețită de o dragoste curată și intensă, fata îl îndeamnă pe căpitan să plece cât mai departe, să se salveze, gest menit a simboliza puritatea și profunzimea sentimentelor sale. În ciuda conștientizării iminentei tragedii ce o va lovi, tânăra își dorește ca iubitul ei să nu sufere, să nu fie rănit și, mai presus de orice, să trăiască, să dăinuie printr-o voință sălbatică și aprinsă, pentru că, pentru el soarta prevestise lucruri măreț, încă dinaintea întâlnirii lor predestinate.

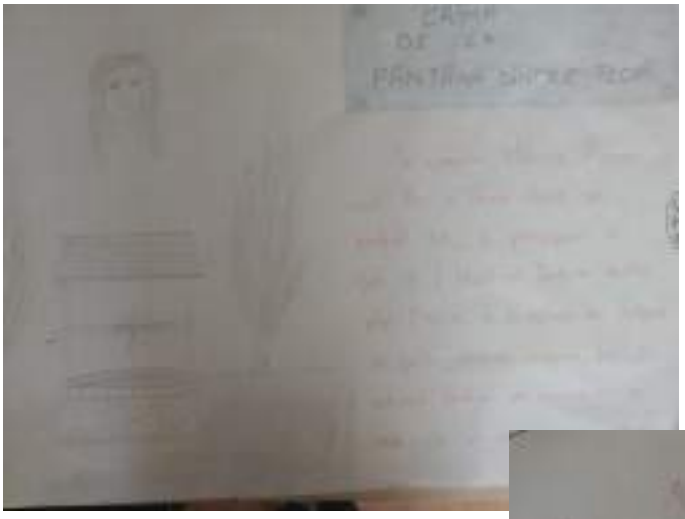
Iubirea devine astfel legea supremă a existenței, iar această forță înălțătoare și copleșitoare o îndeamnă pe Marga să-și ofere trupul și sufletul, întreaga ființă, pentru a-și proteja iubitul. Într-o încercare disperată de a-l alunga de la pragul abisului morții, ea decide să petreacă o ultimă noapte cu el, totodată, să-l îndepărteze de adâncurile întunecatului destin și să nu ezite să-și ofere suflarea vieții în numele iubirii.

Tragedia ce învăluie acest cuplu aduce în prim-plan sacrificiul și curajul, echilibrul și dezechilibrul, mândria și prejudecata. Căpitanul, într-un gest de adâncă nobilime, respectă perfect conotația “ atunci când iubești cu adevărat pe cineva, îl lași să plece” supunându-se stăruitoarei dorințe a iubitei sale, absolvit fiind de inconștiența cu care și-a trimis cea mai dragă ființă la moarte.

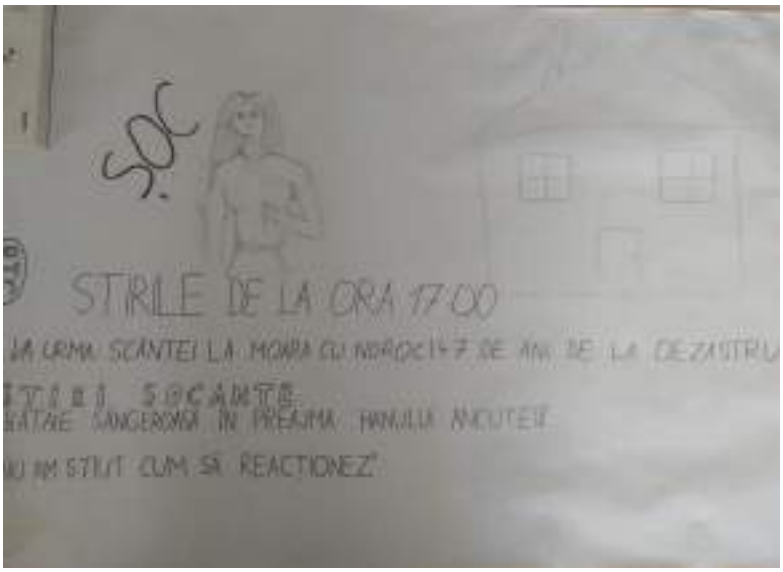
Berei Cristina, X A, prof. la clasă Haitonic Marta

Fântâna dintre plopi sub formă de știre

Elevii clasei a X-a D, prof. Obreja Elena

Scrisori adresate unor autori sau personaje din cărți, în cadrul proiectului Lecturiada 2024

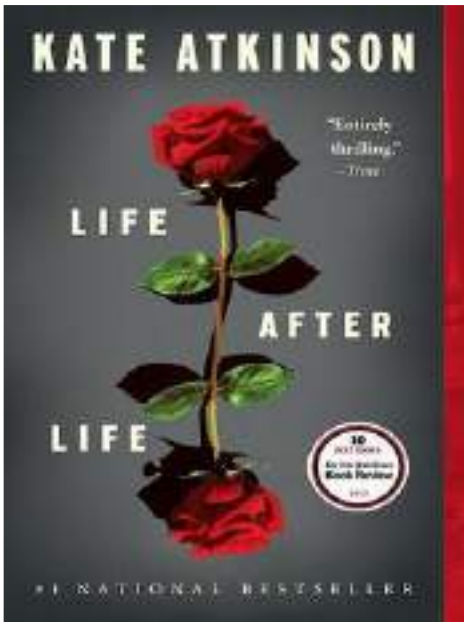
Clasa a XII-a D, prof. Marchiș Ramona

Dragă Dionis,

Îmi îngădui să sper că starea ta de spirit și planul existențial căruia îi aparții îți va permite accesul la această scrisoare. Eu însumi sunt limitat la a nu putea percepe în totalitate veridicitatea și însemnătatea evenimentelor la care ai participat. (Ar trebui să mă adresez și cu numele de „Dan”?) Revelația ta existențială îmi va fi probabil etern inaccesibilă, mă regăsesc, însă, în profunzimea gândurilor tale.

Aspirația cunoașterii transcendentului, descoperirea misterului existenței universale, a tainei genezei(O bruscă și sporadică apariție? O „facere” premeditată și atent cizelată?) și a semnificației existenței ne este irevocabil comună, atât mie și ție, cât și întregului neam omenesc. Cu toate acestea, poate împlinirea spirituală ar trebui să aparțină exclusiv planului uman interior, conform concepțiilor tale primordiale, care s-ar putea dovedi fiind adevărate. Ce este cu adevărat realitatea, dacă nu un amalgam complex de impresii provenite din partea fiecărui individ, o materializare a modului în care fiecare dintre noi interiorizează experiențele de zi cu zi?

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA

Experiența mea de viață, într-adevăr, destul de limitată, mă îndrumă să te atenționez în legătură cu posibilele repercusiuni ale unei dorințe de cunoaștere nestăpânită. O cunoaștere existențială totală nu te va scuti de paradoxalitatea și circularitatea destinate fiecărei vieți omenești... Nu asigură aceste particularități, oare, ocrotirea sufletului de tainele mistuitoare asupra cărora ființa umană nu poate exercita nicio influență?

În acest sens, îmi doresc să îți recomand romanul „Viață după viață” de Kate Atkinson. Subiectul cărții este centrat în jurul protagonistei Ursula Todd, o persoană cu un destin cu totul neobișnuit. Nașterile și morțile sale succesive asigură tensiunea și reprezintă firul narativ central al romanului, Ursula reluându-și viața de la capăt de fiecare dată când aceasta se sfârșește. Aceasta experimentează astfel fiecare rută posibilă a propriei vieți, trăind un obsedant sentiment de “déjà vu”. În ciuda superiorității condiției sale, Ursula este incapabilă să modifice ordinea etern schimbătoare a lumii dirijată de legile universale, influența sa fiind una limitată. Încercările sale de a devia fluxul unor evenimente de relevanță majoră sunt finalizate predominant într-o notă de ambiguitate a unui eșec incert. Deși călătoria Ursulei prin timp și spațiu este limitată de traiectoria propriei vieți, asemănarea dintre voi, Dionis, este una indubitabilă.

Aptitudinile Ursulei îi permit accesul la o cunoaștere mai profundă a vieții, în același mod în care înălțimea revelației tale te plasează într-un plan existențial iremediabil superior față de cel al experienței umane, de care eu rămân încătușat. Este posibil însă ca misterul universal suprem (a cuvintelor „lui Dumnezeu pe care el le-a rostit la facerea lumei”)să trebuiască să-ți rămână până și ție inaccesibil, așa cum și îngerul a fost privat de privilegiul de a fi zeu. Împlinirea și absolutul își găsesc adesea refugiul în cele mai insignifiante colțuri ale vieții și în cele mai lumești tendințe, precum sentimentul iubirii de semeni.

Cu toate acestea, alegerea îți aparține, iar scrisoarea mea are simplul rol de a-ți lărgi orizontul percepției. Toate gândurile bune îmi sunt îndreptate spre tine.

Cu drag,
Ștefana

Trifan Ștefana, XII D

MIERCURI,1 AUGUST 1944

Dragă jurnalule,

Astăzi este o nouăzi pe insulă.Viața în mijlocul unei mări, deși pare grea și plictisitoare, este, defapt, destul de amuzantă și plină de noi aventuri.Uită ce am spus. Până la urmă nici aici nu scap de sarcinile zilnice.Tocmai în acest moment o aud pe mama strigându-mă. Merg până în bucătărie, unde aflu că tarta pe care o pregătește mai are nevoie de fructe, așa că mama mă trimite să culeg câteva, lucru care nu e prea greu de făcut, având în vedere că mă aflu într-o casă înconjurată de plante. Observ o nouă specie de flori și n-am cum să nu mă opresc și să îți descriu și ție cât de frumoase sunt și ce miros îmbietor au! Locuind de atâta timp aici zgomotele din pădure au început să îmi pară familiare.Totuși, mi se pare că aud pe cineva strigând. Fredonez un cântec în timp ce mă îndrept spre locul de unde vin țipetele pentru că mă face să mă simt mai în siguranță. Printre arbuști observ că la câțiva metri de mine se află un avion prăbușit. După ce scanez totul în jurul meu,

îmi dau seama că ceea ce auzeam până acum era un strigăt de ajutor. Nu știu dacă e bine ce urmează să fac,dar mă îndrept cu grijă spre persoana cu pricina. De aproape, realizez că e un bărbat în uniformă, în jurul vârstei de 40 de ani, grav rănit. Îl asigur că mă voi întoarce cu ajutoare și pornesc după tata. Cu ajutorul lui și al mamei, care au cunoștințe vaste atunci când vine vorba de medicină,reușim să îl punem pe picioare pe bietul om. Fiindcă în casă e umezeala prea mare, mama îi recomandă să stea afară, și mă roagă să fac și eu la fel. Aflu chiar de la el că numele său este Antoine de Saint-Exupéry și că este scriitor, dar și aviator. S-a înrolat ca pilot în armată, decolând din Corsica cu o zi în urmă pentru o misiune de recunoaștere. Ghinionul sau norocul l-a făcut să seprăbușească exact pe insula aceasta din mijlocul Mării Mediterane. Povestea lui mă întristează atât de tare încât încerc să îl încurajez cu tot ce pot. Îmi amintesc că tocmai în dimineața aceasta am terminat de lecturat o carte intitulată „OliverTwist''. Îi explic cum personajul principal își menține speranța pe tot parcursul romanului, deși este un băiat orfan, care a luat parte la multe tragedii, viața sa fiind înțesată de suișuri ți coborâșuri, în momentele în care totul pare să se rezolve, un nou eveniment devastator are loc.Viața a fost dură cu acesta, iar din cauză că intră în cârdășie cu o bandă de hoți, Oliver ajunge să nu mai aibă parte de liniște, aflându-se într-un pericol constant. Cu toate acestea, el își menține nădejdea, iar, în ciuda greutăților la care a fost supus, Twist a găsit puterea de a merge mai departe, în finalul cărții răufăcătorii fiind pedepsiți, iar tânărul orfan ajunge să descopere că este moștenitorul unei mari averi, urmând să locuiască în armonie cu persoane care țin cu adevărat la el și care-i vor asigura liniștea sufletească. Așadar, i-am recomandat această carte în speranța că ar putea constitui un sprijin sufletesc, având în vedere situația în careAntoine se află.Tot ce îmi doresc e ca noul meu prieten să realizeze că speranța se găsește și în cele mai neguroase vremuri.Ca răspuns, Saint-Exupéry mă asigură că nu își va pierde nădejdea, spunându-mi ceea ce aflase de la un Mic Prinț „De aceea e frumos pustiul...fiindcă undeva ascunde o fântână''.

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA-NC

A ta, Bianca

Șuteu Bianca, XII D

Dragă Daniel Eyssette,

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA-NC

Știu că treci printr-o perioadă dificilă în ultimul timp, din cauza datoriilor pe care le ai și a faptului că ți-ai pierdut locul de muncă pe nedrept, încercând să faci un bine. Îmi pare rău pentru suferințele prin care ai trecut încă de când fabrica tatălui tău a dat faliment, însă nimic din toate astea nu merită fapta pe care dorești să o faci. Știu că vrei să recurgi la disperatul gest de a-ți pune capăt zilelor, din cauza lipsei de speranță din sufletul tău, de aceea doresc să îți pot veni în ajutor recomandându-ți o carte care m-a ajutat să trec printr-o perioadă dificilă asemănătoare cu situația ta actuală. Cartea „Mai mut decât biruitori” scrisă de relatează poveștile mai multor oameni pedepsiți pe nedrept care au ajuns să facă închisoare și să fie torturați din cauza ideilor și valorilor în care credeau. Această carte este despre victorii nebănuite în cele mai grele momente, despre speranță, credință, putere în înfruntarea obstacolelor aparent imbatabile ale vieții și despre oameni care au continuat să lupte pentru ceea ce simt și cred indiferent de prețul plătit. Sunt convinsă pe deplin că încă după primele pagini ai să îndrăgești această carte și că îți va schimba complet perspectiva actuală asupra vieții și problemelor de zi cu zi. Deși crezi că nu mai există salvare din greutățile cu care te confrunți, există întotdeauna o soluție. <<„Mai mut decât biruitori” nu vorbește despre sfinți, ci despre oameni obișnuiți, care negăsind forța necesară în ei înșiși au descoperit o alta, mult mai mare, la dispoziția fiecăruia dintre noi: Isus>> spune autorul acestei cărți care a contribuit la schimbarea și salvarea multor vieți împresurate și cutremurate de grijile viitorului, care este incert.

Toderel Petruța XII D

Rolul breslelor în comunitatea urbană.

Bresle, meșteri și meșteșugari în Dej

1. Rolul breslelor în comunitatea urbană.

Organizarea profesională a meşterilor a apărut în Europa occidentală în secolul al XII-lea. După o perioadă de închegare, acestea se dezvoltă în secolele XIV-XV, atingând apogeul în secolele XVI-XVII. Ca formă de organizare a muncii şi a vieţii meşteşugarilor, breasla asigura calitatea produselor dar şi respectarea unor norme înscrise în statut, care aveau rolul de a apăra drepturile meşteşugarilor[1]. Breslele, în forma lor de corporaţii medievale, au fost fondate cu scopul de a proteja interesele materiale ale membrilor, dar şi de a conserva în interiorul grupului aspecte legate de secretele meseriei, pentru a limita posibila concurenţă. Pe de altă parte, breasla era cea care impunea un nivel calitativ înalt de producţie membrilor săi. Prin statut erau stipulate foarte clar drepturile şi obligaţiile breslaşilor. Breslele aveau rol în apărarea oraşelor, mai ales după ce, regele Sigismund de Luxemburg (1387-1437) a dispus ca oraşele să fie împrejmuite cu ziduri de apărare. Zidurile şi bastioanele oraşelor erau apărate de bresle, fiecare având sub supraveghere şi apărare, un turn, bastion şi o porţiune din zid.

Ca formă de organizare profesională menită să asigure un anumit statut şi venit membrilor săi, breasla le reprezenta acestora interesele prin ajutoare sociale acordate în caz de nevoie, dar şi cu impunerea unui sistem de contravenţii pentru încălcarea obligaţiilor interne sau cu stabilirea unei cotizaţii anuale.

Membrii breslelor, mai ales cei aflaţi în conducerea acestora, erau membri de vază ai comunităţii şi participau activ la viaţa socială şi politică a acesteia, luând parte la cele mai importante decizii ale urbei (prin funcţii deţinute în consiliile orăşeneşti, în consiliile de judecată sau în alte poziţii - cheie). O poziţie specială le era conferită şi de averea deţinută personal, iar prestigiul lor creştea atunci când puneau părţi din resursele lor financiare în slujba culturii locale, finanţând acte de cultură sau participând la îmbunătăţirea aspectului estetic al urbei[2].

În Transilvania, diferenţierea dintre meşteşugari şi agricultori s-a făcut în secolele XV-XVI pentru acoperirea necesităţilor. Atunci au apărut bresle noi care satisfăceau cererile de unelte, hrană şi îmbrăcăminte ale târgoveţilor şi sătenilor. În Transilvania, prima breaslă, cea a blănarilor s-a format la Cluj, fiind atestată la 24 martie 1369. Abia din secolul al XV-lea a crescut considerabil rolul lor, nu numai în organizarea lor internă ci și în viața comuităților[3]. În orașul medieval breslele aveau diferite funcţii: sociale, politice şi militare, economice şi religioase cerute de organizarea societăţii medievale. Ele constituiau o importantă rezervă economică, fiind surse de venituri pentru oraşe (taxe, vămi, mărfuri confiscate, donaţii, etc.) ca exemplu: din anul 1532 breasla măcelarilor dejeni trebuia să plătească parohiei romano catolice, opt forinţi de aur şi ceară, pentru oficierea slujbelor în cinstea regelui Sfântul Ştefan[4].

2. Bresle, meșteri și meșteșugari la Dej

Orașul Dej a fost întemeiat de colonişti saşi veniţi cândva între anii 1141-1143, în timpul regelui Geza al II-lea (1114-1162). Aceştia au pătruns dinspre Satu-Mare spre Dej, Bistriţa, Cluj şi Reghin şi s-au stabilit aici pentru a practica mineritul, comerţul cu sare şi diferite meşteşuguri[5].

Apariţia şi dezvoltarea breslelor reflectă dinamica meşteşugărească a oraşului. În Evul Mediu, Dejul, alături de Cluj, era oraș liber regal cu drept de a ține târg din 1291. Aici se țineau 3 târguri săptămânale și 2 anuale, foarte aproape de Cluj, unde se țineau 5 târguri săptămânale și 2 anuale. În aceste târguri își vindeau meșteșugarii produsele. Pe lângă dreptul de târg, orașul Dej avea drept de sigiliu și drept de a bate monedă.

Cele mai vechi meşteşuguri practicate la Dej aveau legătură directă cu nevoile lucrătorilor de la ocne sau cu întreţinerea clădirilor din oraş. Corăbierii, cizmarii, tăbăcarii, fierarii, măcelarii, croitorii, rotarii,

---

[1] Veress Endre, *Az Erdelyi, ipari céhec élete*, (Aspecte din viaţa meşteşugarilor ardeleni) Kolozsvár, 1929, pp. 9-18.

[2] Kovach Géza, A zilahi céhek története. Egy kisvárosi ipar fejlődése a céhek felbomlásáig, Tudományos Könyvkiadó, Bucureşti, 1954, p. 51. Vezi şi www.caietesilvane.ro/indexcs.php?cmd=articol&idart=2387 accesat în 14 iulie 2014, ora 19:02.

[3] Anton E. Dörner, *Transilvania între stabilitate şi criză (1457-1541),* în *Istoria Transilvaniei*, Institutul Cultural Român, 2003, vol. I, pp. 306-307.

[4] Kádár József, *Szolnok-Dobokavármegye monographiaja* (Monografia comitatului Solnoc-Dăbâca), vol. III, Dej, 1900, p. 113.

[5] Kádár József, *op. cit.*, p. 79.

olarii, dulgherii, pieptănarii, blănarii, etc. au fost printre cei dintâi meşteşugari care s-au organizat în bresle din cauza concurenţei existente.

Constituirea breslelor era condiţionată de numărul meseriaşilor care practicau aceeaşi meserie. Prima breaslă din Dej a fost cea a cizmarilor, menţionată în anul 1465, urmată în prima jumătate a secolului al XVI-lea de breasla corăbierilor „Kalendatus"(Aventurierilor), la 1500 şi de breasla măcelarilor în 1503 şi 1536. Sarea era transportată pe apă de către plutaşi „navigatori", (nautistae, celleristae) organizaţi în breasla „Kalendatus" (Aventurierilor).

În secolul al XVI-lea meşteşugarii dejeni aveau o situaţie economică bună care le permitea şi o poziţie socială favorabilă. Datorită prestigiului de care se bucurau, din rândul lor, erau aleşi, adesea, judele şi juraţii oraşului. Astfel, în 1586, la conducerea Dejului se afla, în calitate de jude, croitorul Ioan, iar printre juraţi era croitorul Sebastian, cu toate că, în această perioadă, nu sunt informaţii despre existenţa unei bresle de croitori la Dej[6].

Din a doua jumătate a secolului al XVI-lea, în Dej se afirmă meşterii aurari care şi-au organizat breasla în anul 1586. Statutul bijutierilor dejeni stabilea inclusiv orarul de muncă al calfelor: în perioada cuprinsă între 16 octombrie şi 18 februarie timpul de lucru era de la opt dimineaţa până seara (trei ore după aprinderea lumânărilor). Pentru ucenici, acesta stabilea condiţiile în care aceştia puteau să schimbe meşterul: dacă era înfometat, dacă era trimis să lucreze la alt meşter şi dacă era bătut, rupându-i-se oasele.

În 1509, pielarii din Dej se plângeau celor din Bistriţa că un tăbăcar bistriţean, Ioan, a cumpărat de la un ţăran român mai multe piei uscate. Pielarii dejeni cereau ca breasla din Bistriţa să cerceteze ce fel de piei a cumpărat tăbăcarul Ioan, care a încălcat statutul breslei şi a cumpărat pe ascuns. Potrivit statutelor existente încă de la 1376, tăbăcarii nu puteau cumpăra piei de animale înainte de terminarea slujbei religioase, nici în târg, nici acasă, sau piei fără coarne, pentru a nu cumpăra piei de animale furate. Marea majoritate a statutelor de breaslă din Transilvania conţin dispoziţii foarte severe privitoare la procurarea de materii prime[7].

Meşterii olari (lutifiguli, olari, figuli) din Dej s-au remarcat în viaţa economică şi socială a oraşului reuşind, în secolul al XVI-lea, să se organizeze în breaslă, în aceeaşi perioadă cu olarii din alte oraşe: Bistriţa, Sighişoara, Mediaş, Orăştie şi Orhei[8]. „Înrudiţi" cu olarii, erau producătorii de teracote şi cărămidarii. Funcţionarea breslei olarilor avea o structură ierarhică bine stabilită. Conducerea ei era asigurată de 6 demnitari: meşterul şef, şeful adjunct, meşterul tată - care superviza pregătirea calfelor şi ucenicilor, doi meşteri controlori şi notarul care redacta protocoalele; breasla reglementa precis sistemul de intrare în breaslă şi activarea în cadrul acesteia. Un loc privilegiat în cadrul breslei îl ocupau meşterii bătrâni, urmaţi, apoi, de meşterii de rând, cel mai jos fiind poziţionat ucenicul.

Fierarii, deşi nu sunt confirmaţi prin acte privilegiale sau statute, sunt confirmaţi indirect prin mărturia unui ucenic fierar pe nume Andai János. Acesta, declara sub jurământ, în anul 1624, că înainte de a intra în Ardeal Mihai Viteazul, el, Andai a fost ucenic fierar în Dej. Principele Apaffy Mihály a acordat fierarilor privilegii conform unui document din 1 februarie 1689. Această meserie era atât de respectată în oraş, încât, dacă un ucenic sau calfă trecea prin faţa unui atelier de fierărie, indiferent dacă era cineva sau nu, în atelier, tânărul îşi ridica pălăria salutând.

Încă din evul mediu, toate breslele din oraşul Dej se bucurau de statutul de nobilitate adică erau deţinătoare a unor privilegii regale. În secolele XVIII-XIX, cu excepţia câtorva proprietari de pământ şi mici burghezi, majoritatea locuitorilor oraşului Dej erau meşteşugari şi comercianţi grupaţi în bresle. Un număr mare de meşteşugari făceau parte din breasla cojocarilor, croitorilor, olarilor, măcelarilor, pantofarilor, pieptănarilor, tâmplarilor, lăcătuşilor, fierarilor, tinichigeriilor, dulgherilor, rotarilor, căruţarilor, funarilor, şelarilor, şi lustruitorilor de trăsură. Mai puţini erau perierii, cuţitarii, pălărierii, geamgii, săpunari, aşa-numiţii „turnători" de lumânări, ceasornicarii, arămarii, bijutierii, etc.

Uliţele din Dej, menţionate între anii 1400-1578, care purtau numele breslaşilor arată importanţa lor în viaţa şi economia urbană: *Uliţa Cizmarilor, Uliţa Brutarilor, Uliţa Morii, Uliţa Pescarilor, Uliţa Căruţaşilor, Uli'a Podgorenilor*[9]. Chiarşi în secolul al XIX-lea, în privinţa locuirii meşterilor în oraş, aceştia respectau în mare, regulile medievale de aşezare pe străzi. Astfel, cizmarii locuiau în partea nord-vestică a cartierului Mulatău, iar olarii şi pieptănarii în partea de sud-vest. Tăbăcarii erau concentraţi în valea pârâului Salca, zonă în care

[6] Ştefan Pascu, *Meşteşugurile din Transilvania în secolul al XVI-lea*, Editura Academiei Republicii Populare Române, Bucureşti, 1954, p. 163.

[7] Ştefan Pascu, *op. cit.*, 1954, pp. 313-314.

[8] *ibidem*, p. 191.

[9] Ştefan Pascu, *Voievodatul Transilvaniei*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974, vol. II, p. 207.

se găseau gropi cu apă sărată, pe care o foloseau la argăsit şi tăbăcit. Cărăuşii, căruţaşii locuiau pe strada Căruțașilor, iar cei care se ocupau şi cu agricultura erau aşezaţi în cartierul Mulatău. Pescarii eau stabiliţi pe străzile Pescarilor şi Vadului. Fierarii, rotarii şi curelarii locuiau pe străzile Podului, Cazarmei și Calea Regelui. Restul meseriaşilor ocupau zonele centrale ale oraşului şi nu aveau străzi proprii[10].

Orice decizie importantă pentru activitatea de producţie sau pentru cea de desfacere era luată ierarhic, în cadre bine precizate. Membrii breslei, aşa, cum reiese dintr-o notificare din 1783 erau: şeful breslei - főcéhmester; maistru de breaslă - II céhmester; staroste (atyamester); maistru supraveghetor şef (öreg látómester); maistru supraveghetor tânăr (ifjú látómester); secretar/contabil (notarius); adjunct al secretarului (vicenotarius), calfă, ucenic (sine-sallario); argat/servitor (szolgálómester). Maistrul supraveghetor şef și maistru supraveghetor tânăr supravegheau mersul lucrărilor în atelier şi controlau cantitatea şi calitatea produselor [11].

Neînţelegerile dinte membri breslei cât şi contravenţiile erau rezolvate în interiorul breslei, deciziile fiind luate conform atricolelor statutului. Consiliul breslei era format din funcţionarii breslei şi din bătrânii acesteia. Fiind un consiliu care urmărea respectarea regulilor morale din societate, sancţiona foarte sever pe breslaşii care frecventau cârciumele, înjurau sau furau. Breslaşii care încălcau normele morale impuse de breaslă, prin statut, erau amendaţi cu anumite sume de bani, iar în cazuri considerate grave, le era interzis dreptul la muncă.

Breslele au fost desfiinţate în Translivania în anul 1872, prin legea, 8, alin. 83, în locul lor înfiinţându-se asociaţiile industriale. Cu toate acestea, lucrătorii industriali au păstrat multe din vechile obiceiuri medievale ale breslelor[12].

3. Breasla cizmarilor

Cizmarii din Dej, datorită produselor realizate ajung să fie renumiţi în toată Transilvania. Cizmele produse la Dej, erau atât de apreciate încât li s-a fixat preţul în cadrul dietei de la Alba Iulia, la câţiva galbeni[13]. Materia primă a acestora era pielea de „cordoan” turcesc, pielea de cordoba, de produsă de la caprele din rasa Musoli, încă din secolul al XI-lea, renumită pentru supleţea şi rezistenţa ei. Centrul oraşului a purtat, multă vreme, numele de „Piaţa Cizmarilor” fapt care arată importanţa lor economică în oraş. La 1 noiembrie 1728, împăratul Carol al III-lea (1711-1740) a întărit statutul breslei cizmarilor dejeni. Acest statut stabilea regulile de bază ale breslei, drepturile, obligaţiile membrilor, precum şi pedepsele care puteau fi aplicate în caz de încălcare a regulilor de către aceştia. Primul punct din statutul acestei bresle prevedea condiţia de promovare în rândurile ei. Calfa cizmar care dorea să fie primit în rândul cizmarilor de breaslă, trebuia să plătească un ducat de argint, numit „timon”, monedă folosită în timpul împăratului Carol al III-lea. Cu toate că moneda respectivă a fost scoasă din circulaţie, obiceiul de depunere a ei, a rămas în continuare. În posesia breslei existau 20-30 de astfel de ducaţi care erau „cumpăraţi” cu o anumită sumă de bani de cel care dorea să intre în rândurile breslei. Suma adunată în urma răscumpărării ajungea în posesia maistrului principal a breslei.

Fiecare breaslă din Dej, avea propria asociaţie de ajutorare. Cea mai puternică era cea a cizmarilor, care avea şi un grup de tineri foarte activi. Aceştia aveau un rol important în ceremoniile de înmormântare. În cazul decesului unui meseriaş sau membru din breasla cizmarilor, tinerii, îmbrăcaţi în ţinută de gală, însoţeau cortegiul funerar. În fruntea cortegiului funerar mergeau doi tineri înalţi, purtând săbii, iar sicriul era înconjurat de femei îmbrăcate în alb.

Breasla cizmariilor avea un rol însemnat în desfăşurarea carnavalului care se ţinea în dimineaţa zilei de „lăsarea secului” - numită „miercurea cenuşii” (hamvazó szerda) sau fărşang. În fruntea alaiului era „prinţul carnavalului”, însoţit îndeaproape de un ospătar cu o tavă şi un pahar din care servea cu vin cunoştinţele şi bărbaţii din elita oraşului, în schimbul banilor. Urmau câţiva cadeţi tineri îmbrăcaţi în uniforme, cu costume de cavaleri şi haiduci, care pocneau din bici. După aceştia veneau aproximativ 8 tineri mascaţi în fete bătrâne, nemăritate şi urâte care trăgeau după ei un butuc gros pe care stătea un proroc cu barbă albă, cu o lunetă (telescop) în mână, care privea stelele imaginare şi distra publicul cu prevestiri glumeţe. Fetele care steau ca spectatori în rândurile din faţă, erau prinse de tinerii mascaţi şi puse să tragă bușteanul pe care stătea prorocul. Coloana era încheiată de un tânăr mascat în evreu cu blană şi mască de iepure. Acesta avea în mână o straiţă cu care bătea, simbolic, pe orăşenii care priveau alaiul.

4. Reguli, tradiții și sărbători ale breslelor

Unele articole din statutele breslelor dejene pretindeau membrilor şi familiilor acestora

[10] Ms. Ilosvay Jenö, *Dési Kronika* (Cronica Dejului), Manuscris aflat în colecţia parohiei reformate din Dej, pp. 87- 103, (în continuare Ilosvay Jenö, *loc.cit.*)

[11] *ibidem*, p. 94.

[12] Veress Endre, *op. cit*., pp. 59.

[13] George Mânzat, *Monografia oraşului Dej*, Editura Astra, Dej, 2006, p. 23.

cinste, omenie şi modestie, punând un accent deosebit pe bunul renume al meseriaşilor. Breasla sancţiona imediat orice abatere sau tentativă de îndepărtare de la tradiţie, astfel fiind păstrată marca identitară a grupului şi a locului. Necinstea şi ticăloşia erau pedepsite cu suspendarea practicării meseriei, iar sculele meseriaşilor erau distruse sau confiscate de către persoanele împuternicite. În cadrul unor bresle, membrii depuneau şi un jurământ de modestie şi cinste[14].

Printre prevederile statutelor breslelor dejene erau şi cele legate evenimentele festive, cum ar fi angajări de ucenici, eliberarea din ucenicie, încadrarea-angajarea în ateliere a absolvenţilor, ca meseriaşi. De multe ori, la eliberare, ucenicul primea ca nume de familie, numele meseriei învăţate: Fierar, Făurar, Croitoru, Sabău (croitor), Lăcătuş, etc. După eliberarea din ucenicie urma o perioadă de 3 ani, de bejenie, când tinerii lucrau la diferite ateliere până obţineau titlul de „calificat” şi puteau să-şi deschidă ateliere proprii. Calfele erau controlate de decani. Câştigurile obţinute de calfe intrau în lada breslei. Acestea nu puteau frecventa cârciumile şi nu puteau practica jocurile de noroc, pentru că, erau imaginea meşterului şi trebuiau să fie un model de comportament. Nici căsătoria calfelor nu era permisă până nu obţineau statutul de meşteri. De multe ori, calfa se căsătorea cu văduva vreunui meşter şi îi prelua atelierul[15]. După perioada de bejenie, calfa putea cere să fie acceptată în cadrul breslei. Înscrierea se făcea doar prin respectarea unor criterii: trebuia să prezinte actul de naştere pentru a dovedi că este legitim, scrisoarea de absolvire a uceniciei, cartea de bejenie unde erau înscrise atelierele unde a lucrat şi recomandarea privind ţinuta morală a calfei.

Pentru obţinerea dreptului de a practica individual meseria, trebuia prezentată o lucrare practică. Tinerele calfe erau nevoite să prezinte un produs finit, model propriu, creat şi lucrat personal, care era verificat şi apreciat de o comisie de specialişti al cărei preşedinte era meşterul atelierului. Numai în urma aprecierii pozitive, acesta putea să se angajeze sau să intre în breaslă.

Obţinerea dreptului de practicare a meseriei era un mare eveniment în cadrul breslei. Noul meşter dădea aşa numita „colattio” adică o masă festivă. În funcţie de posibilităţile materiale, meniul conţinea pui umpluţi, friptură de porc, găini umplute, carne de vită, iepuri fripţi şi vin[16]. Ceremonia de prezentare şi susţinere a lucrării practice a măcelarilor era una spectaculoasă şi plină de semnificaţii. Aceasta începea cu împodobirea unei vite cu panglici şi diferite ramuri, cu două lămâi înfipte în coarne, de către tânărul măcelar, după care, un întreg alai, cu lăutari îmbrăcaţi de sărbătoare, însoţea vita la abator unde era sacrificată de candidat. Din alaiul care însoţea vita la abator făcea parte comisia de examinare şi membrii familiei absolventului. Vita era sacrificată la abator iar unele părţi, din ea, erau duse în măcelărie pentru tranşare. După ce comisia aproba lucrarea tânărului măcelar, urma masa festivă. Acest obicei a fost practicat, în Dej, până la sfârşitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea. La masa festivă pentru acordarea statutului de măcelar şi primirea în cadrul breslei a unuia dintre băieţii cunoscutului măcelar Ioan, meniul a cuprins şapte feluri de mâncare: patru din carne şi trei din paste şi prăjituri alături de care s-au servit diferite sortimente de caşcaval şi fructe. Aceste ceremonii au fost atât de înrădăcinate în tradiţia măcelarilor dejeni, încât au fost practicate şi după ce proba nu mai era obligatorie din cauza dezvoltării unei mici industrii a cărnii[17].

În 16 decembrie 1500, starostele breslei „aventurierilor”, Szabó Iános a cerut judelui Szabó Antal şi celor 12 juraţi, întărirea statutului breslei, care exista mai demult. Regulamentul a fost aprobat de magistratul oraşului şi a intrat în vigoare. Statutul breslei corăbierilor prevedea reguli stricte pe care, membrii ei erau obligaţi să le respecte şi anumite drepturi de care beneficiau în oraş. El era scris punctual şi cuprindea: 1) Corăbierii aveau dreptul să ţină slujbe religioase în bisericile din Dej cu prilejul unor sărbători religioase şi în fiecare miercuri, fiecare slujbă fiind plătită cu 3 forinţi de om. 2) Fiecare transportator de sare era obligat să respecte aceste reguli, iar în cazul când vreunul nu le respecta, nici un corăbier nu avea voie să-i transporte sarea. În cazul în care îi transportă sarea, preţul transportului era confiscat şi intra în venitul breslei. 3) Fiecare corăbier avea dreptul de a transporta liber sare, de la Dej la Satul Mare, iar la întoarcere, plătea breslei 25 de dinari. De aceleaşi drepturi se bucurau şi cei care transportau sarea de la Satu Mare la Szolnok, cu obligaţia de a plăti breslei la întoarcere suma de 12 dinari şi 1 filler. 4) Fiecare corăbier plătea anual breslei o taxă de 12 dinari, iar cel care o transporta, 4 dinari. 5) Cu ocazia fiecărui transport de sare, corăbierul dădea o cantitate de sare breslei. 6) Neprezentarea în faţa breslei, atunci când corăbierul era chemat, atrăgea o amendă de 33 de dinari. 7) Cu ocazia sărbătorilor şi a zilelor

[14] Ilosvay Jenö, *loc. cit.*, pp. 89-91.
[15] Veress Endre, *op. cit.*, pp. 32-33.
[16] *ibidem*, pp. 91-92.
[17] *ibidem*, p. 93.

de duminică, nimeni nu avea dreptul să pescuiască sau să-şi repare plasele altfel, breasla, era amendată cu 33 de dinari[18]. Conducătorul breslei Kalendatus (transportatorilor pe apă) avea libertatea de a dispune de regulile breslei.

Regulile breslelor, stabilite şi reînnoite prin statute, încă din evul mediu, au fost atât de bine înrădăcinate în rândul breslaşilor dejeni, încât, ele au funcţionat multă vreme în paralel cu legile scrise ale statului, pierzându-se abia la începutul secolului al XX-lea[19].

Întrunirile breslelor se încheiau întotdeauna cu mese îmbelşugate, iar cele de la sfârşitul anului, după întrunirea în care se prezenta bilanţul activităţii în cadrul fiecărei bresle, se desfăşurau la locuinţa maistrului breslei, în aşa numita „casa din faţă". Aceste petreceri erau însoţite de mese bogate cu carne, prăjituri şi vinuri alese. În oraş erau renumite petrecerile olarilor. Toboşarii făceau anunţurile pentru acestea, în felul următor: *Se aduce la cunoştinţa celor în cauză, că poimâine înainte de începerea postului nobila breaslă a olarilor, în hanul Bánffy organizează ,,balul cu boccea"* (fiecare îşi aducea mâncarea şi băutura) – taxa de participare – *după plac şi posibilităţi*[20].

În familiile meşterilor şi comercianţilor se obişnuia ca, în zilele de 8 septembrie, (ziua naşterii Sfintei Fecioare Maria) şi în 2 februarie (Întâmpinare Domnului) să se dea o cină cu friptură şi vin, angajaţilor (calfelor şi ucenicilor). Aceasta se numea „friptura lumânării", (gyertyapecsenye) deoarece, se spunea că, începând din 8 septembrie ziua de muncă începea la lumină artificială (a lumânării), iar din 2 februarie se începea lucrul la lumina naturală. Chiar şi fără vreo sărbătoare anume, meşterii, organizau, ocazional, câte o petrecere, în aşa numitele „zile strâmbe". În atelierele meşteşugarilor dejeni, lucrau între 4 şi 12 calfe şi ucenici. Relaţiile sociale dintre ei erau armonioase, de încredere şi prietenie. Deseori meşterul mânca împreună cu angajaţii săi. Atmosfera veselă din ateliere şi cântecul lucrătorilor, care se auzea până la al treilea vecin confirma acesta.

În concepţia epocii medievale, viaţa morală a cetăţenilor nu era considerată o problemă particulară, ci se considera că este o problemă de ordin public, pe care trebuie să o controleze magistratul orăşenesc. În general, concepţia autorităţilor era că numai atunci va putea exista oraşul şi numai atunci va putea scăpa de calamităţile pe care trebuie să le îndure deseori, dacă cetăţenii vor duce o viaţă morală. Exista mentalitatea că toate necazurile şi greutăţile care vin asupra oraşului: incendii, boli, războaie, foamete, provin ca pedeapsă de la Dumnezeu, datorată fărădelegilor oamenilor.

În Protocoalele oraşului Dej sunt prezentate mai multe procese în care sunt judecate încălcarea Constituției orășenelti:

- primul proces semnificativ a avut loc în anul 1680, când tăietorul de sare din Ocna Dejului, George Horvath care „fără nici o cauză pe străzile oraşului a înjurat şi a atacat pe nişte oameni pacinici". Magistratul decide să fie bătut în public de hingherul oraşului.

Din procesul-verbal amintit reiese că în anul 1771 se mai pedepsea fumatul la fel ca şi în secolul trecut. Încă din anul 1697, magistratul pedepsea acest obicei, mai ales pentru apărare împotriva incendiilor pentru că din cauza acestui viciu a ars oraşul şi „*focul n'a cruţat nici casa lui Dumnezeu, nici şcoala, nici primăria*". Fumătorii se pedepseau cu 3 florini, iar din anul 1743, se hotărăşte ca şi proprietarii care se folosesc de „*acest abuz ţigănesc, pe lângă şuri, grajduri şi nutreţe*", să se pedepsească cu câte 1 florin, iar copiii, servitorii şi ţiganii să fie duşi în faţa hognojului şi „*să fie bătuţi bine"*. În procesul din anul 1717, după audierea martorilor se ştia că „*lui B. Dobai nu-i cade pipa din gură nici odată, ba vorba martorului, - şi la noi vine de multe ori cu pipa aprinsă pe lângă nutreţe*"

Albinetz Cristina, profesor istorie

[18] Kádár József, *op. cit.*, pp. 15-16.
[19] Constantin Albinetz, Cristina Albinetz, *Dej Istorie şi legendă*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2014, p. 271.
[20] Veress Endre, *op. cit.*, p. 102.

În căutarea semnificațiilor ascunse ale chimiei

Ce este *universul* care ne înconjoară? Majoritatea oamenilor, atunci când aud termenul de *univers,*se gândesc la infinitatea planetelor, a sistemelor și a galaxiilor care se află în spațiul cosmic. Într-adevăr, universul este enorm, mărimea și complexitatea sa fiind imposibil de imaginat. Totuși, ceea ce mulți dintre oameni omit adesea, este că acesta cuprinde o total altă lume la fel de fascinantă și diversificată, însă la un nivel mult mai mic și mai greu de observat.

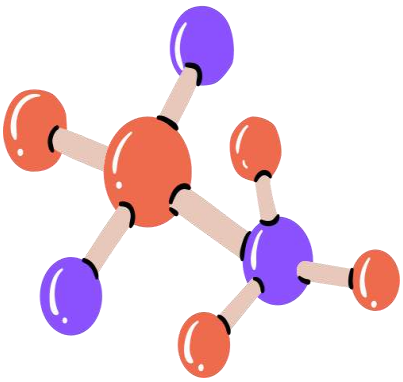

Motivul pentru care putem spune că chimia are o importanță majoră în cadrul lumii în care trăim este acela că, după definiție, materia reprezintă *toate elementele care ne înconjoară și din care suntem alcătuiți și noi.* Fie că ești acasă sau în natură, fie că scrii ceva sau că te joci un joc, fie că vorbești cu un prieten sau mângâi un animal, intri în contact cu chimia prin intermediul materiei. Tot ceea ce vezi este alcătuit din materie care este compusă din atomi, iar aceștia, la rândul lor, au în structura lor particule elementare (protoni, neutroni și electroni). Astfel, se creează un întreg lanț al microcosmosului pe care nu-l putem observa și căruia nu-i acordăm atenție, dar care pune bazele întregului nostru univers.

Din acest motiv, am fost dintotdeauna curioasă să aflu mai multe despre această lume invizibilă. Încercând să mă documentez mai mult pe baza chimiei, mi-am dat seama că totul se rezumă la interacțiunile avute de elementele microscopice care se află pretutindeni.

Deoarece în chimie fiecare element este format dintr-un altul care la rândul lui are mai multe componente în structura sa, studiul chimiei devine o adevărată aventură. De fiecare dată când cauți un răspuns te lovești de o nouă întrebare.

Pentru a înțelege mai bine influența avută de această lume ascunsă, am decis să caut mai multe informații cu privire la istoria chimiei în relație cu cea omenească. Studiul materiei dobândește relevanță încă din cele mai vechi timpuri și este cunoscută drept un subiect controversat. În funcție de domeniul care explică semnificația materiei, aceasta primește definiții diferite. În antichitate, prin prisma alchimiei, predecesoarea chimiei moderne, universul capătă o semnificație spirituală la baza căreia stau interacțiunile între elementele componente ale acestuia. O importanță semnificativă în acea perioadă o avea echilibrul universal reprezentat de Yin și Yang.

Chiar dacă pare straniu să asociez planul spiritual cu cel chimic, aceste ipoteze au condus spre descoperiri impresionante. Pe scurt, dacă aș trăi în locul unui alchimist din epocile anterioare, aș asocia explicația fenomenelor chimice cu cea a existenței omului. În timpul unor experimente aș aprecia mai mult natura umană și legătura profundă dintre persoană și mediu.

Adevărul este că datorită acestor observații suntem azi capabili să obținem informații cu ușurință în ceea ce privește domeniul chimic. De aceea, poate ar trebui să apreciem iar unicitatea sufletului în univers și statutul său în raport cu materia ce ne înconjoară și să verificăm dacă există vreo legătură între planul spiritual și realitate.

Ar trebui să căutăm puritate în informațiile deja cunoscute. Totuși cum definești această puritate și, mai important, cum o aplici în documentarea chimică? Dacă ne-am referi la elementele chimice, am putea spune că aurul este cel mai pur datorită valorii sale în industrie. De asemenea, ne-am putea axa pe importanța oxigenului, fără de care nici nu ne-am putea gândi la echilibrul spiritual. Consider, totuși, că echilibrul total și universal poate fi atins numai dacă apreciem toate elementele în mod egal. În sine, universul se află într-o stare armonioasă numai pentru că cuprinde toate elementele, fiecare având rolul său individual.

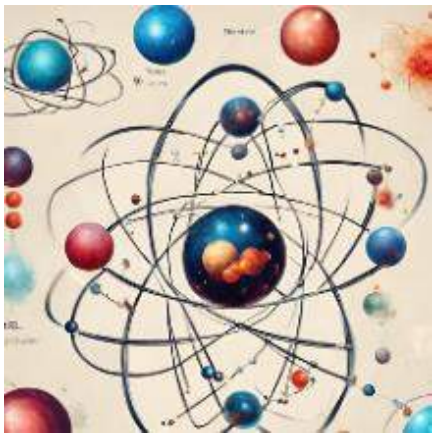
Această sinteză se aplică și în viața noastră. Toți avem câte un rol, dar toate aceste roluri sunt diversificate. Dacă nu am aprecia îndeajuns toate scopurile noastre, atunci nu ar mai exista armonie în lumea noastră, iar uneori acest fenomen se întâmplă fără să ne dăm seama. Astfel, se creează un paralelism între experiența omenească și chimie.

Un alt element cu o importanță deosebită în structura microuniversului este atomul. Acesta se definește științific drept unitatea structurală a chimiei. Totuși, din punctul meu de vedere, atomul poartă și o definiție morală bazată pe dorința omului de a desface, rând pe rând, elementele lumii în care trăim pentru a ajunge la nucleu său, la cele mai simple componente ale sale și la origine. S-a știut, dintotdeauna, că universul nostru este mai mult decât ceea ce ne închipuim, că există o parte invizibilă în fața ochiului uman, dar chiar mai importantă decât natura observabilă. Totuși căutarea oamenilor de știință pare să nu se oprească niciodată. Eventual, s-a descoperit că nu atomul este cel mai mic, și nici particulele elementare care îl compun, ci alte particule și mai mici numite quarci. Acest fapt ridică întrebările: Când se vor încheia aceste căutări? Care este cel mai mic element al chimiei? Cât de profund este microuniversul chimic? Putem numai să ne imaginăm răspunsul la aceste întrebări. De fapt, această incertitudine pe care o purtăm când vine vorba de universul din care facem parte transformă studiul chimiei într-o aventură, o vânătoare în căutarea comorii reprezentative pentru nucleul fundamental al cosmosului.

Fără îndoială, microuniversul cuprinde un subiect complex, discutat și experimentat de strămoșii noștri care s-au dovedit curioși să descopere compoziția împrejurimilor noastre. Cum putem noi să luăm parte în această documentare?

Trebuie să vedem modul în care își desfășoară chimia magia chiar de la sursă. Dacă luăm drept exemplu o floare și încercăm să vedem reacțiile, schimburile și relațiile chimice care se regăsesc în existența acesteia, vom afla că întreaga viața a sa reprezintă o aventură. *Fotosinteza* este un termen cunoscut de toți drept fenomenul specific plantelor care face posibil traiul lor. Totuși, ratăm frumusețea adevărată a acestui proces, frumusețe ce poate ieși la iveală

doar dacă călătorești mai adânc în tainele sale. Aventura se desfășoară astfel: se începe cu lumina solară ce traversează lungimi extreme numai pentru a ajunge la plantă. Aici intervine chimia microscopică – energia luminoasă întâmpinată de plantă trebuie transformată în energie chimică, fapt posibil numai cu ajutorul cloroplastelor. Mai departe, apar în ecuație dioxidul de carbon și apa care, întâlnindu-se cu energia luminoasă, cu ajutorul mai multor reacții și pași la nivel molecular, rezultă glucoza și oxigenul de care avem nevoie. În acest mod, călătoria îndelungată a razelor soarelui ajunge să contribuie la cel mai important proces referitor la traiul plantelor și cel al oamenilor pe Pământ.

Evident, chiar și noi putem deveni exemple în cadrul acestei căutări. Savantul american Linus Pauling menționează că n cadrul corpului uman se află aproximativ 100 de mii de proteine, iar în ziua de azi avem cunoștințe pentru mai puțin de 10 dintre acestea. Iar acestea sunt doar proteinele. În corpul uman se regăsesc și glucide, lipide, săruri și multe alte substanțe. De fapt, dacă ne-am raporta la tabelul lui Mendeleev, am observa că aproape toate elementele acestuia își fac apariția în structura trupului omului. Fără să ne dăm seama, noi suntem chimie. În noi se formează un univers la nivel microscopic.

Este impresionant să te gândești la modul în care lumea în care trăim reprezintă un sistem complex de elemente legate între ele prin relații și reacții diversificate. Trebuie să înțelegem că fără a cerceta organizarea lumii nu vom putea ajunge niciodată să înțelegem esența acesteia. Asemenea unei păpuși Matrioșka, cu cât examinăm mai adânc compoziția universului, cu atât mai multe structuri, substanțe și elemente vom descoperi. Căutând răspunsuri, vom da peste mai multe întrebări de natură fizică, chimică sau biologică. De aceea, analiza lumii microscopice necesită curiozitate, determinare și dorință. Studiul chimiei promite un viitor strălucit, plin de speranță, care transformă interesul uman în experiment și care aduce explicații cu privire la configurația universului.

Bibliografie :

- BACIU, ION. Chimie: Manual pentru clasa a XI-a :filiera tehnologică: profil real/ Ion Baciu, Daniela Bogdan, Ștefan Tomas
- http://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/977-chimia-si-omul
- https://despretot.info/atom-dex-definitie/
- https://historia.ro/
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Materie
- https://www.descopera.ro/stiinta/10799214-care-este-cel-mai-mic-lucru-din-univers

Pașca Alexandra, XI A

Becoming a doctor

I believe that every primary schoolteacher asks their students what they want to become when they grow up, the most common responses being “lawyer”, “doctor”, “teacher” or “pilot”. In my case, the answer was “doctor”.

Ever since I was little, I used to make a mini hospital from blankets in which I treated a lot of mytoys. Of course, my treatment was bed rest and lots of sleep. When I was a little older, my mother bought me a toy doctor kit containing plastic doctor tools such as syringe and stethoscope. Playing with it was one of my favourite things to do as a child.

After my 8th grade exam, things started to get real and I had to seriously think what I wanted to do for a living. All I could think of was what it would be like if I were a doctor, so I decided to go along with it. I’m not going to lie, neither becoming a doctor nor being one is easy. It is very expensive, it takes a lot of your freetime and patience just to get into university. That is the first step and the easiest one in pursuing this career, because it’s only going to get harder and harder as time goes on.

I want to attend the medical school from Cluj, because it is closest to my hometown and, as I heard, it is one of the most prestigious schools in the country, besides the one in Bucharest. Like any other medical school, it is required to take a written exam which determines if you are accepted or not. The exam consists in 50 questions divided in 35 for biology and 15 for chemistry. It is basically a quiz, except each question can have multiple answers and it is a lot harder than a regular test. That’s one reason why most students start preparing for it while they’re still in highschool and because practice makes perfect.

I started studying for biology in the summer between 10thand 11th grade, because it’s a lot of material to learn and I believe biologyis a lot harder than chemistry. In the beginning, I found it very difficult to memorize that amount of information, seeing that I was not used to it and I hadn’t found a studying technique which worked for me. Finding a study method was really challenging for me. During that period, I started to think that maybe being a doctor wasn’t for me and it was all too much. But one day, a friend of mine, who is also studying for med school, gave me an idea which ended up being my new, efficient study method. The material was still difficult, but at least I found something that worked for me, which made me more productive while studying. As for chemistry, it was a lot easier for me to study the material, because it was and still is one of my favourite subject in school.

Besides requiring a lot of your patience, perseverance is also necessary in order to successfully get accepted in med school. Due to the tests being structured at a higher

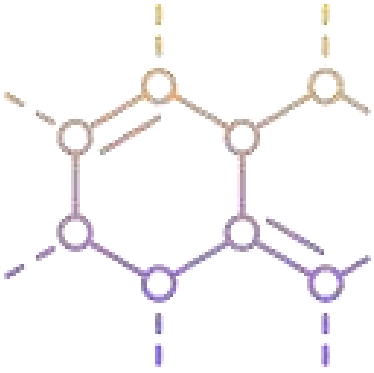
level, sometimes I got all the questions right, sometimes I didn't. When I didn't get some of the questions right, I had a tendency of thinking that I maybe wasn't study ingenough or that I wasn't trying hard enough. None of those things were true, because I did my best with what I knew at the time. The important thing is that I never gave up. Now, I know that it's not the end of the world if I mess up one or two questions, the only thing that matters is that I know what my weak points are and what I should revise more.

In the end, becoming a doctor is hard, but I wouldn't change it for the world. It is my dream and I will fight for it until I see myself successful. As one of my favourite singers said: "As long as we are fortunate enough to be breathing, we will breathe in, breathe through, breathe deep, breathe out". It doesn't matter how hard something is, all it matters i sthat you do it withl ove.

Gavrea Diana, XI C

George Emil Palade

George Emil Palade a fost un biolog, medic şi om de știință românо-american, cu contribuții în sectorul biologiei celulare.

S-a născut în Iași, în 1912, într-o familie de profesori. La vârsta de 7 ani, și-a început pregătirea școlară la Școala nr. 33 „Mihail Kogălniceanu" din Iași, unde a învățat timp de trei ani (1919-1922).

Între anii 1930-1936 a urmat cursurile Universității de Medicină „Carol Davila" din București, unde, în 1940, şi-a susținut teza de doctorat „*Tubulurinifer al delfinului*", studiu de morfologie şi fiziologie comparată.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a făcut parte din corpul medical al Armatei Române. În anul 1943, a devenit conferențiar la catedra de anatomie a Facultății de Medicină din București.

În 1946, s-a căsătorit cu Irina Malaxaşi a plecat cu soţia sa în Statele Unite ale Americii, fiind angajat pe post de cercetător la New York University. Acolo l-a întâlnit pe Albert Claude, omul de ştiinţă care i-a devenit mentor. Doctorul Claude lucra la Institutul Rockefeller („Rockefeller Institute for Medical Research") şi l-a invitat pe Palade să lucreze împreună cu el, în departamentul de patologie celulară. George Palade a realizat importanţa excepţională a microscopiei electronice şi a biochimiei în studiile de citologie. Cum nu era biochimist, a iniţiat o colaborare cu Philip Siekevitz. Cel mai important element al cercetărilorlui Palade a fost explicaţia mecanismului celular al producţiei de proteine. El a pus în evidenţă particule intracitoplasmatice bogate în ARN, la nivelul cărora se

realizează biosinteza proteinelor, numite **ribozomi** sau„**granulele lui Palade**". Împreună cu Keith Porter, a editat revista "The Journal of Cell Biology", una dintre cele mai importante publicaţii ştiinţifice din domeniul biologiei celulare.

În 1961 a devenit şef al departamentului de biologie celulară al Institutului, iar, din 1973, s-a transferat la Universitatea Yale, unde a condus departamentul de biologie celulară. Palade a fost ales membru al Academiei de Ştiinte din SUA („United States National Academy of Sciences"). Din 1990, a lucrat la Universitatea din San Diego, California. Acolo a fondat departamentul de medicină celulară și moleculară, ocupând funcția de decan pentru Afaceri Științifice la Facultatea de Medicină.

Ştiaţi că?

- În 1974, a fost laureat al Premiului Nobel pentru medicină, împreună cu prof. Albert Claude, de la Universitatea Liberă din Bruxelles şi cu prof. Christian de Duve, de la Universitatea „Rockefeller" din New York, cei trei laureați revoluționând, prin lucrările lor, domeniul biologiei celulare.
- A fost ales membru de onoare al AcademieiRomâneînanul 1975.
- În 1989, a fost ales membru de onoare al „American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA)" la Universtiatea din California.
- La 12 martie 1986, Ronald Reagan, preşedintele din SUA, l-a premiat pe dr. George Palade cu „MedaliaNaţională de Ştiinţă" („National Medal of Science"), în ştiinţele biologice, pentru merite deosebite constând în „descoperiri fundamentale a unei seri esenţiale de structuri super-complexe cu înaltă organizare, prezente în toate celulele biologice".
- În onoarea sa, a fost înființat un lectorat la Facultatea de Medicină a Universității Yale, ca o platformă pentru oameni de știință renumiți la nivel național și internațional, pentru a-și împărtăși expertiza lor pe diverse subiecte din biologia celulară.
- Ca semn de prețuire pentru savant, a apărut denumirea Concursului Național de Biologie „George Emil Palade".

În data de 8 octombrie 2008, George Emil Palade a murit la vârsta de 96 de ani, în SUA.

Contribuțiile științifice ale lui George Emil Palade au avansat semnificativ domeniul biologiei celulare moderne. Palade a lucrat neobosit, condus de noțiunea că „biologia celulară . . . face posibil un vis vechi de un secol: acela al analizeibolilor la nivelcelular, primul pas sprecontrolul final al acestora". Generațiile actuale de oameni de știință au norocul să beneficieze și să ducă mai departe această moștenire.

Surse bibliografice:

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3117404/
https://en.wikipedia.org/wiki/George_Emil_Palade
https://acad.ro/acad_membri/membri/Palade_George_Emil.html

Câmpean Riona, IX C

love

îmbrăţişare

timpul e o fluturare din pleoape,
nu urlu, nu ţip, nu strig;

toamna e pierdută, iar iarna aproape,
e noapte şi e frig.

n-am ştiut niciodată cum să fac pace cu
ideea că nu sunt agreată,
cum să mă încălzesc în flăcări fără să mă
aprind;
am ştiut mereu că flama cea mai
periculoasă e cea mai apropiată,
iar braţele care vor să te sugrume
mai întâi
te cuprind

Jurca Alessia, XI D

Zambila

Mă uit pe geam, pierdută, lumea se mişcă deodată cu mine, căci fără tine e cam greu. În zilele acestea fără soare, mă ţineai mereu în braţe, însă unde eşti acum? Mi-ai spus că te vei întoarce, minciuna nu te avantajează. Tristeţea acumulată mă va distruge, doar tu mă poţi salva. Furia mea îţi bate la uşă şi te întreabă „când te întorci la ea?", dar îi răspunzi cam sec, fără pic de emoţie pe faţă „e mai bine aşa". Mi-ai dăruit o zambilă, ştiai că e preferata mea. Oare acum mai ştii? O floare superbă, de culoare mov, care a stat pe pervazul geamului. Eu ţi-am dăruit un ceas, mereu mă întrebai cât e ceasul, trebuia să ajungi acasă la cină, însă doar când gătea mama ta. Privesc stelele pe geam, mă gândesc la ziua marcată pe calendar, cea în care ne-am cunoscut, pe câmpia înflorită, uitându-ne la stele. Tu nu m-ai observat din prima, însă când ai făcut-o, se citea pe fruntea ta „vreau să fii a mea". Eu încă te iubesc, recunosc, oare tu o mai faci? Am numărat zilele de când ai plecat, simt că o iau razna. Te rog dă-mi un semn că încă mă vrei, că viitorul nostru va fi împreună. Promite-mi că nu vei avea pe altcineva, vreau să fiu doar eu a ta. Mama mă sună câteodată, totuşi rareori, nu îi pasă aşa de mult, nu cum îţi păsa ţie. Recunosc că, n-am mai avut linişte în viaţă de când ai plecat. Nu pot să iubesc pe altcineva, te

vreau doar pe tine, te rog spune-mi că simţi la fel. Ceaiul din acea seară s-a răcit aşteptându-te, seara în care viaţa mi s-a spulberat, tu plecând fără a lăsa măcar un bilet. Te rog întoarce-te, nu pot trăi aşa pe vecie, blestemată cu absenţa ta. De multe ori mă găsesc pe câmpia plină de amintiri, sperând că într-o zi să te găsesc acolo, privind stelele. Sunt obosită deja, e trecut de miezul nopţii, însă eu te voi aştepta. Închid geamul, e rece afară, de când ai plecat îngheţ de frig chiar dacă e vară. Acea zambilă mov zace în acelaşi loc de pe pervaz, uscată şi tristă, la fel ca sufletul meu. Nu o voi atinge până nu te vei întoarce.

Antal Mara, cls. a VIII-a

cât de infantil ar fi

să-mi spui de ce îţi e cel mai frică?

Să fie oare întuneric,
moarte,
oceane
sau poate,
persoane?

cred ca mi-ar plăcea
să fim nimic mereu
omoară-ţi vocea
mustește dintr-odată și ia-mi și mie
cuvintele din suflet

hai să alergăm
din realitate în realitate
să-mi uit conştiinţa

ai vrea sa trecem împreună
în nefiinţă?

nu existăm, stiai?
aici n-ai nevoie
de vreun ambalaj

s-ar putea oare
să-mi fii drog?
pentru că
nu mai vreau sa intru în sevraj

Fustos Miriam, XII C

Iubire mai presus de „noi”

[nu există„te-amiubit”, precum nu există„te voiiubi”, pentru că iubirea nu datează, nu trece , nu „va fi”. N-am promis ceea ce știam că nu pot și de dragul iubirii ce-ți port, mă predau, renunț la tot.]

În lumina slabă ce pătrundea prin ferestrele fumurii ale camerei sale reci, Josephine simțea că lumea ei de basm, trăită când va în îndepărtata sa copilărie, acum era Infernul însuși. Nu-și putea imagina chinuri mai crunte decât cele ale pierderii în sine, în timp ce monotonia și senzația de ființă nefolositoare îi măcinau sufletul mai arzător decât flăcările din Iad. Ba chiar și-ar fi dorit să se afle acum acolo, unde măcar pedepsele îi erau adresate ei, ei și numai „ei “. Era egoistă...o știa bine, însă era, de asemenea, prea orbită de orgoliul universului interminabil care se mărea cu fiecare bătaie a inimii sale părăsite, ce voia acum să o înghită.

*

În liniștea „asurzitoare” ce domnea peste temnița regală, încet se ridicau în aerul de plumb gemetele înăbușite ale “lui”, tânărul al cărui tron fusese furat de singura persoană pentru care considera că încă mai merită să trăiască. „Dacă mai simți vreodată că nu ai pentru ce să trăiești, lasă-mă pe mine să fiu motivul tău. Trăiește pentru mine!” îi spusese odată frageda păpușă de porțelan, cu obraji trandafirii, cu buze mici și frumos reliefate, o piele dureros de pală și cu ochii întunecați de frământări și gânduri. Sub vălul glacialității sale divine, tânărul reuși să vadă poverile mult prea grele pe care le poartă umerii ei firavi. Prințesa nu era doar noul cap nobil încoronat...era concubina lui.

Rănile tot mai însângerate sculptate de loviturile biciului necruțător îl ardeau. Nu-l durea inconștiența lui, nu-l dureau nici măcar însemnările sângerii ce i se prelingeau de-a lungul spatelui dezgolit atât de tare pe cât îl durea iubirea ei. Nu o condamna pentru felul în care l-a trădat, nu protesta și nu voia în niciun chip să se răzbune. În ciuda cruzimii cu care aceasta l-a tratat pe nedrept, el o iubea, el încă o iubea.

*

Orele lungi de așteptare păreau cea mai sadică tortură pentru noua prințesă. La rândul lor, clipele parcă așteptau ceva de la ea, iar ea de la ele. Astfel, atunci când cancelarul regal i l-a adus în față pe Alexander, inima ei s-a oprit atât de brusc, încât a rămas așa, fără nici o emoție, susținându-i privirea galeșă, la fel de tulburătoare precum și-o amintea dintotdeauna. Uitase parcă acea privire, uitase că „ea” era a lui șică„el” era al ei.

- Alexander..., zise ea ca trezită dinr-un somn veșnic al uitării.

- Credeam că n-ai să-ți mai îndupleci vreodată dulcele glas, rostindu-mi numele,

Înălțimea Ta. Fusese răspunsul primit de la seducătorul său prinț care-i sărută lung mâna chiar înainte de a o privi lung în ochi și de a o întreba sfios, dar înflăcărat de patima iubirii ei:

- Iubita mea Josephine, ai vrea...?

- Aș vrea...?

- Ai vrea să fii viața mea eternă?!

Prințesa își puse mâinile pe chipul lui încântător și îi șopti plin de sinceritate:

- Aș vrea să fiu tot ceea ce vrei tu să fiu, prințul meu.

-Te iubesc, Josephine, nu există „te-am iubit”, precum nu există „te voi iubi”, pentru că iubirea nu datează, nu trece, nu este ceva ce „va fi “. N-am promis ceea ce știam că nu pot și de dragul iubirii ce-ți port, mă predau, renunț la tot.

Berei Cristiana, XI D

Așteptare

Cu fiecare tic al ceasului,
Tac și mi-e dor de tine,
Nu știu care-isensullui,
Însăștiucă-țiaparține.

Te-aștept cu orele să vii
În brațe să mă cuprinzi,
Dar nu știu dacă mai vii,
Plâng salcâmii suferinzi.

Nici ecoul nu-mi ascultă
Urletele de tristețe,
Urlă inima mea-nfrântă
Pe un pod ce stă
săînghețe.

Parcă-ți văd figura feței
În lacul cel înghețat,
E-o iluzie a suprafeței,
Sufletul mi-i întristat.

Așteptarea totuși pare
Un abis fără sfârșit,
M-arunc in adânca
mare,
Nu te aștept la infinit.

Lazin Ana, XI D

Când dragostea ţi-ai declarat

Noaptea rece mă pătrunse
Şi în gând măîntrebam…
Când va fi a mea-ntâlnire
Cu iubirea ce-o speram?

Şi în lucruri neplăcute
Căutam să mă-mplinesc
Şi să caut fericire
În ceva prea pământesc.

Am luat şi avionul
Spre o lume dintr-un vis,
Dar iată ca nici acolo
Sentimentul n-am găsit.

Iar când eu am renunţat
La căutarea în zadar,
Într-o dimineaţă rece
Îmi apare-n cale-un far.

Părul galben ca gutuia,
Ochii negri ca tăciunea,
Voce blândă de copil
Şi miros de trandafir.

Multe zile au trecut
Şi nopţi am petrecut
Doar cu tine îmi doresc
De-acum să călătoresc.

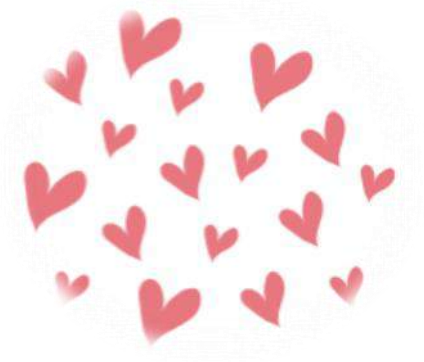
Când dragostea ţi-ai declarat
Iubirea tu mi-ai câştigat
Numai tu măînţelegi
Numai tu mă fericeşti.

Morariu Marta, IX B

Our love…

what is love?
love is like a song,
it can go high as a dove
or it can go low, hours long.

it's the kind of feeling
that gives one meaning,
it's a type of magic,
that makes you act idiotic.

although it can deceive
one can feel captive
in thearms of the other,
like a pray to a hunter.

but ours is different.
Some may call it inconsiderate,
we act like teens
who just started to expand dreams,

like two birds,
mingling in eachother's songs
or like drunken words,
forgotten afterwards...

two ends of the spectrum
where we both can find our ransom

Duca Vanessa, cls.a VIII-a

The stranger

Do you believe in love? Well, I do! Let me tell you my story.

My name is Katie and I'm 20 years old. I don't have anys iblings. I live with my best friend in an apartment in Cluj. This is how my love story started.

It was Sunday's morning. I wanted to go to the library and borrow somebooks. My best friend told me to get her a book for a science project. We're both at the same college. We want to become doctors. Back to our story:

So I was entering the library, when suddenly someone bumped into me.

- Watch where you're going! He said.

- I was the one who came first!

He was very mean and disrespectful! But I left him alone. At least I got my favourite books.

The next day I had to go to my college. When I got there, in my class there was exactly the same boy from the library! Everyone told me that he was a new student there. It was a great day until my last class. It was during the science class and we had to do a project in group. I had to do the project with him! The worst day ever!

The next day, I had to meet with that boy. Ugh!

- Hi! My name is Katie!

- Hey! My name is James! Look! I'm sorry for that day when I bumped into you at the library.

- It's ok!

- So first of all, we have to do the project. Any ideas?

- I was thinking of…

And that's how my day went on. It was ok, let's say. I wasn't sure about this boy, I mean James. Everyday I met him at thec afé. On eday, we were working as usual on our project until our hands touched! OMG! I looked into his eyes for one second, and I think I fell in love with him! No! That's impossible! What I am going to do now!?

Katie, calm down, it's going to be okay.

I saw him almost every day and my feelings for him started to grow every day. I told myself I couldn't stay like this for the rest of that year. So, I decided to confess my feelings for him.

I texted him and told him to meet me in the central park. I was so nervous! I was waited for him for a while and he finally arrived.

- Hey! So, why did you tell me to meet here?
- James, you know, I have to tell you something since last week.
-Ok, tell me.
-I have fallen in love with you! But it is ok if you don't feel the same.
- Actually, I love you to.
- Wait, what?!
- Yeah. It's a little bit awkward. Don't you think?

I didn't say anything, I just hugged him!

And this is my love story.

Fatol Raisa, cls. a V-a

Aşa liberă...

Mă priveşti cu prea multă siguranţă
De parcă mi-ai fi văzut sufletul dezgolit,
Ai uitat că eram de gheaţă
Până ce tu m-ai întâlnit.

N-ai înţeles că pariul l-ai pierdut,
N-ai loc în prezentul meu cusut.
Armele nu-ţi vor mai aparţine,
Când am plecat pe toate le-am luat cu mine.

De acum pot să-ţi spun fără teamă:
,,Greşeala ta a fost că nu ţi-ai dat seama"
N-ai dreptul să crezi căţi se cuvine,
Să îmblânzeşti spiritul ce nu-ţi aparţine.

Lasă-mă să mă învârt,
Aşa liberă cum sunt de o viaţă.
Fără stăpân să dansez
Pe a marginii suprafaţă.

Controlul tău a pierit
Când iubirea mea s-a stins.
Acum vreau doar să nu te fi dorit
Focul să nu-l fi aprins,

Aşa că lasă-mă să măînvârt
Până la ultima suflare,
Aşa liberă cum sunt de o viaţă
Să-mi găsesc propriul drum sub soare.

Tănăselea Carina, XI D

O simfonie a iubirii

Odinioară, într-un orășel ciudat, cuibărit între dealuri și râuri șerpuite, trăia un tânăr pe nume Oliver. Era cunoscut pentru bunătatea sa, spiritul blând și pasiunea pentru muzică care îi curgea prin vene ca o melodie. Într-o după-amiază însorită, soarta a orchestrat o întâlnire care avea să schimbe viața lui Oliver pentru totdeauna.

În timp ce Oliver se plimba prin piața orașului, urechile i-au surprins notele încântătoare ale unei viori cântând o melodie care mișca sufletul. Hipnotizat, a urmat melodia până la sursă și s-a trezit în fața unei mici cafenele. Acolo, sub lumina pătată a soarelui, era Emma, o violonistă talentată, cu o inimă la fel de melodioasă ca muzica ei. Ochii lor s-au întâlnit și în acel moment, o armonie tăcută a rezonat între ei. Oliver, captivat de muzica Emmei, s-a apropiat de ea cu admirația strălucind în ochii lui. A declanșat o conversație, iar cei doi au descoperit o dragoste împărtășită pentru arte, vise și bucuriile simple ale vieții.

Zilele s-au transformat în săptămâni, iar săptămânile în luni, pe măsură ce legătura dintre Oliver și Emma s-a adâncit. Au petrecut nenumărate ore explorând orașul împreună, discutând despre aspirațiile lor și scufundându-se în magia muzicii. A devenit evident că prietenia lor evolua în ceva mai profund – o simfonie a iubirii.

Pe măsură ce anotimpurile s-au schimbat, la fel s-a schimbat și dinamica relației lor. Vioara Emmei a devenit un vas pentru emoțiile lor, transpunând cuvintele nerostite în melodii bântuitoare care răsunau în profunzimile dragostei lor înfloritoare. Fiecare notă a rezonat cu bucuria, vulnerabilitatea și anticiparea care le umpleau inimile.

Cu toate acestea, ca orice compoziție frumoasă, dragostea lor și-a înfruntat provocările. Disonanțele vieții le-au testat armonia. Visele lui Oliver de a urma o carieră în muzică s-au ciocnit cu aspectele practice ale vieții, în timp ce Emma se luptă cu teama de a-și pierde inima din cauza cadenței imprevizibile a iubirii. Cu toate acestea, înfruntând împreună aceste provocări, ei au descoperit adevărata putere a conexiunii lor.

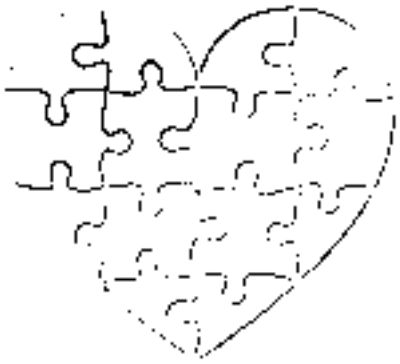
Într-o seară, în timp ce soarele picta cerul în nuanțe de portocaliu și roz, Oliver a dus-o pe Emma pe un deal cu vedere la oraș. Pe fondul liniştit, el și-a mărturisit dragostea, comparând-o cu cea mai complicată și delicată compoziţie muzicală. Emma, emoționată de sinceritatea lui, a răspuns cu un solo de vioară

care oglindea emoțiile ei - bucurie, vulnerabilitate și dorință profundă pentru un viitor comun. Povestea lor de dragoste a devenit o tapiserie împletită cu fire de râs, lacrimi, vise împărtășite și promisiuni șoptite. Orășenii, martori ai frumuseții iubirii lui Oliver și a Emmei, s-au simțit inspirați de cuplul care transformase notele obișnuite ale vieții într-o simfonie a iubirii extraordinare. Pe măsură ce timpul curgea ca un râu melodic, Oliver și Emma s-au confruntat cu inevitabilitatea schimbării. Tempo-ul vieții s-a accelerat, iar responsabilitățile au tras de marginile existenței lor idilice. Cu toate acestea, dragostea lor, rezistentă și de durată, a rezistat furtunilor, dovedind că chiar și în fața crescendos și diminuendos ale vieții, dragostea adevărată ar putea rezista testului timpului. În amurgul anilor lor, Oliver și Emma stăteau pe același deal unde dragostea lor înflorise pentru prima dată. Ecourile simfoniei lor stăruiau în aer și, în timp ce se țineau de mână, muzica vieții lor a cântat – o melodie atemporală care a depășit granițele vârstei și mortalității.

Și așa, în acel oraș liniștit, cu dealurile sale ondulate și râurile șerpuite, povestea despre dragostea lui Oliver și a Emmei a devenit o legendă, transmisă de-a lungul generațiilor, ca o amintire a faptului că dragostea, ca o simfonie, ar putea țese magia chiar și în țesătura celor mai vieți obișnuite.

Matros Ryan Nicolas, cls. a VI-a

Mi-e dor...

Şi mi se face iar dor
dar nu ştiu ce să fac..
plâng si țip fără sonor,
murind în timp ce tac.
N-ar trebui să simt tristețe
dar culmea simt un gust amar

Cu durere eu mă-ntreb
de ce mai țin încă la tine
şi nu vreau să te astept,
dar o fac în a mea sine..

Mi-e dor de ochii ăia verzi
eu încă văd că eşti al meu
păcat că tu nu vezi..
mi-e dor de vechiul tu
dar n-are cine să-l găsească
acum a rămas doar doru'
de cel ce ştia să iubească.

Morar Maria, cls. a VII-a

Individ prea iubit,

,,E timpul să te dezleg de mine și să fac cel mai mare act de dragoste de care aș fi în stare, lăsându-te să pleci pentru totdeauna. A venit vremea în care un bun rămas e tot ce mai am de oferit. Mă doare atât de tare să-ți dau drumul de parcă mi-aș rupe o bucată din suflet. Spinii de gheață mă înțeapă când realizez că aleg drumul pe care l-am evitat mereu. Știu că tu azi nu înțelegi adevărul, conștientizez că acum mă vezi personajul negativ când de fapt calea pe care o urmez e spre binele tău, punându-te înaintea propriei mele fericiri. Cine ar fi crezut că aș fi capabilă de așa ceva? Eu, care toată viața m-am jucat cu focul, rămânând veșnic cu inima de piatră. Se pare că vremea ne vine tuturor, ca inima să ne ardă...Mi-ar plăcea să-ți pot mărturisi că și în ultima clipă mă gândesc la tine și de aceea procedez astfel, prefer să mă vezi egoistă decât să ne distrugem reciproc și decât să-ți fur șansa la fericire. Să-mi iau ,,adio-ul'' ascuns de o mască ironică și nepăsătoare e cel mai greu rol pe care mi l-am însușit vreodată. ''

Acestea erau stările ce mă încercau la momentul respectiv și le resimt de parcă ar fi fost ieri, de parcă timpul trecut de atunci nu a închis rănile. Am înțeles că iubirea pe care ți-am purtat-o nu își va pierde din intensitate, trecând lunile, am afla tcă a te înlocui nu voi reuși. Pot cunoaște persoane care să nu trezească față de mine sentimente de două ori mai profunde, pot întâlni sute de băieți mai potrviți, mai maturi, mai faimoși, dar realitatea e că nici unul nu vei fi tu și pentru niciunul nu pot să simt ce am simțit față de tine, iar asta mă doare și mă îngrozește. Nu poate o altă privire din mii de priviri să răscolească în mine ce a reușit a ta. Dacă ai ști în câte chipuri te-am căutat și pe câți i-am comparat cu fantoma din amintirea mea … Zilnic mă întreb de ce nu pot să te uit, de ce nu pot să mă împac cu ideea e că ,,doar atât a fost''? Niciodată nu mi-a lipsit o persoană atât de tare, niciun băiat de care am fost îndrăgostită de-a lungul anilor nu m-a împiedicat să merg mai departe cu inima.

Oare ce-ai însemnat tu pentru mine de mi-ai provocat un asemenea dezastru de emoții ? Cred că ai fost un fel de dragoste la prima vedere, dar una atipică. De la prima conversație ai fost o prezență ce m-a tulburat, m-a afectat cum nu mi se mai întâmplase. Ai reușit de atunci să scoți din mine ce e mai rău și ce e mai bun. Îmi amintesc perfect că prezența ta m-a provocat să am încredere în mine, să par puternică și sarcastică. Ai fost primul băiat care m-a făcut probabil fără să vrea să prind curajul de a mă simți mai aproape de femeia ce voiam să devin, una invincibilă. Totuși, te și uram într-un mod copilăresc fiindcă nu te comportai cum o făceau ceilalți erai rece-cald, uneori păreai impresionat de mine, iar apoi mă tratai ca pe o fată din mulțime. Poate dintr-o traumă sau poate nu din acest motiv s-a declanșat în subconștientul meu dorința de a te cuceri total, de a te face să mă iubești. Ai știut exact cum să joci acest joc ca să mă ții acolo, să fii destul de cald ca să nu renunț și destul de rece ca să nu mă iubești, pentru ca eu să nu te rănesc. M-ai citit, ai realizat ce

gen de fată eram, una căreia dacă i-ai fi mărturisit sentimentele ți-ar fi frânt inima și ar fi plecat, incapabilă de asumare și înspăimântată de clișeicele iubiri.

Astfel, au trecut luni și ani în care tu ai avut un rol în viața mea. Erai cel la care mă întorceam mereu, oriunde plecam și cu oricine mă întâlneam tu erai singurul băiat stabil din universul în care trăiam, cel în preajma căruia mă simțeam ,,acasă''. Erai cea mai puternică realitate pe care o aveam, îmi ofereai un echilibru de care nu aș fi crezut că am nevoie. Ce simțeam cu toată ființa era să te leg de mine sub o formă sau alta și așa am și făcut, te-am legat cu toate sforile pe care le aveam. Frica mea cea mai mare era, de atunci, că într-o zi nu vom mai avea nimic comun și vei pleca, iar eu nu puteam concepe viitorul fără ca tu să fii acolo indiferent de rolul pe care-l aveai. Se pare însă că ironica soartă m-a făcut ca fix eu să fiu nevoită să te scot din viața mea.

Iubirea pe care ți-o port am conștientizat-o târziu, doar după ce la un moment dat te-ai distanțat, după ce ai plecat pentru o scurtă perioadă. Știam dintotdeauna că

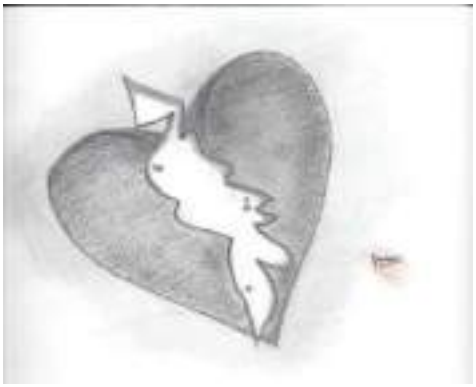
însemni mult pentru mine, dar ,,iubire'' nu mai simțisem pentru un băiat până atunci și mi se părea o nebunie să simt asta în contextul în care noi nu aveam datele celor care trăiesc această emoție copleșitoare. La început, când te-am cunoscut m-am îndrăgostit de tine, asta îmi era clar, dar după a trecut așa cum mi-a trecut pentru fiecare băiat, mă gândeam. Totuși, după ce au dispărut acei fluturi din stomac, m-am autoconvins, în urma conjuncturilor nefavorabile că ceea ce simt față de tine e de o altă natură, nu una amoroasă. Apoi am crezut a că țin la tine ca om și da era adevărat, ajunsesem să te iubesc ca om. Astfel era in sufletul meu cea mai pură și onestă dragoste, iubindu-te atât ca om, dar iubindu-te și ca băiat.

În final, fiindcă totul are un final, o scrisoare, o poveste, o iubire, o prietenie... sper să reușim ambii să ne creionăm noi povești, noi începuturi pline de speranță. Poate tu ai reușit deja și mă bucur fiindcă vreau să cred că n-a fost în zadar toată suferința mea. Îmi doresc atât de mult să fii fericit, mi-ar plăcea peste ani să aflu că viața ta arată exact cum ai visat-o. Eu? Sigur voi fi bine, voi găsi mereu o cale, chiar dacă nu voi avea ce-mi doresc întotdeauna, dacă voi iubi știu că Dumnezeu va fi lângă mine, iar asta e mai mult decât suficient.

Tănăselea Carina, XI D

Adio

Să-mi iau adioul
Lunile trec precum viețile de om,
Iar timpul renaște în ceea ce era mereu.
Dezamăgirile sunt duse pe briza amăruie
Și rămâi doar tu cu ce simțeai fărăg er.

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-NC-ND

Adevărul te privește în oglinda albuie,
De parcă nu are de gând să plece nicăieri .
La final rămâne doar un drag de amintiri,
Rămâne doar o dragoste fără uimiri.

Vei vedea și tu că în timp
Orgoliul și aroganțele vor dispărea,
Cum dispare și ultima nea
Când cruzimea privirii se va spulbera.

Tot ce vei rememora e emoția de cândva,
Vei retrăi doar promisiunile ce vor exista
Acolo în povestea de viață a fiecăreia.
Nu va mai conta dacă ea simte ceva.

Așa că lasă-mă să mi iau adioul
Pe care mi-aș fi dorit ca tu să-l dai!
Dă-mi șansa să-ți spun :
„Nu voi încerca să revin în viața ta“

.

Lasă-mă să nu te las cu întrebări! Sunt discuții pe care le-am aflat prea târziu…

Am fost ambele la momente de nepotriviri,
Iar alegerile răsuflate ne-au separat.

Dă-mi voie să-ți mărturisesc
Că niciodată nu am dorit să te înlocuiesc.
Îți spun că indiferent câți oameni iubesc
În alte legături nu caut să te găsesc.

Vreau cu recunoștință să te privesc
Pentru a realiza adevărul lumesc:
Niciodată nu a fost despre ceea ce făceai,
Ci doar despre iubirea pe care mi-o declanșai.

Așa ca lasă-mă să-mi iau adioul
Chiar dacă azi doar mă învinovățești!
Știu ca într-o zi vei înțelege
Și s-ar putea amintirea mea s-o îndrăgești.

Tot ce nu s-a spus și nu s-a făcut
Azi nu poate schimba nimic.
Doar prezentul mai e de trăit
Și de modificat lumi

Mă bucură că încă surprinzător
Îmi mai recunoști de prinderi vechi
Păcatcă le interpretezi greșit
Din perspectiva propriilor dureri.

Așa că lasă-mă să-mi iau adioul
Chiar dacă nu-i simți nevoia
Vreau ca aceasta să fie poezia ta
Dacă într-o zi mă vei visa

Tănăselea Carina, XI D

Lupta pentru mine însămi

Caută-mă la răsărit ca să ne îndrăgostim la apus.
Iubește-mă la infinit ca să nu mă pierzi pe drum.
Scapă-mă de ostilitate, de solitudine, de îndoieli;
de clipele asigurate în ceruri și în ziua de ieri.
E o dorință pentru mine, nu pentru tine, sau pentru noi,
însă dacă cumva mai contează, să știi că la mine în suflet e tot un război.
Între cuget și siguranță, între a vrea și a face...
lasă-mă tu, ego, pe mine să mă iubesc cum îmi place…

Feier Adelina, XI D

"Notes from the ocean"

Dear older me,

I must apologise for writing at such hour, but I feel the need to share with you my thoughts, my feelings that keep my mind busy now, when I should be out like a light. So please, let me explain, my restless soul.

It never gets easier. But time heals it all, even though it seems impossible to imagine a future without one of the persons that you love most in this world. Time heals, and things move on. And you move on... Forgive me poor soul for being bad and being sinful, but sadly, this is the human nature. Wrap your arms around you and hug yourself. Hug other people, love and be loved. Even though a piece of your heart isn't there anymore, you have to try to fill it. So love, dear soul, love and be loved. Search the pure and true love, not the lustful one and the one full of anger, regret and pain. Find your people, beloved soul, find your people and love them. Love until all you are is love. Because this love, oh, what a beautiful sensation, can heal any wound.

Of course, marks are still there, but they don't bleed anymore... They might ache when it rains, but thank God it's mostly sunny around here. Keep in mind, longing is a normal feeling. And only God knows what I'd give to be able to hold him one more time in my arms. To see him and say a proper goodbye. I miss him dearly, but older me, I can't turn back time. Oh, how I wish I could! So my meek, beloved soul, love. That's all I'm asking of you.

Yours sincerely, younger me

Mocodean Antonia, X D

Iubirea *este cel mai frumos sentiment care a pătruns prin rădăcinile acestei minunate lumi, cea mai prețioasă dintre emoții, care există și va exista.*

Îți poți iubi prietenii, animalele, poți iubi cărțile sau îți poți iubi jumătatea, dar eu, una, îmi iubesc familia. O iubesc, deoarece a fost alături de mine de la începutul propriei-mi vieți și va rămâne adânc întipărităîn adâncul sufletului meu până la finalul ei. O iubesc, fiindcă ea mi-a înflorit sufletul și a fost mereu acolo pentru a-mi vindeca rănile, nu a le provoca. Alături de ea, știu că pot trece peste orice.

Familia nu este ceva ce alegi tu însuți, dar este precum o pătură călduroasă, cu care ne acoperim pentru a ne proteja. Iar tu ține minte că mereu va exista cineva care sățină la tine și să te iubească exact așa cum ești, cu bune și rele, deoarece, deși prețioasă, iubirea este nesfârșită!

Boldor Maia-Maria, cls. a VI-a

Na igy kell ezt

Október végefele járt az idő. Illetve eggyesek számára éppen, hogy csak

vánszorgott. Már délkörül lehetett, de a sürű köd teljesen kitakarta az eget, csupán egy pár fénycsóva volt képes áttörni a függönyön. A durva őszi levegő minden lélegzetvételnél, tüdőig égette az ember légcsövét. Minden szippantás csípett, és minden alkalommal csak gyűlt a cseppfolyós, kitörni vágyó orrváladék, amit zsebkendő híjján a kabátujjba ken az ember, csíkozott, fehérárnyalatos műalkotásokat létrehozva az anyagon. Az a típusú levegő amitől, hosszanti nyitvatartás után, sósvízcseppek gördülnek végig az arcon, a lélektükrünkből, a fantáziátlanok kedvéért, a látószervünkből kibuggyanva. Ha hatalmas csendbe burkolóztunk hallhattuk a városi pöfékelő vasdobozok munkájának hangját, amint épp az oxigént ritkítva próbálnak lyukat fúrni az ózonrétegbe. Az elhalt levelek, mint ágysarokba rúgás utáni lábujjköröm, váltak el és hulltak alá. Lassan és fájdalmasan. A patak csordogált, a még ittmaradt apró madarak már karácsonyi dalokat kántáltak és az öreg fák fáradtan

szusszantak fel. Szép idő volt. A közeli távolban, egy szürke alak jelent meg. Sietősek voltak léptei, de semmiképp nem szaladt, az azért mégsem előkelő, még hozzá képest sem. Nem mutat sebezhetőséget. Lábai alatt csak úgy ropogtak a megfáradt, szikkadt levelek. Olyan típusu avaron haladt amiben könnyedén el lehetne gázolni egy mit sem sejtő sündisznót. De ilyen helyzetben, ezzel kinek van ideje foglalkozni? Még mindíg közelgett, meglepő módon, pontosan ugyanazzal a sebességgel. Orrlyukaiból halvány gőz szállt fel, kicsit tépett és eléggé borzos. Arcát egy mély sebhely díszítette, ami csak egy pár centire tévedt el a szemétől. Eggyértelmű volt valamikori támadója célja, de a számításból ítélve nem lehetett egy nagy lángész. Mindez nem számított, büszkén viselte az életstílusát jól bemutató jelet. Közelebb érve kivehetővé vált az eddig bunkósbotnak vélt, erősen szorongatott tárgy, amit barnás-szürke szeméből ítélve minden áron megvédene. A szóbanforgó, hosszukás “dolog” egy jókora csont. Még nem száradt ki. Friss volt. A sima fehér felületet alvadtvér pettyezte, és friss húscafatkák is voltak rajta, nyomokban. A látvány művészi. A zsákmány vitrinbe való. De zsákmány-e, vagy inkább szuvenír, netán egy nyűg, egy nem kívánt emlék? Megállt két ikerfa között. A jobb oldalan, valamikor egy, a verébalakúak rendjébe tartozó csókafaj két ellentétes nemű egyede lakott, de egy viharos reggelen az erős szél lefújta rosszul kigondolt fészküket a fa, lentről számolva, harminc hatodik ágáról. A fészekben nyugvó négy tojás pedig, a földön végezte, ahova olyan nagy előszeretettel hivogatta őket a gravitáció. A tojások természetesen szétloccsantak, de az éhező kisállatok és rovarok azóta is hálásan pillantanak fel az ágak közé. Az alak leejtette a csontot, gyanakodva körbenézett, nem követte e senki. Cseppnyit lihegett, elég hosszú távot tett meg, de nem kockáztathatta meg a lebukást. Mikor meggyőződött arról, hogy senki snincs a környéken, illetve olyan aki megzavarhatná, hisz nem várhatja el, hogy teljesen kiürüljön a kedvéért az erdő, nekikezdett. A féltett tárgyat odébb taszítva, félreseperte a leveleket, amik nem örülve a hírtelen helyváltoztatásnak, hangoskodva libbenntek tovább. Emberi fülnek ez azonban, csak egy halk zizegés benyomását keltette. Amikor csupasszá tette a dermedt földet, a hideggel és a körme alá tóduló sárral nem foglalkozva, mély lyukat kezdett ásni, pontosan kimért távolságra, a két fa közé. A folyamat közben, minden neszre fel-fel kapta a fejét és pillanatokra megállva, nyaka torkolatát oldallra fodítva hallgatózott. Temészetesen nem jött senki, ezek csak a paranoia enyhe jelei. Amikor már úgy ítélte, hogy elég mély lett ásata, megfogta a csontot és finoman belehelyezte. Végül betömte, oly módon, ahogyan egy lyukat becsületesen be szokás tömni és még a dühös leveleket is

Tarnovicz Andreea

visszaigazgatta, helyükre, akik ettől még ingerültebbek lettek, dehát majd csak kipihenik. Megállt, a helyre pillantva, és elégedetten grimaszolt, nyomtalan munkájára meredve. Ezt már senki meg nem találja. Még egyszer, utoljára körbenézett és megjelölte a helyet. Vidáman felvakkantott és farkát csóválva tovaszaladt. A levelek szitkozódva reppentek fel lábai nyomán.

Sebi Lilla, XII E

O treabă bine făcută

Era sfârșitul lunii octombrie. Trebuie să fi fost în jurul prânzului, dar ceața deasă acoperea complet cerul, doar câteva fascicule de lumină străpungeau perdeaua frunzelor. Aerul aspru de toamnă îi ardea traheea până la plămâni cu fiecare respirație. Fiecare adulmecare înțepa... Frunzele moarte, ca o unghie după ce au fost lovite cu piciorul în colțul patului, cădeau la pământ. Încet și dureros. Pârâul se prelingea, păsărelele care mai erau aici, deja cântau colinde de Crăciun și copacii bătrâni foșneau obosiți.

În depărtare, a apărut o figură gri. Pașii îi erau grăbiți, dar în niciun caz nu alerga. Nu arată nicio vulnerabilitate. Frunzele obosite și ofilite îi scrâșneau sub picioare. Se mișca cu o viteză atât de mare, încât un arici fără bănuieli putea fi cu ușurință călcat. Dar nu era timp pentru așa ceva, Din nări i se ridica un vapor slab, cam zdrențuit ... Fața lui era decorată cu o cicatrice adâncă, care se îndepărta la doar câțiva centimetri de ochiul lui. Scopul atacatorului său de odinioară era clar, dar, judecând după ce se vedea, nu era un țintaș foarte bun. Nimic din toate acestea nu conta, era mândru că poartă un semn care îi reprezenta bine stilul de viață. Pe măsură ce se apropia, se vedea tot mai bine ceea ce ținea strâns la piept, „obiectul” pe care l-ar proteja cu orice preț, judecând după ochii săi cenușii maronii. Era un os considerabil de lung. Încă nu era uscat. Era proaspăt. Suprafața albă, netedă era pătată cu sânge și pe ea erau urme de resturi de carne proaspătă... Dar era o pradă, sau mai degrabă un suvenir, o amintire nedorită? S-a oprit între doi copaci gemeni. În cel din dreapta, cândva trăia un cuplu de vrăbii, dar într-o dimineață furtunoasă, vântul puternic a suflat cuibul prost conceput din a treizeci și șasea ramură a copacului, numărând de jos. Iar cele patru ouă care se odihneau în cuib au ajuns pe pământ... animalele insectele înfometate au privit cu recunoștință între ramuri de atunci.

Silueta se uita suspicioasă în jur pentru a vedea dacă cineva îl urmărise. Gâfâia puțin, parcursese o distanță destul de mare fără oprire, dar nu putea risca nimic. Când s-a convins că nu este nimeni în zonă, sau cineva care să-l deranjeze, a început. A așezat cu grijă temutul obiect, a zdrobit frunzele, care, nemulțumite de schimbarea neașteptată a locației, au început să foșnească zgomotos. Pentru urechea umană, însă, aceasta nu dădea decât impresia unui șuierat blând. După ce a dezgolit pământul înghețat, ignorând frigul și noroiul care i se scurgea sub unghii, a început să sape o groapă adâncă, la o distanță precis măsurată, între cei doi copaci. În timpul procesului, el și-a ridicat capul în sus și în jos la fiecare sunet și s-a oprit pentru o clipă, înclinându-și gâtul într-o parte pentru a asculta. Desigur, nu a venit nimeni, acestea sunt doar semne ușoare de paranoia. Când a considerat că groapa lui era suficient de adâncă, a apucat osul și l-a așezat ușor înăuntru. În cele din urmă, a umplut-oși chiar a pus la loc frunzele furioase. Această operațiune le-a iritat și mai tare... S-a oprit, aruncând o privire spre locul secret și părea mulțumit de munca lui fără urme. Nimeni nu mai putea găsi osul. S-a uitat pentru ultima dată în jur și a marcat locul. A țipat vesel și a fugit dând din coadă. Frunzele au zburat în sus nemulțumite.

Lecții învățate de la omul de zăpadă

Luna februarie părea că nu se mai sfârșea: parcă era o scorpie înrăită, care se încăpățâna să înghețe totul în jur, tocmai pentru că știa că puterea ei era limitată în comparație cu celelalte surori ale ei, decembrie și ianuarie, mai mari, mai lungi, mai dulci, într-un anume fel pentru că oamenii găseau ceva frumos în gestul festiv de a-și împodobi casele cu luminițe și bucuria de a înfrunta frigul pentru a merge în colindat de Crăciun atenua austeritatea anotimpului. În ianuarie se sărbătorea Anul Nou și iar începea periplul pe la rude cu numele de Ion, însă în februarie nu trebuia să se întâmple nimic frumos! Frigul usturător îi făcea pe oameni să se chircească în paltoanele lor ori de câte ori erau nevoiți să iasă pentru scurt timp afară, iar troianul de zăpadă adunat în curte își pierduse feeria din decembrie și stătea inert, fără formă, așteptând parcă în zadar vremuri mai bune ca să se topească.

Letiția privea absentă pe geam cum se adunau pițigoii cu pieptul galben pe lângă farfurioara cu semințe pe care ea le-o așeza mereu la baza platanului din mijlocul curții lor. Părinții ei plantaseră copacul în ziua când se născuse ea – un capriciu de-al lor sau vreo melancolie absurdă din timpul „apus“ petrecut în sudul Franței, când își trăiseră povestea de dragoste la umbra platanilor din Montpellier. Medici rezidenți, plecaseră cu bursă de studii în Franța și s-au întors atunci când au aflat, cu bucurie, dar și cu emoții ca pentru ceva nou, că vor deveni părinți. Liviu Lascu, tatăl lui Leti, își continuase cariera la Montpellier și venea acasă de câteva ori pe an, fapt ce pe fiica lui o înverșuna cu atât mai mult cu cât era o adolescentă de șaisprezece ani acum și nu mai credea poveștile că „tati e departe, dar inima lui e lângă tine și te iubește ca pe ochii din cap“.

– De ce nu vine săstea cu noiașa cum ar fi normal pentru o familiesănătoasă?

strigase Leti la mama eiîntr-o zi, când se simțeamaisingură ca niciodată din cauzăcă la școală îi venise proasta idee dirigintei să facă o zi a tatălui, în care fiecare să spună ceva frumos despre tatăl lui și să-și invite părintele la un fel de ședință ce se lăsa cu prăjiturele și nimicuri de acest gen care „oricum nu interesează pe nimeni cuadevărat“, gândea Leti.

– Leti, el câștigă acolo de două ori mai mult decât aici și mai avem niște

cheltuieli de acoperit, apoi vine...

– Tu câștigi de douăorimaimultdecât mama oricăruicoleg de-al meu de clasă,

deci, practic, poatenici nu am aveanevoie de baniiăia ai lui din Franța!

Letiția ieșise valvârtej din cameră, trântind ușa, fără să mai aștepte replica mamei sale. Apoi și-a amintit că îi trebuia o scutire pentru stupida zi de întâlnire tată-fiică de la școală și a intrat numai cât să-i arunce poruncitor mamei sale ce rămăsese pironită locului exact unde o lăsase fiica ei revoltată câteva cuvinte necesare:

– Vezicăîmitrebuie o scutirepentruziua de zecefebruarie!

Într-un fel, Leti ar fi vrut ca mama să o întrebe despre ziua aceea nefastă de care ea se temea atât, dar când se gândea că Feli Lascu îi acoperea soțului ei neajunsurile, făcând parcă un pact cu el împotriva unicei lor fiice, Leti se închidea și mai mult în sine. Ar fi vrut să mai aibă un frate sau o soră cu care să poată vorbi deschis, căci, în ultima vreme, vedea limpede cum prietenele de la școală erau alături de ea doar cât puteau profita de pe urma banilor ei și a influenței exercitate de ea. Leti era fata-model, admirată de profesori – doar era fiica eminentă a

doctorilor Lascu!, era frumoasă și cu bani: ce-și putea dori mai mult de la viață?! Și totuși ceva lipsea, iar Leti încercase să înlocuiască lipsa atenției tatălui ei cu ceea ce crezuse a fi dragoste adevărată la Marcus, fundașul cel mai chipeș din echipa de renume a orașului lor. Când acesta îi acordase atenție *tocmai ei*, deși erau toate majoretele adunate ca un stol de rândunici după meciul cu scor strâns dintre orașe, pe Leti o luase amețeala de încântare. El venise cu pași mari, hotărâți spre ea și spusese de față cu toți:

– Poartă-mi noroc, frumoaso, că vreau să petrec toată seara cu tine!

Celelalte fete aproape s-au înnegrit de invidie, în timp ce ochii lui Leti s-au aprins ca instalațiile de pe bradul de Crăciun din centrul orașului. Era pentru prima dată când era aleasă dintr-un cerc de fete frumoase și obraznic de îndrăznețe. Leti se înscrisese la majorete pentru că prietena ei cea mai bună, frumoasa și focoasa Ilinca, era acolo, nu pentru că felul ei de a fi o îmboldea să atragă atenția. Probabil asta era și explicația pentru care cel mai râvnit băiat din liceu o abordase: era o prospătură în breaslă, atâta tot! De când se știa, Leti fusese un copil liniștit și cuminte: îi plăcea să citească, să picteze, ba chiar în ultima vreme descoperise împreună cu Feli că le plăcea amândurora să gătească împreună, însă cel mai mult adora să-și petreacă verile împreună cu Liviu, la Montpellier. Îl avea doar pentru ea timp de aproape trei luni, căci mama nu putea rămâne atât de mult cu ei, pentru că avea responsabilitățile ei la clinică. Leti de abia aștepta să crească odată și să poată face practică la spitalul unde lucra tata! De ce nu trecea mai repede timpul să poată merge la facultate?! Dar oare va reuși să se ridice la înălțimea așteptărilor părinților ei? Era acesta și drumul ei, cel pe care îl vedea bătătorit de ai ei de când se știa?

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în conditiile CC BY-SA-NC

Frigul din februarie amorțise cu totul căldura toridă din vară, când stătea pe plajă, așteptându-l pe Liviu să apară ușor obosit, dar gata de o plimbare lungă alături de fiica lui, seară de seară. Pe atunci ea nu-l știa pe Marcus, căci altfel cum nu i-ar fi povestit ea lui Liviu despre el? Devenise majoretă de puțin timp și nu participase decât la câteva meciuri ale băieților, iar relația cu Marcus fusese atât de spontană și rapidă, ca o mâncare pregătită la microunde. Doar că nu o hrănise sufletește, ci îi lăsase un gust amar despărțirea de el și acum nu mai știa cum să se poarte decât să trântească ușile și să se răzbune pe Feli, singura care era alături de ea. Ar fi vrut ca mama ei să o întrebe de ce nu mai povestea despre Ilinca așa de des ca înainte, se aștepta ca mama să treacă de zidul de carton ce-l așeza ea între ele două, însă Feli îi respecta intimitatea și aștepta în tăcere ca fata ei să se deschidă atunci când era pregătită. Ce mult își dorea Leti să-i spună cuiva dezamăgirea cruntă de a-i fi descoperit pur întâmplător pe cei doi într-un moment pasional din vestiarul fetelor! Ilinca o privise sfidător, cu ochi mari, în care se citea siguranța că obținuse ceea ce i se cuvenise de la bun început, iar Marcus, ei bine, el nici măcar nu o văzuse pe Leti pietrificată în prag, căci era prea preocupat să-i deschidă capsele Ilincăi...

Valentine'sDay! Cât așteptase Leti ziua asta din februarie, zi pe care acum o ura, căci știa că nu avea pe nimeni care să-i spună că o iubea sincer și curat așa cum și-ar fi dorit ea. Nu, nu voia să fie privită ca o pradă, așa cum îi vedea pe băieți că o privesc lacom pe Ilinca, dar își dorea să nu fie singură! Crezuse că Marcus era la fel de frumos în gesturi ca și în înfățișare, dar băiatul dovedise că „nu voia decât să trăiască momentul" și cum ea nu-i furnizase „momente pasionale", o

acuzase că era rigidă ca o „cheie de 13" și săruta ca un pește congelat, apoi îi întorsese spatele, lăsând-o înfrigurată în plină stradă. Apoi venise diriginta cu ideile ei năstrușnice, ca să-i mai amintească încă o dată că Liviu nu era lângă ea!

Feli și Liviu s-au înțeles încă din vară să-și ia un concediu de câteva zile ca să fie acasă de ziua lui Leti: 13 februarie! Era prima ei aniversare la liceu și voiau să o facă specială, așa că Feli aștepta cu nerăbdare să apară Liviu ca să mai echilibreze balanța: poate de aceea s-a abținut să o pună la punct pe fiica ei când aceasta trântea ușile mânioasă. Afară fulguia de frig, iar țurțurii se prelingeau pe la colțul caselor ca niște lampadare de cristal. Liviu aproape că uitase cât era de rece în România în perioada asta a anului. Pășea tiptil ca un infractor ca să nu strice surpriza soției sale ce-l așteptase la aeroport, dar rămăsese la cabinet pentru încă vreo câteva ore, nu într-atât că nu ar fi putut să-și reprogrameze pacienții, ci pentru că voia să-i acorde fiicei sale timp deplin cu tatăl ei, așa cum știa că își dorea de multă vreme. Urcând scările pe vârfuri, atent la penultima treaptă de sus, care scârțâia ca o ușă dintr-un castel singuratic, Liviu a bătut finuț la ușa camerei lui Leti, așteptând. Era după-masa, știa că fata nu era la școală, nici nu dormea, căci văzuse lumina aprinsă atunci când privise de jos la fereastra ei. Se întuneca devreme în februarie, iar avionul lui avusese întârziere.

Leti încă era supărată pe mama, pe tata, pe viață și nu voia să mai deschidă nimănui! Dar când nu vrem noi să deschidem, deschid alții ușa spre noi, ceea ce e îmbucurător și, până la urmă, pentru asta există familia, nu? Liviu a apăsat blând clanța și a rămas zâmbitor în prag: de cum l-a zărit, Leti a aruncat cărțile ce le avea pe picioare – de câte ori nu-i spusese Liviu să studieze la birou?! – și i-a sărit în brațe, scoțând sunete ascuțite indescifrabile: plâns, râs, surpriză, bucurie, uimire că nu și-a dat seama din nimic de surpriza ce i-o pregătiseră părinții!

– Ce de zăpadă, Leti! De mult nu am mai văzut așa multă zăpadă adunată la un loc!

Vii afară? Ce zici?

– Tati, nu avem ce să facem afară! Pe frigul ăsta? l-a privit dezaprobator Leti, cuibărită la pieptul lui în patul mic, neîncăpător pentru un bărbat înalt și bine făcut ca tatăl ei.

– Cum să nu? Facem un om de zăpadă, amândoi, ca mai de mult! Crezică nu mai știu să fac?

– Sunt mare, tati, pentruoameni de zăpadă...

– Te cred, dar oamenii de zăpadă sunt printer noi, Leti și apar nu doar iarna...

– Adică?

– Tu ești o fată frumoasă, ca taică-tău, a adăugat Liviu, înghiontind-o jucăuș, și cu inima deschisă ca maică-ta, iar oamenii de soiul ăsta au o predispoziție să întâlnească oameni de zăpadă și vara: oameni reci, inerți, cu sentimente înghețate, pe care,dacă vrei să-i iubești, crezând că îi vei încălzi cu dragostea ta, îi topești, dar tot nu-i poți avea lângă tine pentru multă vreme!

– Vezi de ce nu vreau să fac un om de zăpadă cu tine? Că se va topi, tati, și nu Mai rămân cu nimic!

– Ba da, Leti, rămâi! Mereu rămâi cu ceva după interacțiunea cu oamenii: zăpada se topește, dar nu dispare pur și simplu, ci se transformă în ceva ce hrănește plantele ce vor apărea mai târziu de sub zăpadă. Cât de mult îți plăceau ghioceii, mai știi?

– Da, îmi amintesc! Și acum îmi plac mai mult decât florile de la florărie, pe care le găsesc oricând!

– Așa e și cu oamenii de zăpadă, dragatatii! Uneori nu știm cine este om adevărat și cine om de zăpadă, până când vin căldurile cele mari și omul de zăpadă se topește! Dar e important să ne bucurăm de el atât cât e frig: frigul îl întreține pe el, nu pe noi, iar tu, Leti, ai o casă cu oameni care te iubesc și te prețuiesc în care să te ascunzi la căldură. Acum privește pe geam „omul de zăpadă" și bucură-te că ești la căldură, nu lipită de el ca să te înghețe. Ți-a fost dat să stai lângă un om de zăpadă ca să poți prețui căldura din interior și, poate, pentru a te bucura pentru un timp scurt de mirajul zăpezii, dar tu ești puternică, Leti, și nimic nu te va face să te topești! Tu nu ai inimă de gheață, ca oamenii de zăpadă pe care-i vei mai întâlni în orice anotimp! Bucură-te de ei, știind că se vor topi și nu regreta că vine primăvara!

Leti a ieșit în curte cu Liviu și au început să ruleze bulgări de zăpadă prin curte, până când au reușit să clădească un om de zăpadă pântecos, de mărimea lui Liviu, ca să nu se topească repede... I-au pus o căciulă veche pe cap și două crengi în loc de brațe, iar ochii din cărbune îl făceau să pară că are ochelari de soare, așa erau de mari...

– Ce zici, tati, îi punem și niște ochelari de scafandru, ca să ne amintească de Verile noastre din Montpellier?

– Du-tesăvezidacăîigăseștipringaraj, agățați pe undeva!

Feli păstra într-o curățenie exemplară, ca la cabinet, și garajul, nu doar casa în care locuiau, astfel că Leti a găsit cu ușurință o pereche de ochelari de scafandru, cu ramă galbenă aprins și i-a adus la Liviu.

Privind amândoi spre omul de zăpadă clădit împreună de ei amândoi, cu icnete și râsete atunci când se chinuiau să ridice cât mai sus bulgării grei, pe post de trup al omului de zăpadă, Liviu și Leti simțeau că au învățat niște lecții prețioase: oricât de mare ar fi copilul tău, are nevoie măcar din timp în timp să-l privești și să-l tratezi ca în timpul fericit al copilăriei sale, când erai îngăduitor cu el tocmai pentru că „era mic" și oricât am vrea să evităm îmbrățișarea de gheață, mincinoasă a oamenilor de zăpadă din viața noastră, e sănătos și benefic pentru noi să sperăm că va veni primăvara și ei se vor topi, cu toată răceala lor! Ne-au fost dați pentru o vreme, cât să ne facă să dorim cu mai multă ardoare căldura șemineului din inimile curate ale celor care iubesc sincer, în orice anotimp.

„Oare tata a știut de Marcus și de durerea mea atunci când mi-a spus despre omul de zăpadă? Ce mai contează acum? Bine că mi-am dat seama la timp că Marcus a fost doar un om de zăpadă ce s-a topit chiar înainte de a veni primăvara: l-a topit dragostea celor ce mă prețuiesc așa cum sunt de rigidă! În definitiv, și o cheie de 13 este potrivită pentru șuruburile de 13!" și-a spus Leti, privind încântată cum Liviu și Feli așezau masa de seară, privindu-se cu atâta drag, așa cum se și cuvenea celor ce se vedeau atât de rar. Niciuna dintre ele nu știa ce veste urma să le dea Liviu odată cu venirea primăverii: după sărbătorile de Paști, se hotărâse să vină acasă! Îi crescuse fata aproape fără ca el să observe și avea nevoie de el mai mult decât atunci când o mulțumea cu o păpușă adusă din străinătate: fata lui avea nevoie de oameni vii lângă ea, nu la distanță, nu virtual. Trebuia ca el să fie prezent cu îmbrățișarea-i caldă în fiecare seară, cât să topească îmbrățișările de gheață ale viitorilor oameni de zăpadă întâlniți de fiica lui în anotimpul așteptării dragostei adevărate...

Vladu Ionelia, prof. lb. și lit franceză

Iubirea

Iubirea, E o stare? E un sentiment? E o persoană?E sufletul pereche?
Dar te-ai întrebat vreodată ce e cu adevărat iubirea?
Unii spun că e un joc,
Alți spun că e o prostie,
Unii spun că e un loc,
Alții că e nebunie,
Când te vezi pierdut prin gânduri,
Fără vlagă,fără stare,
Și în gât ai multe noduri,
O puternică întristare,
Și ai vrea să mai existe,
O speranță că nu-i gata,
Stai pierdut prin gânduri triste,
Și ai sufletul ca piatra.
Iubirea este sacrificiu,
E un loc chiar minunat, Uneori e ca un viciu,
Pare un lucru neînsemnat.
Este un foc ce nu se stinge,
Este o slăbiciune mare,
E ceva ce îți ajunge,
Când o pierzi e întristare,
Amintirile te frământă,
Oricât ai vrea nu poți uita,
Oricum nu te mai ajută,
Ce nu mai e și a fost cândva,
Și mă gândesc,cum ar fi fost?
Să nu fi întâlnit iubirea,
Viața mea avea un rost,
Nu regretam că am pierdut fericirea.
Iubirea e frumoasă,
E un loc minunat,
În care aș mai fi stat,
Dacă nu mă alegeam cu o inimă roasă.

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA-NC

Băban Natalia, cls. a VII-a

Annotation

Dans un souffle éphémère de ta vie,
Penser à te perdre m'effleure et me lie.

Car je t'aime tant,
Que frissonne mon être,
Me noyant dans un océan de sentiments
Quand tes yeux me pénètrent,
Et que le temps semble s'arrêter.

Je préférerais être une note en bas de page,
Plutôt que de te voir partir,
Et ressentir une douleur si vive,
Pendant que tu prends mon cœur,
Le voyant mourir,
Car je t'ai aimé si fort,
Mais tu n'avais plus le temps.

Les larmes aux yeux, je cache en moi,
Les étoiles blessées que tu as laissées.
Et la lumière qui jadis me guidait,
Une lumière si envoûtante...
S'est éteinte brusquement sur mon chemin,
Me laissan tpour morte.

Tu es parti loin de moi, mon cher,
Je t'ai vu courir vers quelque chose de difficile
Difficile à comprendre, bien sûr,
Pour mon ego si imposant.

Tu m'as laissée affronter la vie seule,
Acceptant la conclusion -
Tu ne m'as pas aimée et tu ne le feras pas
Comme je t'aime moi.

Et je préfère laisser une note en bas de page,

Plutôt que d'être effacée complètement.

Laisse-moi te tenir un peu plus dans mes bras,
Jusqu'à ce que les larmes me quittent.

Et laisse-moi te laisser un épilogue
Te disant combien je t'ai aimé
Au point que tous les chapitres de mon livre
Seront vides sans toi.

Mon histoire prendra fin
Avec ton départ
Et quand jer egarderai vers la mer,
Je ne verrai que ton visage
Car tu m'as tellement imprégné
Dans mes pensées et mes gestes
Que ma vie restera
Un chapitre vide de ton livre.

Tu m'oublieras, c'est sûr,
Si ce n'est pas écrit dans nos étoiles...
Un amour, d'un côté :
Indescriptible...

J'ai une dernièrere quête
Laisse-moi tomber en beauté
Je ne résisterais pas à un autre coup
Dans mon cœur déjà meurtri
Laisse-moi me rejoindre
À l'autre âme passée
Laisse-moi m'épuiser
Jusqu'à ce que je ne puisse plus.

Alors je te laisse cette note en bas de page
Pourque tu m'apprécies
J'espère que tu comprends à quel point
Je pourrais t'aimer.

Mocodean Antonia, X D

Pe viață

Îmi plac cuvintele, iubesc să le folosesc, sunt prieteni și dușmani. Ele au fost tovarășele de drum care nu m-au abandonat niciodată. Într-un mod ciudat le sunt inclusiv recunoscătoare pentru că scot la iveală tot ceea ce mă definește. Le simt, prind viață prin mine, iar eu îmi iau zborul cu ajutorul lor.Uneori îmi șterg lacrimile alteori mă înalță, iar împreună atingem infinitul.Totuși, au și o magie aparte în lumea mea, un miracol care mă face să mă simt mai aproape de Dumnezeu, acestea mă ajută să nu pierd emoția din inimă, mă îndrumă să fac să conteze fiecare sentiment și fiecare om. Cuvintele îmi transpun sentimentele ce fug de neant, mă fac să simt că totul are însemnătate. Așa că singura mea teamă mai rămâne doar aceea că nu voi putea spune tot ceea ce vreau să spun din cauza limitării mele umane...

Mă întreb, adesea, dacă există un om care nu a spus măcar o dată în viața sa acel „pentru totdeauna”, sau care nu a crezut în acel „până la final”, poate a promis iubire pe viață sau prietenie pe viață, iar apoi realitatea necruțătoare l-a lovit. Oare a trăit vreodată un suflet care nu a visat acel basm cu final fericit? Se poate chiar tu cititorule să fii jurat pentru „până la sfârșit”. Dar dacă capătul drumului a venit mai repede decât te așteptai? Rămâne doar clișeica poveste în care îți aduni cioburile de inimă, urmezi procesul de vindecare și mergi mai departe de parcă e un detaliu al căii oricărei ființe. Nu te-ai simțit furios, trist, îndurerat, frustrat și neînțeles? Poate chiar ai țipat că nu e corect, că viața nu e cinstită și te-ai bătut cu pumnii în piept pentru faptul că meritai mai mult. Totuși, în fața destinului, omul e lipsit de putere, așa că unica sa armă rămâne floarea de iubire cu ajutorul căreia învață să facă Rai din ceea ce are.

Cu o petală din acea floare mi-am continuat și eu drumul, cu durere și speranță coexistând. Am acceptat că nu voi putea să obțin tot ce-mi doresc chiar dacă am un spirit de fier. Trecând lunile am aflat că nu pot controla alegerile și sentimentele nimănui dintr-un punct. Eu rămân eu, perfectă și imperfectă, indiferent de cine vine și cine pleacă din viața mea, acest gând mi l-am tatuat în suflet. Emoția, energia, flacăra ce mă definește vor rămâne în interior, iar când va veni clipa vor străluci mai tare ca niciodată.

În ultimul an am conștientizat care-mi sunt limitele, ce pot accepta și ce nu mai e potrivit pentru basmul meu.Am realizat că noi, toți oamenii, avem în esență o valoare infinită și nu ar trebui să ne mulțumim cu mai puțin decât iubire, decât lumină, decât bunătate. Pe propria piele am simțit neputința de a aduce fericire în viața unora și cu tristețe am plecat, crezând că sunt insuficientă. Târziu am conștientizat că nu era nimic greșit cu mine, că eu nu eram defectă, că e firesc să vreau să fiu iubită și

apreciată de cei pe care-i numesc „acasă”. Pur și simplu, persoanele evoluează diferit și ajung să se afle în puncte distincte din calea lor, iar lipsa unor sentimente autentice din ambele părți să conducă la „adio”.

Acel „adio” pe care l-am rostit prea des în ultima perioadă, un „la revedere” spus cu inima frântă de fiecare dată, cu ură și iubire spulberată, m-au pus la grea încercare, să aleg ce fel de om vreau să fiu. Decepțiile te pun în dificultate, o variantă e să le lași să-ți distrugă puritatea interioară, să alegi calea răzbunării, a frustrării, a urii alimentate fiind de rana deschisă, mai apoi e drumul care te pune la pământ, drumul negru pe care poți ajunge ca ființă slabă și singură, iar ultima potecă și cea pentru care am luptat zi de zi eu cu mine e cea a împăcării, a acceptării, a blândeții.

Tarnovicz Andreea

Mult timp am meditat la ideea cum că omul merită bine , dar am realizat că nicăieri nu se indică acest aspect. Ființa umană își dorește binele, frumusețea, dragostea ceea ce e firesc, însă atât. Dacă o are trebuie să se bucure de ea, să o fructifice, dacă există momente când primește contrariul a ceea ce visează nu are motivul de a se considera neîndreptățit, fiindcă nu poate spune că frumosul dinainte îl merita. Astfel,cu această mentalitate, am învățat să iert fiecare om ce m-a rănit cu cruzime, după ce îmi promisese iubirea sau prietenia pe viață. Deșertăciunea cuvintelor oferite de către ei m-au zdruncinat din temelii. Așa că am fost nevoită pas cu pas să merg mai departe cu tot dezastrul provocat și cu toate golurile resimțite. Fiecare picior pus în față îl simțeam străpuns de mii de urzici, dar cu un curaj nebun știam că vreau să fiu o învingătoare a vieții și nu o victimă a ei. Totuși, de multe ori nu am fost singură, ci i-am avut pe ei, oamenii, prietenii care curățau tot ceea ce alții împrăștiaseră în urma lor. Atunci am știut că ei sunt darul meu de la Dumnezeu pentru a știi că mereu mă va veghea și îngrijii.

A trecut iubirea? Te întrebi dacă a trecut toată afecțiunea și tot dragul pe care-l aveai față de cei care ți-au călcat inima în picioare cu nepăsare. Eu nu cunosc un răspuns simplu la această întrebare. Știu doar că viața mea va fi alcătuită din mai multe basme, iar ei au avut, fiecare în parte, un basm cel puțin, în care finalul a fost fericit, în care au fost prinți și prințese pentru un infinit.

Tănăselea Carina, XI D

Deținutul

Te îneci cu vinuri dulci,
Fermentate de pagubă,
Te afunzi în ai tăi genunchi, într-o lumină palidă,
Într-o cameră întunecată, te-ascunzi, te-mpotrivești,
Vezi stele divine, vezi corpuri cerești.
Vezi soarele cum rupe din razele lui
Vezi luna cum pâlpâie, afundată-n lovituri,
Cauți un răspuns, o concluzie deșartă,
Un mit, un ridicol, pe toate le-mpacă.
Cauți idealuri și te frământi cu bună știre
Ai vrea să mai simți, dar tu ăști nesimțire!
Fumul întors te inundă cu gândul,
Aripi ai vrea să-ți crească, să-ți mărturisești cuvântul...
Te socoți luminat, cu privilegii angoase,
Te spulberi imediat, te confrunți cu păcate.
Ai uitat cine ești, plângi în pumni și urli
Te zdrobești de pereți, de fiori lăuntrici:
Ți-e frică de-adevăr, de inevitabile etichete...
Te ascunzi de urmări, sprijinit de-un perete.
Îmi pare rău că ai ajuns și tu să vezi cum este
Să fii un deținut în propria poveste!
Acum taci și suspini, și-apoi râzi animalic, Și-ți torni, iar, mai mult vin
Devii tot mai palid...
Și iar te scufunzi, îmbătat de durere, te îmbolnăvești
Încet, cu propria „avere”.

Feier Adelina, XI D

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-NC-ND

Ce înseamnă cu adevărat să citești?

În căutarea răspunsului la această întrebare, dicționarele oricărei limbi definesc cititul ca pe acea capacitate de a percepe simboluri, indiferent de forma lor, scrise pe un material solid și de a înțelege semnificația acestora.

Pentru a pătrunde în esența cititului, trebuie să aruncăm o privire în trecut și să înțelegem ce reprezenta această activitate pentru oamenii care ne-au precedat. Cititul a fost un companion al scrisului încă de la primele forme de exprimare înscrise în tablete de piatră din Antichitate și a evoluat în strânsă legătură cu tehnologia de tipărire din perioada Renașterii. Drumul cărților a continuat să se desfășoare prin diverse etape, până în era digitală, unde orice carte pare să fie la îndemâna oricui, în domeniul public.

Actul lecturii nu a fost doar o modalitate de a absorbi informații, ci și o fereastră deschisă către transmiterea sentimentelor și emoțiilor. Prin intermediul lecturii, cititorul dă viață cuvintelor, atribuindu-le semnificații și trăiri personale. Din această perspectivă, întâlnim pasionați de cărți de dragoste, romane polițiste, sau psihologice, fiecare având propriile preferințe și afinități.

Însă, o întrebare firească se ridică: Oare oamenii din trecut împărtășeau aceleași preferințe în materie de lectură? Răspunsul este afirmativ, dar evoluția cărților și schimbările lor au adus cu sine adaptări și ajustări în modul în care sunt prezentate. Luând exemplu două cărți apreciate de generația Z, în cadrul genului "Dark Academia", care explorează aspectele întunecate ale competiției academice și dorinței de cunoaștere, precum "Babel" de R.F. Kunag (2022) și "O istorie secretă" de DonnaTartt (1992), observăm diferențe în captivarea cititorului. "Babel" se focalizează pe starea psihologică a personajelor prin analiza cuvintelor prezentate de narator, în timp ce "O istorie secretă" adoptă o abordare clasică în construcția și caracterizarea personajelor.

Chiar dacă audiențele inițiale pentru aceste două cărți erau diferite, ambele au fost întâmpinate cu entuziasm de către public și au ajuns să fie considerate opere de referință în cadrul acestui gen.

Exemplele pot continua cu alte lucrări precum "Mândrie și prejudecată" de Jane Austen sau "Curtea de spini și trandafiri" de Sarah J. Maas, atunci când discutăm despre iubire împletită cu probleme de natură politică, și multe altele.

Putem înțelege prin asta că atât cititorii, cât și scriitorii din vechile epoci și zilele moderne împărtășeau aceleași dorințe: cititorul să se elibereze de firul narativ al vieții sale și să se lege de cel al unei lumi fictive, iar scriitorii să-și poată vărsa emoția și pasiunea publicului doritor.

Pe când scrisul reprezintă în artă pictarea unei păduri vesnice cu flori de măceși, cititul este un act de observație al tabloului final. Asemenea oricărei picturi, fiecare are dreptul la o interpretare proprie, iar acum, în zilele noastre, avem platforme sociale unde ne putem împărtăși rapid părerile cu alți oameni motivați, în special pe perioada pandemiei din 2020-2021, când lectura a devenit un refugiu mai accesibil, formând o comunitate de cititori extrem de importantă.

Chiș Alesiu, IX C

La route des lucioles

”La route des lucioles” est un roman de fiction historique écrit par l'auteure américaine Kristin Hannah et publié aux éditions St. Martin'sPress en 2008.

L'histoire suit l'amitié et le lien de Tully Hart et Kate Mularkey au fil des années. Le récit se déroule à la première et à la troisième personne, avec l'amitié comme thème principal.

Le livre met en scène deux amies, Kate et Tully, qui ont des personnalités complètement différentes. L'histoire se déroule tout au long de leur vie, trente ans d'amitié avec des moments tendus et des câlins chaleureux, avec des abandons et des jours où ensemble elles pouvaient surmonter n'importe quel obstacle. Elles ont su anticiper leurs besoins, abandonner leur fierté, être fortes, se taire, écouter et parler après deux semaines comme si elles avaient parlé il y a seulement quelques heures. À plusieurs reprises au cours des événements, l'amitié de Tully et Kate est le point d'ancrage qui les maintient sur la bonne voie. Elles ont traversé de nombreux moments difficiles ensemble, s’aidant mutuellement à avancer. Cependant, comme dans toute relation, il y avait aussi des points faibles, qui se sont intensifiés avec le temps et ont conduit à une séparation des deux.

Le plus triste est que les deux se battent pour des raisons égoïstes, et au moment où elles se réconcilient, il est déjà trop tard, car Kate reçoit un diagnostic de cancer du sein de quatrième stade et est en train de mourir. Bien qu'avec une fin heureuse, leur amitié se termine avec la mort prématurée de Kate laissant un sentiment de regret dans nos cœurs. Nous, les humains, sommes voués à l’imperfection. Cependant, cela ne devrait pas nous empêcher d’essayer de nous améliorer à chaque occasion. Je pense que l'amitié des filles aurait pu être sauvée si Tully avait réfléchi davantage aux sentiments de Kate et si Kate avait davantage soutenu Tully dans sa carrière. Cependant, la complexité avec laquelle les événements sont rendus font que la situation ne soit pas tout à fait noire et blanche, me permettant ainsi de sympathiser avec les deux personnages féminins.

À mon avis, Kate est une bonne personne, de qui nous pouvons apprendre beaucoup. Elle est calme, douce et bienveillante, et ses ambitions sont plus d'ordre moral que matériel. Cependant, dans son cœur, elle souhaite pouvoir être aussi vivace et intéressante que son amie Tully, qui a beaucoup à gagner grâce à sa nature particulière. J'aime Kate parce qu'elle ne poursuit pas ses rêves vains et parvient à vivre une vie noble. Elle est également pour moi un modèle du point de vue de la façon dont elle se comporte après avoir entendu son diagnostic, sans renoncer à vivre et finalement en acceptant pleinement son sort, pour le meilleur ou pour le pire.

Je suis sûr que, comme Kate, j'adorerais être à moitié aussi énergique et passionnée que Tully. Bien qu'elle soit issue d'une famille dysfonctionnelle, Tully

est déterminée à poursuivre sa carrière de journaliste, devenant ainsi célèbre et parmi les meilleures dans son domaine. Bien qu'intéressante, sa personnalité ne permet pas d'établir des relations étroites, ce qui devient lassant pour ses proches. Si pour elle il est important de suivre ses passions, je pense qu'il est nécessaire de comprendre ce qu'il y a réellement d'important dans la vie à long terme, ce que Tully oublie tout au long de l'action.

Ma citation préférée de ce livre est "C'est spécial chez les meilleurs amis. Tout comme les sœurs et les mères, elles peuvent vous mettre en colère, vous faire pleurer et vous briser le cœur, mais en fin de compte, elles sont là pour vous, vous faisant rire même dans les moments les plus sombres."

En conclusion, le roman *La Route des Lucioles* est l'expression honnête et naturelle d'une amitié qui finit par être mise à l'épreuve par l'amour, les opportunités, la maladie et surtout le temps. Je constate dans ce livre que la situation n'est pas idéale, laissant ainsi les lecteurs être les seuls arbitres des événements et ainsi établir les enseignements qui leur resteront à vie. En plus d'une peur aiguë et irrationnelle du cancer, acquise davantage par erreur, ce livre m'a laissée en larmes (c'est d'ailleurs le premier livre à la fin duquel j'ai pleuré) et m'a donné envie de ne pas laisser les choses inachevées car on ne sait jamais quand il sera trop tard. Ainsi, je vous exhorte à apprendre des erreurs des personnages et de profiter bien de la présence et de l'amour de ceux qui vous entourent, car les amis sont le plus grand trésor de l'âme.

Rafa Mădălina, XI A

L'amie prodigieuse-Présentation du livre

"L'amie prodigieuse", écrit par Elena Ferrante, est un roman de fiction fascinant publié en octobre 2011. Il explore l'amitié entre deux filles et leur relation qui évolue au fil du temps. L'histoire est celle d'Elena et Lila, racontée du point de vue d'Elena, qui est souvent plus centrée sur sa petite mais puissante amie Lila que sur elle-même.

L'histoire d'Elena et Lila commence dans les années 1950 dans un quartier pauvre mais dynamique de la banlieue de Naples. Elles apprennent à compter l'une sur l'autre et découvrent que leurs destins sont liés à l'intensité de leur relation. Le livre est divisé en deux parties, l'une sur leur enfance et l'autre sur leur adolescence.

La première partie concerne la façon dont les deux filles se sont rencontrées et nous présente également des histoires de leur école et de leur quartier. La deuxième partie concerne les défis auxquels elles se confrontent à l'adolescence et la façon dont leur amitié change. Dans certaines parties du livre, leur jalousie les sépare, tandis que parfois leur dévotion l'une pour l'autre les rapproche.

La narratrice de l'histoire, Elena, également connue sous le surnom de Lenù, est un personnage très complexe. Dès son plus jeune âge, Lenù se rend compte que l'éducation est son seul moyen d'atteindre une vie meilleure. Bien qu'il l'encourage

à aller à l'école, le père de Lenù n'est pas enthousiaste à l'idée de sa réussite. Enfants, Lenù et Lila se lient d'amitié par leur amour commun de la langue, mais alors que Lenù admire l'intelligence naturelle de Lila, c'est Lenù qui est autorisée à continuer après l'école primaire. À partir de ce moment-là, la réussite scolaire de Lenù est une source majeure de tension dans la relation des filles, et Lenù se sent à la fois jalouse des activités romantiques de Lila, mais étrangement supérieure en raison de sa propre éducation.

RafaelaCerullo, surnommée par Elena Lila, est la meilleure amie d'Elena et l'une des protagonistes. Lenù dépeint Lila comme une femme à l'esprit vif et apparemment intrépide, à la fois un fauteur de troubles et une apprenante autodidacte dès son plus jeune âge. La narration de Lenù à propos de son amie suggère également que Lila est intensément en colère et autocritique sous son extérieur renfermé et stoïque. Dès son plus jeune âge, Lila fait preuve d'un talent académique naturel et partage l'amour de Lenù pour la lecture et l'écriture. Cependant, les parents de Lila la forcent à abandonner l'école après l'école primaire, après quoi elle essaie et échoue à créer une ligne de chaussures haut de gamme dans la cordonnerie de son père. Malgré l'intelligence naturelle de Lila, il devient finalement clair que l'"amie brillante » du titre n'est pas Lila, mais Lenù.

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-SA

Lila et Lenu, amies de longue date, entretiennent une relation qui n'est pas tout à fait saine. Elena Ferrante mérite de grands éloges pour ne pas avoir idéalisé leur amitié comme étant parfaite ou exemplaire. Elle expose la vérité brute d'une relation où les deux amies s'aiment, se soutiennent et s'encouragent, tout en se rivalisant, se ressentant et s'enviant mutuellement. Leur amitié reflète de nombreuses relations humaines, caractérisées par des hauts et des bas, des erreurs, mais aussi des efforts constants pour bien faire les choses et s'adapter aux situations auxquelles elles sont confrontées.

Pour conclure, je considère le roman comme une étude complexe sur l'amitié, avec tous ses traits, négatifs et positifs. Il présente des personnages imparfaits auxquels je me suis facilement attachée et des personnages qui m'inspirent à être une meilleure amie chaque jour. Je recommande le livre à tout le monde car il peut nous aider à mieux apprécier les exigences que nous avons dans la vraie vie.

Nistor Aimee, XI A

Crimă și pedeapsă

Ce împinge o persoană să ucidă? Are cineva dreptul de a comite o crimă atât de gravă, chiar şi în numele binelui comun? Ce se întâmplă în mintea ucigaşului?

Acestea sunt întrebările pe care le întâlneşte cititorul în „Crimă şi pedeapsă", scrisă de unul dintre cei mai talentaţi scriitori clasici, Fyodor Dostoievski. Acesta nu numai că reuşeşte să transmită caracterul fiinţei umane, dar îţi va pune la încercare calităţile morale.

În centrul povestirii se află Raskolnikov, un student cu un trecut misterios şi răni adânci, care, din cauza sărăciei, ajunge să o ucidă cu sânge rece pe cămătăreasa la care îşi amanetase bunurile. Descoperirea conştiinţei acestui act dezvăluie un studiu captivant al vinovăţiei, alinării şi redresării interioare.

Personajele bine construite şi conturate transformă această carte într-o călătorie emoţională şi filozofică. Romanul oferă o privire introspectivă în tulburările timpurilor Rusiei secolului al XIX-lea, evidenţiind contradicţii sociale şi morale.

Dostoievski reuşeşte să te pună în papucii personajului principal, iar suspansul şi tensiunea sunt resimţite pe parcursul lecturii. Însă „Crimă şi pedeapsă" nu se concentrează doar pe Raskolnikov, ci şi pe cei apropiaţii lui, cum ar fi mama şi sora lui, care au sacrificat mult pentru ca el să meargă la facultate. Aceste personaje se confruntă cu pericolele din Petersburg, un oraş plin de oameni meschini, stând în contrast cu ele, întruchipând inocenţa şi puterea voinţei.

Alte personaje importante sunt Marmelador, care bea toţi banii familiei ghidându-şi astfel soţia la nebunie, şi nu putem uita de Sonia, care leagă o legătură strânsă cu personajul nostru principal pe parcursul cărţii, însă nici ea nu este scutită de tragediile vieţii şi este forţată să se prostitueze pentru a-şi întreţine familia şi a nu-i vedea pe străzi.

„Crimă şi pedeapsă" nu este doar o carte, ci şi o experienţă literară care îi arată cititorului povestea unor oameni loviţi de viaţă şi cum încearcă să se ridice înapoi pe picioare, unii reuşind, alţii renunţând şi lăsându-se pradă disperării.

În final, doresc să prezint un citat din carte care explică într-un mod poetic natura acestui roman: „Omul este om numai dacă este supus legilor naturii, iar când nu este, devine o bestie," spunându-ne că doar omul poate să-şi păstreze umanitatea prin regulile pe care şi le pune, iar atunci când el se îndepărtează de ele, se îndepărtează şi de umanitatea lui.

Chiș Alesiu, IX C

Orgueil et Préjugés

Paru en 1813, ***Orgueil et Préjugés*** est un roman de l'écrivaine anglaise Jane Austen. Il est considéré comme l'une de ses œuvres les plus significatives et c'est aussi la plus connue du grand public.L'action du roman se passe au début du 19ème siècle. Elizabeth Bennet et ses quatre sœurs vivaient paisiblement dans un petit village d'Angleterre. Leur vie était simple : aller au bal, dîner avec des amis ou des parents et espérer qu'un jour elles se marieront et commenceront leur propre vie.

Bien que le roman soit basé sur une action assez simple, l'autrice parvient à donner vie à l'histoire à travers des personnages complexes, qui même deux siècles plus tard parviennent à capter notre attention et parfois notre affection. Elizabeth Bennet (Lizzie) est le personnage principal de ce roman. Pendant que je lisais le livre, j'ai adoré son esprit libre, son intelligence et le fait que ses décisions n'étaient pas prises pour des questions matérielles, mais elle était dirigée par ses sentiments. Elle ne perd jamais l'espoir de trouver le véritable amour, même si à cetteépoquel'amour est un luxequetouteslesfemmes ne peuvent pas se permettre et un risquepourtoute sa famille. Jane Bennet est la sœur aînée de Lizzie, qui tombeamoureuse de monsieur Bingley. Leur simple histoire d'amour est la clé de tout ce qui se passe entre Elizabeth et monsieur Darcy, les deux couples étant très différents. Contrairement aux deux, la situation entre Jane et monsieur Bingley est plutôt fade, mais parvient à compléter le roman de manière inattendue, en lui donnant une saveur particulière. Monsieur Darcy est le principal intérêt amoureux de ce roman. Étant un personnage complexe, je l'ai d'abord visualisé à travers les yeux de Lizzie comme représentant le mot " orgueil" du titre, mais ensuite, quand j'ai découvert la profondeur réelle de ses sentiments, tout ce à quoi je pouvais penser était le vieil adage : ne juger un livre par sa couverture. Avec sa façon d'être intrigante et l'intensité de ses émotions, Darcy devient l'un des personnages préférés de toutes les filles, un idéal de relation parfaite. Les autres personnages qui complètent l'histoire sont M. Bingley, sa sœur Miss Caroline Bingley, les parents d'Elizabeth, sa voisine Charlotte Lucas, sa cousine éloignée Collins et ses sœurs Kitty, Lydia et Mary.

Tout change dans la vie des sœurs lorsqu'un certain jeune homme riche s'installe dans leur ville. Monsieur Bingley, sa sœur et son meilleur ami encore plus riche, monsieur Darcy, apparaissent soudain au Netherfield Ball. Ce soir-là, la sœur aînée Lizzie, Jane, et monsieur Bingley dansent trois fois, signe clair que monsieur

Bingley commence à aimer la jeune femme. Cette nuit-là, toute la famille est remplie de la joie d'une bonne perspective sur le mariage de Jane. Depuis ce moment, de nombreux événements se succèdent, menant l'histoire à la fin heureuse que tout le monde souhaitait. Le moment de la proposition de Darcy est un moment unique, décrit, à mon avis, parfaitement. Ses paroles sont :
« « Vous m'avez ensorcelé, corps et âme, et je vous aime, je vous aime, je vous aime. Je ne veux plus jamais être séparé de voustoi à partir de ce jour. »

Pour conclure, afin de justifier pourquoi j'ai tant aimé ce livre, j'ai sélectionné quelques citations auxquelles j'ai fait référence lors de ma lecture:

- La vanité et l'orgueil sont des choses différentes, bien que les mots soient souvent utilisés comme synonymes. Une personne peut être fière sans être vaniteuse. La fierté se rapporte davantage à notre opinion sur nous-mêmes, la vanité à ce que nous voudrions que les autres pensent de nous.
- Aimer danser était une certaine étape vers le fait de tomber amoureux.
- Mais les gens eux-mêmes changent tellement, qu'il y a quelque chose de nouveau à observer en eux pour toujours.
- Je suis la créature la plus heureuse du monde. Peut-être que d'autres personnes l'ont déjà dit, mais pas une avec une telle justice. Je suis plus heureux même que Jane ; elle sourit seulement, je ris.

Jerecommande ce livre à tousleslecteursrêveursespérant à unevéritablehistoired'amour, car le roman représente une évasion bien méritée du quotidien banal de notre existence, qui semble être vécue beaucoup moins intensément que dans le passé.

Rafa Mădălina, XI A

Critica literară românească și emanciparea tinerilor scriitori

Familiarizarea elevilor de liceu cu multitudinea de critici literari nu este un concept necunoscut. Încă de la primele lecții de limba română din liceu se citează Titu Maiorescu și Eugen Lovinescu, accentuându-se „geniul" lor literar și influența lor asupra interpretării operelor în vederea eseurilor structurate pentru examenul de Bacalaureat. Și totuși, de unde provine relevanța acestor oameni și de ce au puterea de a crea discrepanțe atât de semnificative în libertatea de exprimare a noilor opinii?

Odată cu evoluția literaturii și popularizarea scriitorilor contemporani, tindem să fim în dezacord cu principiile impuse de nemuritoarea critică literară românească. Bineînțeles, nu se pot contesta mărturisirile autorilor operelor studiate, așa că, dacă George Bacovia însuși asociază plumbul cu, alteori vesela, culoare galbenă, noi nu putem deriva de la dorințele sale și de la propriile lui ideologii, că doar el este autorul preaslăvitei opere simboliste „Plumb".

Efemera întrebare "Ce a vrut, de fapt, să spună autorul?" dă impresia unei oportunități de liberă dezbatere și de contracarare a diverselor opinii. Aceasta este doar o fațadă, mă scuzați că sunt așa directă, nu se prea cuvine. Întrebarea aceasta, retorică în contextul utilizat, deschide fereastra către bine-cunoscuții critici, care au avut un impact atât de grav asupra viitorului încât, probabil și acum, se răsucesc în mormânt atunci când cineva îndrăznește să fie în dezacord cu ei și să dezaprobe aprecierile iterate de ei în perioada lor de glorie.

Spre exemplu, perioada modernistă a fost marcată de poeziile lui Lucian Blaga. Acesta a fost un renumit scriitor, consacrat pentru unicitatea poeziilor sale și perspectiva sa filozofică expusă în „Trilogia cunoașterii". „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii" este o confesiune raportată la taina creației într-o lume dominată de clasele sociale, sclavia claselor inferioare și autodistrugere. Motivul „corolei" este interpretat ca fiind, prin definiție, „învelișul interior al florii, format din ansamblul petalelor" (mulțumesc dex.online). „Corola de minuni" adăpostește magia ascunsă, descoperită în adevărata ei formă de eul liric, el, mai special fiind de felul lui, alege să nu urmeze „turma" societății, ci să protejeze frumusețea lumii, să o absoarbă și să o extindă prin cuvânt. Dar totuși, corola dă impresia unei forme circulare, o continuitate inevitabilă și o soartă prestabilita, accentuând conceptul de uroborus și subliniind unitatea primordială și credința universală.

Dar totuși, dacă în versurile „căcieuiubesc/şiflorişiochişibuzeşimorminte." se dezvăluie durul adevăr în care trăim? O picătură de realitate se scurge pe mormântul lumii, iar corola unicei flori de pe el este omagiul eului liric asupra potențialului risipit de consumatorii și distrugătorii de geniu artistic.

Se accentuează prostia care domină și astăzi, se evidențiază caracterul destructiv al oamenilor, dar se păstrează una din ideologiile specifice filozofiei lui Blaga, așa-numita gândire paradisiacă. De acord? Poate că da...sau poate că nu.

Oricum ar fi, este o opinie expusă, nici corectă, dar nici greșită și, cel mai important, exprimată liber și susținută corespunzător. Relevanța opiniei cade în mâinile celor care vor să se facă auziți. Ce e greșit, de fapt, este faptul că, dacă ți-ai scrie propria

opinie asupra oricărei opere la examenul de bacalaureat și, doamne ferește, nu ești de acord cu cine știe ce critic, opinia ta e automat greșită, iar interpretările tale, indiferent de coerența cu care au fost susținute, sunt echivalentul unei pagini goale, iar perspectiva majorității corectorilor, din nefericire, încă este una tradiționalistă.

În orice caz, scriitorii canonici români, împreună cu operele lor, au lăsat sechele în gândirea noilor artiști. Bineînțeles, nu încape loc de îndoială, inspirația provine din felurite surse, incluzând operele consacrate, stilurile aparte și unicitatea fiecărui scriitor. S-ar putea spune că majoritatea poeților, prozatorilor și dramaturgilor tind să fie considerați deplasați din punct de vedere artistic prin prospețimea non-conformistă pe care o invocă în literatura românească. Astfel, visurile și idealurile lor pot fi catalogate fără noimă, multe edituri încă prezentând așteptări tradiționaliste cu privire la conceptul de poezie, roman sau dramă. Frica unui tânăr scriitor debutant este justificată întru totul de natura tăioasă a criticismului contemporan. Nu va mai exista niciodată un Bacovia, Caragiale, Blaga, Călinescu sau Eminescu, iar unii preferă să nu conștientizeze acest fapt. Dar vor exista și, poate chiar acum, există scriitori și scriitoare care vor avea numele inscripționat pe cea mai scumpă carte din Cărturești și vor dobândi valoarea artistică echivalentă unui scriitor consacrat din zilele noastre sau din Epoca Marilor Clasici.

Potențialul este pretutindeni, dar depinde de lungimea orizonturilor și capacitatea de acceptare a schimbărilor celor din jur; asta marchează dezvoltarea unui artist, cu adevărat. Deși, fie vorba între noi, este greu să îți creezi un nume în țara în care trăim, indiferent de cariera pe care ți-o propui și de drumul pe care vrei să îl alegi, mai ales în domeniul artei, oricare întruchipare a ei ar fi: film, poezie, teatru, pictură etc. Practic tot ce exclude medicina, dreptul și ingineria este tratat cu superficialitate de societate și standardele ei care sunt departe de a fi realiste.

Din fericire, există cenacluri, cluburi de poezie, de literatură și activități independente coordonate de oameni cu o mare influență în comunitățile care îmbrățișează arta. Vocea artistului este susținută de cei care îi împărtășesc trăirile și sentimente, de aceea cuvântul se propagă în urechile celor ce sunt mișcați de sensibilitate și emoție.

Continua dezvoltare a societății ne permite să ne emancipăm literar, iar comunitățile primitoare de poezie și literatură ne adâncesc ecoul, încurajându-ne să ne facem auziți și, poate-poate, să schimbăm ceva.

Füstös Miriam, XII C

My Cambridge Experience

Această fotografie de Autor necunoscut este licențiată în condițiile CC BY-NC-ND

Although, at times it was tiring and stressful, it was one of those things that I knew I needed to do before highschool ended in order for me to not have any regrets.

My Cambridge experience, overall, was a great one. I started preparing for the exam 2 months prior and did exercises every day up until the day before the exam. It required a lot of discipline and motivation but it all paid off once I got my results.

The day before the exam, the school allowed us to stay at home so we could get the proper rest which, even though I didn't realize at the moment, played a huge role. It gave me the opportunity to take a break and focus on preparing for the next day.

The exam itself was exhausting, having to complete various exercises back-to-back with only 10 minute breaks in-between.

The first test was **Use of English and Reading**. I knew I was prepared but the reading part made me nervous nonetheless so I was glad I could finish with it first thing.

The next task was writing. I felt a lot more confident and so the only problem I encountered was the limited time I was given. One hour and 30 minutes might seem like plenty of time but it passes by so quickly once you actually start writing. Thankfully, I finished just in time.

The third task was listening. Many saw this part as the most difficult because of the accumulated fatigue and, once I was actually there, I could understand where they came from, especially when we got to the **Interview**. It became extremely hard to focus but I knew we only had a few minutes left so I poured all my energy into it and pulled through.

After that, we had a 3 hour break before the **speaking test** so we had the opportunity to go out and eat and also practice with our partners. The actual speaking only lasted around 15 minutes and I found it to be the easiest out of all four.

My results came one month later while I was at school. I found out I had gotten a grade A for the level C1 with 201 points.

It is one of my greatest achievements and I am so thankful I got the chance to experience taking the Cambridge exam.

My only advice for those who want to take it is to be consistent and rest properly the day before the exam. And also, be confident. I'm certain that your hard work will pay off.

Translation:

Chiar dacă, uneori, a fost obositor și stresant, a fost unul dintre acele lucruri pe care știam că trebuie să le fac înainte de a termina liceul, pentru a nu avea regrete.

Experiența mea cu examenul Cambridge a fost, în mare parte, frumoasă. Am început să mă pregătesc cu 2 luni înainte, exersând în fiecare zi. A necesitat multă disciplină și motivație, dar totul a dat roade odată ce am obținut rezultatele dorite.

Cu o zi înainte de examen, școala ne-a permis să stăm acasă pentru a ne putea odihni, ceea ce mi-a oferit ocazia să iau o pauză și să mă concentrez pe pregătirea pentru ziua următoare.

Examenul în sine a fost epuizant, necesitând completarea mai multor exerciții într-un timp limitat și cu pauze puține.

Primul test a fost „Use of English” și „Reading”. Chiar dacă știam că sunt pregătită, am avut emoții la partea de lectură.

Următoarea a fost partea de „Writing”. M-am simțit mult mai încrezătoare, singura problemă întâmpinată fiind timpul limitat.

A treia sarcină a fost „Listening”. Mulți au văzut această parte ca fiind cea mai dificilă din cauza oboselii acumulate și, odată ajunsă acolo, înțelesesem de ce.

După aceea, am avut o pauză de 3 ore înainte de proba de„Speaking”. Această parte a durat aproximativ 15 minute și mi s-a părut că a fost cea mai ușoară dintre toate.

Rezultatele mele au venit o lună mai târziu, când eram la școală. Am aflat că am luat nota A la nivelul C1 cu 201 de puncte.

Sunt extrem de recunoscătoare că am avut șansa să susțin examenul Cambridge.

Sfatul meu pentru cei care vor să dea acest examen este să fie consistenți în ceea ce fac și să se odihnească corespunzător cu o zi înainte de examen. Și, de asemenea, să fie încrezători. Sunt convinsă că munca lor va da roade.

Szilagyi Arianna, XI D

Beneficiile alegerii picturii drept activitate extracurriculară

În societatea secolului XXI, activitățile extracurriculare au devenit din ce în ce mai importante pentru dezvoltarea personală a individului.

În timp ce educația de care avem parte în școală ne oferă cunoștințe academice și abilități de bază, activitățile extracurriculare joacă un rol vital în dezvoltarea noastră personală. Aceste activități nu numai completează educația academică, ci și contribuie la formarea unei varietăți de abilități esențiale pentru succesul pe termen lung.

Între acestea, pictura se evidențiază drept o alegere remarcabilă, aducând cu sine numeroase beneficii fizice, emoționale și intelectuale. Aceasta nu doar ne ajută să ne dezvoltăm creativitatea și imaginația, ci ne ajută și să ne dezvoltăm abilitatea de concentrare și de a persevera în tot ceea ce facem.

Pe de-o parte, pictura oferă un teren vast pentru explorarea creativității și imaginației. Prin intermediul culorilor, formelor și texturilor, suntem încurajați să ne exprimăm ideile și să ne dezvoltăm propriul stil artistic. Această libertate creativă stimulează gândirea originală și abilitățile de rezolvare a problemelor.

Pe de altă parte, acest hobby ne încurajează să ne dezvoltăm perspectiva artistică și să ne exprimăm viziunea personală asupra lumii din jurul nostru. Ne învață să observăm și să interpretăm detalii, să surprindem emoțiile și atmosfera unei scene și să comunicăm mesaje puternice și universale prin intermediul imaginilor. Prin explorarea diverselor teme și stiluri artistice, avem șansa de a ne extinde orizonturile și de a ne descoperi propria voce artistică.

Totodată, pictura ne oferă o platformă sigură și liberă pentru a ne exprima emoțiile și gândurile într-un mod autentic și profund. Aceasta ne permite să ne transmitem sentimentele, să ne explorăm identitatea și să ne manifestăm creativitatea fără constrângeri sau judecăți, toate acestea prin intermediul artei. Cu ajutorul culorilor și formelor, avem șansa să transmitem experiențele proprii, interioare și să creăm conexiuni emoționale puternice cu publicul nostru.

În același timp, pictura necesită atenție și concentrare, deoarece fiecare detaliu contează în realizarea unei opere de artă. Prin dedicarea timpului și efortului cu scopul de a realiza o pictură, învățăm să ne dezvoltăm abilitățile de concentrare și să ne îmbunătățim capacitatea de a ne duce la bun sfârșit proiectele, și în cazul altei părți a vieții noastre.

Un alt avantaj al alegerii picturii drept activitate extracurriculară este îmbunătățirea abilităților motorii. Activitatea de pictură implică folosirea pensulelor și a altor instrumente de desen, ceea ce necesită o coordonare precisă a mâinilor și a ochilor. Prin exersarea și practica realizată în mod regulat, putem să ne îmbunătățim abilitățile motorii fine, ceea ce poate avea beneficii extinse în alte domenii, cum ar fi scrierea.

În concluzie, pictura oferă o gamă variată de beneficii fizice, emoționale și intelectuale, reprezentând un hobby extrem de valoros și o alegere excelentă drept activitate extracurriculară. De la dezvoltarea creativității și a abilităților motorii fine până la șansa pe care ne-o dă în exprimarea emoțiilor, pictura oferă oportunități nelimitate pentru creșterea și dezvoltarea noastră personală, inclusiv din punct de vedere academic. Prin urmare, ar trebui să încurajăm tinerii să își dezvolte spiritul artistic prin intermediul picturii, pentru a sprijini și încuraja potențialul lor artistic.

Nistor Aimee, XI A

Șahul

Șahul, chiar dacă pentru unii pare un joc plictisitor și fără sens, pentru alții reprezintă mult mai mult decât atât. Este un hobby, o pasiune, o plăcere, un joc al minții, complex și palpitant, la început dificil, dar care, odată înțeles, aduce o satisfacție imensă.

Cel puțin așa a fost în cazul meu.

Prima mea experiență cu șahul a fost acum mai mult de un an. Eram la masă cu tatăl meu și cu un prieten de familie. Cei doi jucau un meci de șah intens, pe care eu nu puteam să îl descifrez. Eram confuză, dar curioasă. Eram determinată să înțeleg așa că l-am rugat pe tatăl meu să mă învețe. La început era doar un puzzle imposibil, un labirint al minții. Oricât de mult îmi explica, nu puteam să pricep. Nu vedeam ce poate fi atât de interesant la mutarea unor piese de diferite forme și dimensiuni. Dar nu puteam să renunț. Mi se spusese de către mai mulți oameni, în principiu de sex masculin, că jocul acesta este unul dificil și nepotrivit pentru fete. Mă simțeam jignită. Eram determinată să înțeleg. Voiam să demonstrez că pot și eu, ca fată, să joc. Așa că asta am și făcut, jucând în fiecare zi online și studiind mișcările folosite de oponenții mei, ca, mai apoi, să le copiez.

Patru luni mai târziu, auzisem de un concurs de șah organizat în școala noastră și, fără să ezit, m-am înscris. Cu o zi înainte de concurs, tata a jucat din nou cu mine și m-a învățat o mișcare nouă, pe care o folosesc până în prezent la fiecare meci. Mă gândesc cu nostalgie la acel moment.

Ajunsă în acea sală, observasem cu dezamăgire că eram singura fată într-o mulțime de 30 de băieți. Am încercat să ignor privirile celor din jur care, parcă

indignate, se întorceau în direcția mea. Ni s-a cerut nivelul și, din nou, rămăsesem dezamăgită. Eram ultima de pe lista. Cu toate acestea, am continuat. Am jucat și am câștigat două meciuri. Mândria pe care o simțeam în acel moment era de nedescris. Faptul că pierdusem următorul meci nu mai conta. Tot ce conta era că îmi demonstrasem mie însămi că puteam.

Acela a fost momentul în care am hotărât că voi continua să joc până când voi fi bună. Acum sunt la un nivel de aproape 900, dar determinarea mea a rămas la fel ca și atunci.

Un lucru bun, totuși, a fost că am reușit să cunosc niște oameni extraordinari la acel concurs.

Am vrut să aflu ce diferențe erau între experiențele lor și experiențele mele. Așa că le-am pus câteva întrebări:

Cum a debutant această pasiune în viața ta?

X: Deși joc șah ocazional din copilărie, el s-a transformat într-o adevărată pasiune pentru mine abia în pandemie, când aveam destul timp să descopăr noi hobbyuri. Am început să urmăresc des personalități actuale di sfera șahului, precum HikaruNakamura și Levi Rozman și am încercat să învăț de la ele cât de mult posibil.

Y: Evoluția mea în șah a început ca o rivalitate cu fratele meu mai mare. Din dorința de a juca mai bine decât el, am început să petrec tot mai mult timp jucând.

Care e prima ta amintire cu șahul?

X:Prima mea amintire cu șahul provine din perioada grădiniței. Mă jucam cu bunica mea în vacanța de vară, iar ea mă lăsa să câștig mereu, ca să mă facă fericit. Acest lucru, pe cât de naiv și copilăresc ar suna, mi-a arătat că șahul este pentru oricine și nu ar trebui să las reputația acestui joc să mă intimideze cum a făcut cu multe alte persoane pe care le cunosc. Am auzit de nenumărate ori fraza „Șahul e pentru oamenii deștepți, eu nu m-aș descurca”. Lucru cu care nu sunt de acord deoarece, în viziunea mea, șahul este un joc pentru toata lumea.

Y: Prima amintire cu șahul e cu ani întregi înainte să joc, pe când aveam în jur de 10 ani, tata mi-a arătat un joc misterios din lemn care se poate juca doar în 2 și care niciodată nu e la fel ca partida anterioară.

Care e cea mai remarcabilă amintite cu șahul?

X: Cea mai remarcabilă amintire a mea cu șahul a fost organizarea unui concurs de șah. Am fost foarte plăcut surprins să văd câți oameni pasionați, mai ales copii, există chiar și într-un oraș atât de mic, precum Dejul. Am legat multe prietenii pe această cale și am realizat că șahul nu e un joc plictisitor, de domeniul trecutului, așa cum îl percep unele persoane, ci această caracteristică îl eternizează. La prima vedere poate părea un joc jignitor de simplu, în comparație cu jocurile video din prezent, dar, cu cât investești mai mult timp în înțelegerea lui, cu atât îți dai seama ce dificultate pot ascunde cele 64 de pătrate. Cea mai frumoasă parte a șahului e că poate fi jucat și îndrăgit de oricine, indiferent de vârstă, sex, situație financiară etc. Acesta poate duce la formarea unor prietenii îndelungate ca și orice alt joc, deoarece, în opinia mea, șahul nu e un „sport” pentru elite, ci un joc distractiv ce formează conexiuni între jucători.

Y: Cea mai remarcabilă amintire cu șahul? Mi-e greu să reduc atâtea amintiri plăcute la una singură, cea mai mare plăcere îmi provoacă meciurile complexe contra unor minți creative. Dar o amintire remarcabilă aș putea spune că a fost setul de meciuri împotriva unui maestru spaniol într-un parc din Madrid, unde ne-am întâlnit în mod aleatoriu.

Am constatat, în urma citirii acestor răspunsuri că, indiferent de vârsta la care am început să jucăm sau de amintirea noastră preferată, eram într-un fel uniți prin șah.

Consider că acesta este cel mai mare avantaj:într-un meci, nimic nu te diferențiază de oponentul tău. În acel moment sunteți egali.

Szilagyi Arianna, XI D

Fotbalul

Ce este fotbalul? Pentru mulţi dintre voi fotbalul reprezintă 20 de oameni care aleargă după o minge, timp de 90 de minute, dar pentru mine şi pentru mulţi alţii, fotbalul reprezintă viaţa.

Sunt David Andraş şi practic acest sport de la vârsta de 6 ani.

Dragostea pentru fotbal a început încă de la o vârstă fragedă. De fiecare dată când are ocazia, mama îmi povesteşte cum primii mei paşi i-am făcut cu mingea la picior. Aveam câteva luni,iar fratele meu mai mare şi tatăl meu se jucau cu mingea prin curte. Văzându-le bucuria pe faţă am simţit căşi eu trebuie să fac asta. M-am ridicat din iarba verde şi am fugit către minge, pentru a mă juca şi eu.

Cum am spus anterior, am început fotbalul profesionist la vârsta de 6 ani, fiind cea mai bună decizie din viaţa mea. Nu am regretat niciodatăşi nu mi-a venit nici un gând de a renunţa pânăîn prezent. Am ştiut că aici îmi este locul.

Fotbalul m-a ajutat să îmi clădesc caracterul şi personalitatea, săîmi fac prieteni şi cunoştinţe şi să trec peste momentele grele.M-aînvăţat să fiu disciplinat, să privesc lucrurile obiectiv, nu doar subiectiv şi să văd partea plină a paharului, atât pe teren, cât şi în afara lui.

Ştiu că mulţi, adulţi şi elevi deopotrivă, consideră că nu le mai ajunge timpul şi pentru a-şi urma pasiunile, din cauza şcolii sau a

serviciului, dar eu vă spun că orice este posibil cu un pic de voinţă. Trebuie doar săîţi organizezi timpul.

Cum reuşesc eu să fiu un bun fotbalist şi în acelaşi timp să fiu printre primii în şcoală?

De mic mi-am făcut bunul obicei de a nu-mi amâna atribuţiile de elev, temele şi învăţatul, pe mai târziu. Să vă descriu o zi din viaţa mea. Să presupunem că astăzi este o zi oarecare din săptămână, de exemplu miercuri, iar joi (în următoarea zi) am un test. Prefer ca după antrenamentul cu echipa să merg acasă, dacă am timp să trag un pui de somn şi apoi să trec la treabă (învăţat). Aşa reuşesc să am mai mult timp liber pentru hobby-urile mele.

De asemenea, fiind atlet ţin foarte mult la sănătatea mea fizică, cât şi cea mintală. Aleg tot timpul să am un somn bun pentru o revenire mai uşoarăşi varianta mai sănătoasă când vine vorba de mâncare: săîmi iau vitaminele esenţiale prin metode cât mai sigure: legume, fructe.

Orice sport practicat cu seriozitate aduce numai beneficii. Se dezvoltă abilităţi fizice, mentale şi sociale de care ai nevoie pentru a reuşi în viaţă. Eşti provocat mereu să-ţi depăşeşti limitele, săîţi îmbunătăţeşti constant abilităţile., să gestionezi situaţiile de stres, să faci faţă frustrărilor, bucuriilor şi situaţiilor neprevăzute.

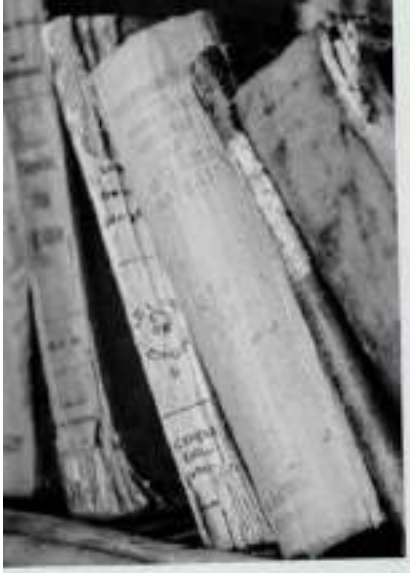
Fotbalul este un sport de echipă, ceea ce înseamnă că aduce oamenii împreună, leagă prietenii uneori de-o viaţă. Victoriile sau înfrângerile le trăim împreună, iar camaraderia este întotdeauna prezentă.

Pot să spun acum, după atâţia ani de când practic acest sport, că fotbalul este o parte indispensabilă a vieţii mele. Fiecare meci jucat, fiecare lovitură în minge este o poveste care îmi defineşte călătoria în acest univers fascinant.

Andras David, X B

Cuprins

7 ani de management educational în CNAM Dej, director Mureșan Emilia....3
Yin și Yang: o analiză a contemporanului, Rafa Mădălina, XI A....8
The art of coexisting, Lazin Ana, XI D....10
Antisemitismul, Cîmpean Riona, IX C....12
Cafeneaua literară, Pușcaș Petra, XI D....18
Luna lecturii, Oprișan Noemi, IX C....21
ANDRE BRETON - Provocări ale traducătorului (II), prof. Vancia Loredana....22
Fântâna dintre plopi- tema iubirii tragice, Berei Cristiana, X A....26
Fântâna dintre plopi sub formă de știre....27
Scrisori Trifan Ștefana, Toderel Petruța, Șuteu Bianca, XII D....28
Rolul breslelor în comunitatea urbană, prof. Albinetz Cristina.....33
În căutarea semnificațiilor ascunse ale chimiei, Pașca Alexandra, XI A....38
Becoming a doctor, Gavrea Diana, XI C....41
George Emil Palade, Cîmpean Riona, IX C....42
Îmbrățișare, Jurca Alessia, XI D....45
Zambila, Antal Mara, VIII....45
Cât de infantil, Fustos Miriam, XII C....46
Iubire mai presus de „noi”, Tănăselea Carina, XI D....47
Așteptare, Lazin Ana, XI D....48
Când dragostea ţi-ai declarat, Morariu Marta, IX B....49
Our love, Duca Vanessa, VIII... 49
The stranger, Fatol Raisa, V....50
Așa liberă, Tănăselea Carina, XI D... 51
O simfonie a iubirii, Matroș Ryan, VI....52
Mi-e dor, Morar Maria, VII....53
Individ prea iubit, Tănăselea Carina, XI D....54
Adio, Tănăselea Carina, XI D....56
Lupta pentru mine însămi, Feier Adelina, XI D....57
Notes from the ocean, Mocodean Antonia, XD....55
Iubirea, Boldor Maia, VI....58
Na igy kell ezt, Sebi Lilla, XII E....58
Lecții învățate de la omul de zăpadă, prof. Vladu Ionelia....61
Iubirea, Băban Natalia, VII....65
Annotation, Mocodean Antonia, X D....66
Pe viață, Tănăselea Carina, XI D....67
Deținutul, Feier Adelina, XI D....69
Ce înseamnă cu adevărat să citești, Chiș Alesiu, IX C....71
La route des lucioles, Rafa Mădălina, XI A....72
L'amie prodigieuse, Nistor Aimee, XI A....73
Crimă și pedeapsă, Chiș Alesiu, IX C....75
Orgueil et préjugés, Rafa Mădălina, XI A....76
Critica literară românească și emanciparea tinerilor scriitori, Fustos Miriam, XII C....78
My Cambridge experience, Szilagyi Arianna, XI D....81
Beneficiile alegerii picturii drept activitate extracurriculară, Nistor Aimee, Xi A....83
Șahul, Szilagyi Arianna, XI D....84
Fotbalul, Andras David, X B....86

REVISTA

"LICEENII"